

ØKONOMI- OG ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervslivet og reguleringen 2002/2003

Erhvervslivet og
reguleringen
2002/2003

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78

E-post oem@oem.dk
www.oem.dk

Erhvervslivet
og reguleringen
2002/2003

Erhvervslivet og reguleringen 2002/2003

Publikationen kan bestilles hos:
Schultz Information
Herstedvang 10-12
2620 Albertslund
Tlf. 43 63 23 00

Pris: kr. 100,- inkl. moms

ISBN 87-90774-30-2
ISSN 1398-8468

Oplag 2.800

Design:
PROLOG REKLAMEBUREAU A/S

Tryk:
FR.G. KNUDTZON'S BOGTRYKKERI A/S

Indhold

	Forord	8				
Kapitel 1	Indledning	11	Kapitel 4	Konsekvenser af nye love og bekendtgørelser 2002/2003	67	
	1.1 Udvikling i erhvervslivets administrative byrder	11		4.1 Udviklingen i antallet af love og bekendtgørelser med administrative konsekvenser	68	
	1.2 Gennemførte initiativer	15		4.2 Sådan vurderes konsekvenserne af ny regulering	76	
	1.3 Øget indsats for synlige resultater	16		4.3 Udviklingen i de økonomiske konsekvenser	81	
Kapitel 2	De administrative byrder fordelt på ministerier	29	Kapitel 5	Europæisk regulering og administrative byrder	91	
	2.1 De samlede administrative byrder i Danmark og fordelingen pr. ministerium	30		5.1 Medlemslande oplever EU-lovgivning forskelligt	91	
	2.2 Fremtidig metodeforbedring	44		5.2 Det fælles europæiske arbejde med bedre regulering	97	
Kapitel 3	Udviklingen i erhvervslivets administrative byrder	49	Bilag 1	Love og bekendtgørelser med erhvervsøkonomiske konsekvenser fra folketingsåret 2002/2003	101	
	3.1 Udviklingen af de administrative byrder	49		Bilag 2	De væsentligste love og bekendtgørelser fra folketingsåret 2002/2003	128
	3.2 Byrderne fordelt på område, branche og omsætning	52		Appendiks	Metode appendiks	167
	3.3 Administrative byrder og brugen af it	55				
	3.4 Intern håndtering af de administrative byrder	57				
	3.5 Iværksættere og administrative krav	58				

Forord

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi i regeringen mener det, når vi siger, vi vil reducere erhvervslivets administrative byrder. Siden regeringsskiftet har vi haft kampen mod byrderne højt på dagsordenen. Vi har meldt ud, at vi inden 2010 vil reducere de administrative byrder med op til 25 pct. Det står vi fortsat ved.

Regeringen har allerede gennemført konkrete lettelser. En stor mængde love og regler er blevet forenklet som en del af regeringens regelforenklingsprogram. Sideløbende har vi søsat en række fremadrettede initiativer, der på lidt længere sigt skal bidrage til at reducere byrderne og dermed gøre det lettere at drive virksomhed i Danmark.

Jeg er glad for at kunne konstatere, at der er sket noget. Samtidig må jeg erkende, at det ikke er nogen let opgave, vi har sat os for at løse. Det er lykkedes os at holde byrderne i ave. Det er første skridt på vejen. Men de store resultater af vores foreløbige indsats udebliver. Tilbagemeldingerne fra virksomhederne viser, at der endnu ikke er sket nogen markant nedgang i byrderne.

Vi skal derfor gøre endnu mere for at reducere byrderne. Arbejdet skal intensiveres, og vi skal sætte ind på flere områder.

Vi har skabt grobund for endnu flere administrative lettelser med handlingsplanen for *En mere virksomhedsnær offentlig sektor*. Med handlingsplanen i hånden tager vi fat på at forenkle de mest byrdefulde love. Samtidig vil vi blive bedre til at forebygge byrder i nye love samt forsøge at få flere virksomheder til at udnytte den rationalisering, der ligger i at benytte digitale løsninger.

Sideløbende vil vi sikre en mere systematisk tilgang til byrderne og opfølgningen på resultaterne. Vi har derfor som noget nyt fordelt alle byrder på de ministerier, som er ansvarlige for dem. Målet er, at hvert ministerium som udgangspunkt skal reducere byrderne med 25 pct. over de næste knap syv år, og vi skal følge udviklingen tæt gennem årlige målinger.

Jeg har store forventninger til, at de nye initiativer vil føre os tættere mod målet på de 25 pct. Jeg ser derfor frem til, at vores indsats vil bære frugt og skabe de mærkbare lettelser hos virksomhederne, som er nødvendige for et effektivt og konkurrencedygtigt dansk erhvervsliv.

Bendt Bendtsen

Indledning

Regeringen har siden sin tiltrædelse haft et ønske om at gøre det lettere at drive virksomhed i Danmark. Dette skal blandt andet ske gennem en reduktion af de administrative byrder, som det offentlige pålægger virksomhederne. De administrative byrder lægger en dæmper på virksomhedernes produktivitet og dermed deres evne til at skabe vækst i samfundet.

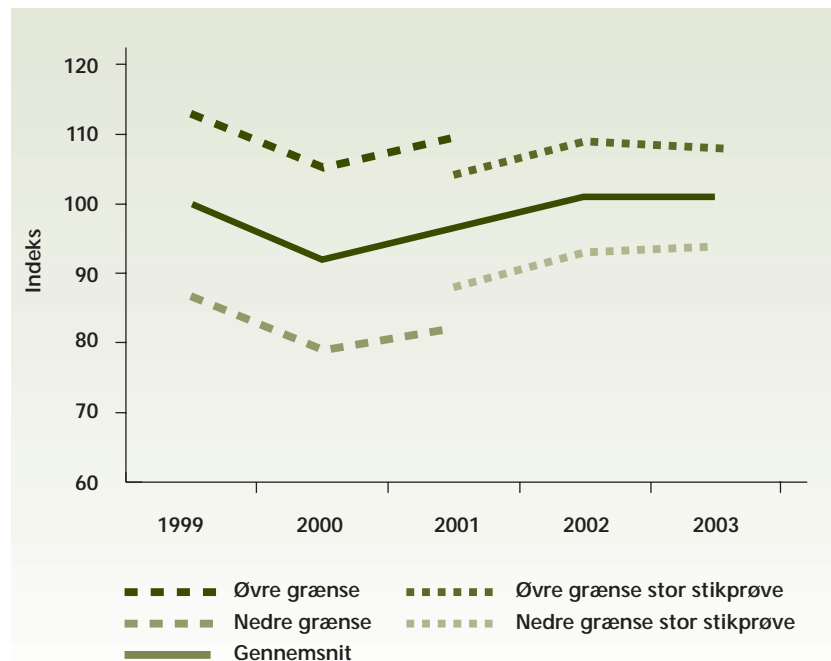
Uanset hvor mange gode initiativer til reducere af byrderne, der iværksættes, vil der altid være nogle af de administrative opgaver, som virksomhederne ikke kan fritages for. Hvis en virksomhed fx ønsker at modtage et tilskud, kan det ikke undgås, at virksomheden skal udfylde en eller anden form for ansøgning. Men hele proceduren omkring ansøgningen kan gøres så enkelt som mulig, fx ved at gøre blanketten digital med mulighed for forudfyldte felter mv. På den måde kan man gøre det lettere for virksomheden at ansøge om tilskud.

Det er regeringens mål inden udgangen af 2010 at reducere erhvervslivets administrative byrder med op til 25 pct.

1.1 Udviklingen i erhvervslivets administrative byrder

Når man spørger virksomhederne om deres forbrug af tid på de administrative opgaver, som det offentlige pålægger dem, er der ikke sket nogen væsentlige ændringer siden de første målinger blev foretaget i 1999, jf. figur 1.1. Tidsforbruget – og dermed omfanget af byrderne – er i 2003 på niveau med 1999. Set i forhold til regeringens målsætning om at fjerne op til 25 pct. af byrderne i 2010, er der således endnu lang vej til målet.

Figur 1.1 Udviklingen i de administrative byrder 1999 – 2003

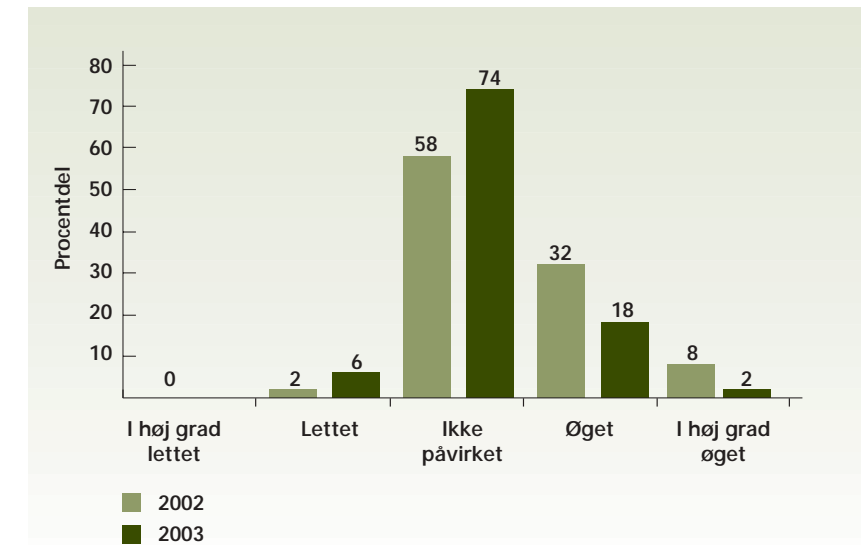

Note: N = 730

Mere positiv opfattelse af forholdene

Figur 1.1 viser, at der ikke er sket et markant fald i den samlede mængde administrative byrder – målt som den tid virksomhederne bruger på at løse de administrative opgaver. Dog er der begyndende optimisme at spore, når virksomhederne tilkendegiver deres subjektive mening om udviklingen i byrderne. Flere virksomheder tilkendegiver her, at de har fået bedre erhvervsvilkår, se figur 1.2.

Figur 1.2 Udviklingen i den subjektive opfattelse af lovændringers betydning for de administrative byrders størrelse

Note: Spørgsmålet lød: "Hvorledes har det seneste års ændringer i lovgivningen påvirket de administrative byrder i din virksomhed?". For 2002 er n = 968, for 2003 er n = 1052. Forskellen mellem de to år mht. lovændringers betydning for byrderne er signifikant.

Sammenlignet med året før mener lidt flere virksomheder, at deres administrative byrder er faldet. Samtidig er der sket en halvering i antallet af virksomheder, som mener, at deres byrder er steget. En stigende del af virksomhederne er altså af den opfattelse, at der er sket en forbedring af deres forhold sammenlignet med året før.

Der er således sket en lille ændring i retning af det mere positive. Resultaterne viser dog samtidig, at arbejdet med at reducere de administrative byrder skal intensiveres, hvis målet skal nås i år 2010.

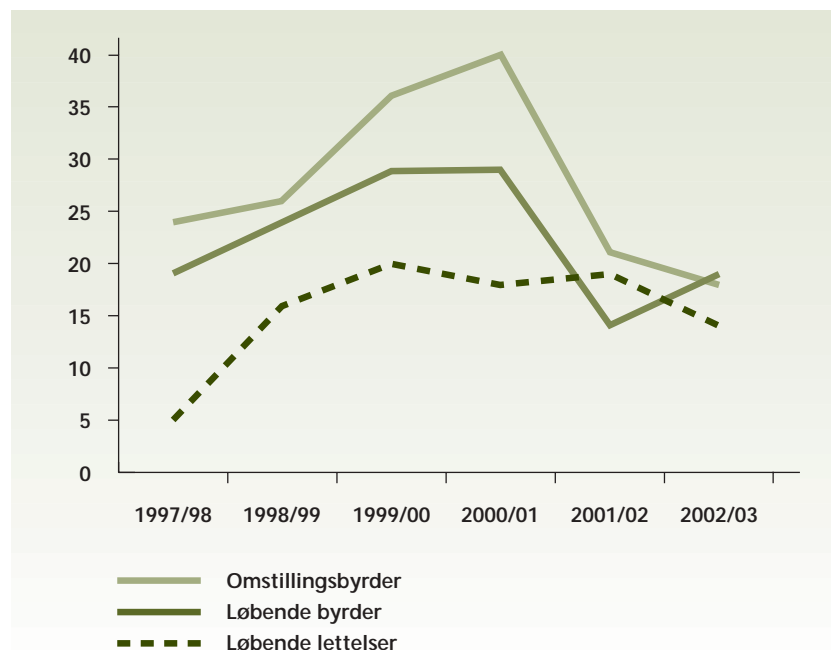
Konsekvenser af love og bekendtgørelser

I folketingsåret 2001/02 gennemførte regeringen en række tiltag og konkrete forenklinger med det formål at skabe administrative lettelse hos virksomhederne, herunder *Konkurrenceevnepakken*. For første gang nogensinde blev der vedtaget flere love med lettelse end med byrder.

I folketingsåret 2002/03 har det ikke helt været muligt at følge denne gode udvikling op. Som det fremgår af figur 1.3, er der sket en stigning i antallet af love med løbende administrative byrder. Dog skal det bemærkes, at der i 2002/03 blev vedtaget færre love med store byrder sammenlignet med året før. Stigningen dækker således over flere love med små administrative byrder.

Der er yderligere sket et mindre fald i antallet af love med administrative lettelser. Hvad figuren ikke viser er, at der samtidig er sket en betydelig forøgelse i antallet af bekendtgørelser med lettelser sammenlignet med året før.

Figur 1.3 Udviklingen i antal love med administrative konsekvenser

Figuren viser dog tydeligt, at der siden regeringsskiftet i efteråret 2001 er sket et markant fald i antallet af love med administrative byrder. Ser man over hele perioden, er antallet af love med omstillingsbyrder faldet til det laveste niveau siden målingernes begyndelse. Antallet af love med løbende byrder er også faldet i denne regeringsperiode sammenlignet med perioden før.

Flere vurderinger i et virksomhedspanel

I 2002/03 er der foretaget 22 vurderinger i et virksomhedspanel. Det er en stigning på to i forhold til året før. Virksomhedspanellerne er med til at sikre større synlighed omkring de administrative byrder eller lettelser, som kommende love eller bekendtgørelser vil medføre for virksomhederne. De 22 panelvurderinger er fordelt på 16 love og seks bekendtgørelser.

Samlet økonomisk mindrebelastning

Økonomisk har folketingsåret 2002/03 budt på en direkte omkostningsforøgelse for erhvervslivet som konsekvens af bortfaldet af ATP-kompensationsordningen. Den direkte meromkostning opvejes dog af afledte mindreomkostninger hvoraf nedsættelsen af afgiften på cigaretter, spiritus og mineralvand som forebyggelse af stigende grænsehandel efter 31. januar 2004 tegner sig for langt størstedelen. Samlet set forventes nettovirkningen af de direkte og afledte omkostninger at give dansk erhvervsliv omkostningslettelser på ca. 640 mio. kr.

For en nærmere beskrivelse af konsekvenserne af love og bekendtgørelser fra 2002/03, se kapitel 4.

1.2 Gennemførte initiativer

Danmark er et af de lande i verden, som er længst fremme med at sikre høj kvalitet i reguleringen af erhvervslivet. Dette skyldes, at der de seneste år er iværksat en lang række initiativer med henblik på at nedbringe de administrative byrder bl.a. gennem regelforenkling og digitalisering.

Blandt de allerede gennemførte initiativer er:

- Forenkling af eksisterende love og regler, herunder i forbindelse med regeringens handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser
- Administrative lettelser som følge af *Konkurrenceevnepakken*
- Lancering af erhvervsportalen Virk.dk
- Udvikling af digitale indberetningsløsninger i de forskellige myndigheder
- Obligatorisk brug af virksomhedspaneler til vurdering af de administrative konsekvenser i både love og bekendtgørelser

Rammen for regeringens løbende forenklingssindsats er regeringens handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser. Den seneste handlingsplan *Færre regler – flere muligheder* fra oktober 2003 præsenterer 136 resultater, som har medført forenklinger eller lettelser for borgere, virksomheder eller offentlige myndigheder. Handlingsplanen indeholder desuden 169 fremadrettede initiativer.

Med regeringens initiativer om *Noget for noget* fra februar 2004 er der desuden åbnet op for mere lempelig håndhævelse af reglerne for fx arbejdsmiljø samt miljø- og skatteforhold for de virksomheder, som har orden i eget hus. Yderligere arbejder regeringen på at mindske antallet af konkurrencebegrænsende regler i den nationale lovgivning. Endelig har regeringen iværksat en række fremadrettede initiativer gennem handlingsplanen *En mere virksomhedsnær offentlig sektor* med det formål at skabe yderligere administrative lettelser for virksomhederne.

1.3 Øget indsats for synlige resultater

På trods af en målrettet indsats er det som nævnt endnu ikke lykkedes regeringen at reducere de samlede administrative byrder væsentligt. Regeringen har derfor iværksat en række nye initiativer, hvoraf en stor del er koncentreret i handlingsplanen *En mere virksomhedsnær offentlig sektor* fra oktober 2003. Handlingsplanen har sit afsæt i regeringens ønske om at være tættere på virksomhederne. Målet er, at den offentlige sektor i højere grad skal fungere som samarbejdspartner frem for myndighed.

Handlingsplanen indeholder bl.a. 17 initiativer, der skal sikre administrative lettelser samt bedre kommunikation og service til virksomhederne. Nogle initiativer dækker over konkrete forslag til forenkling af eksisterende love og regler. Andre initiativer dækker bredere og giver mulighed for flere og løbende tiltag, se tabel 1.1.

**Tabel 1.1 Uddrag af initiativer fra
En mere virksomhedsnær offentlig sektor**

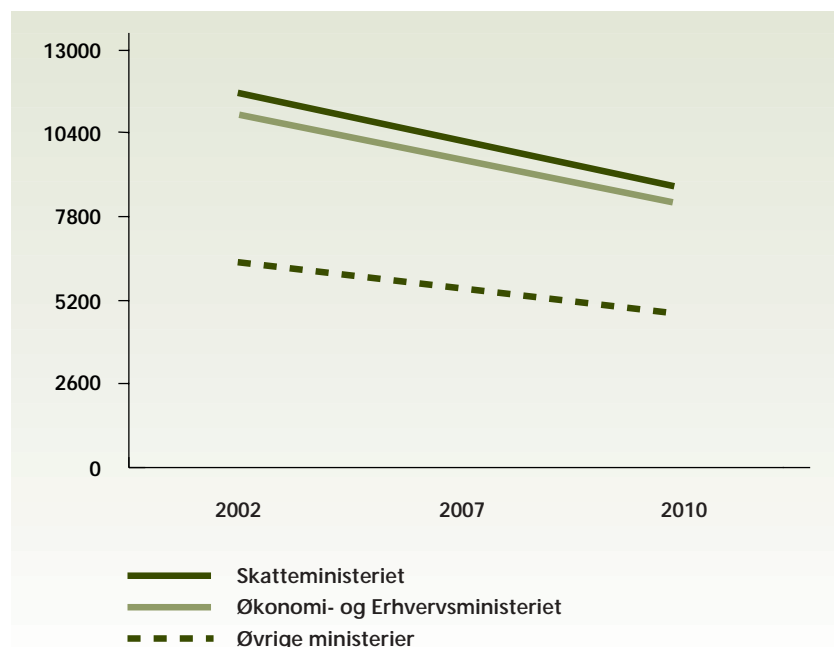
Administrative lettelser	
Delmål	Initiativ
Flere virksomheder udnytter flere digitale løsninger	1. Fra papir til digital forvaltning 2. Forstærket informationsindsats omkring Virk.dk 3. NemKonto til virksomheder og borgere
Regelforenkling af de mest byrdefulde love	4. Forenkling af de mest byrdefulde love og regler 5. Forenklete miljøgodkendelser og mere fair tilsyn 6. En mere fleksibel og enkel landbrugslovgivning 7. Forenkling af arbejdsgiverpligter
Nye love og regler skal være mindre byrdefulde	8. Erhvervsrelevante bekendtgørelser skal testes i et virksomhedspanel 9. Bedre forebyggelse af administrative byrder i nye regler
Virksomhedens kompetencer skal forbedres	10. Forbedring af virksomhedernes administrative kompetencer 11. Virksomhedernes digitale medarbejderagent
Kommunikation og service	
Delmål	Initiativ
En offentlig sektor tilpasset brugernes behov	12. Mere tilfredse offentlige kunder 13. Tilfredshedsmålinger af nye love og bekendtgørelser
En offentlig sektor, der kommunikerer bedre	14. Bedre breve og telefonbetjening 15. Bedre og mere sammenhængende offentlige hjemmesider 16. Effektmålinger af det offentliges kommunikation 17. Kommunikationsplaner i ny lovgivning

Mål for lettelse af byrderne – på ministerieniveau

Som et led i at realisere initiativerne i handlingsplanen *En mere virksomhedsnær offentlig sektor*, har regeringen besluttet, at fordele de administrative byrder på de ministerier, som er ansvarlige for dem. Det sker for at sætte yderligere fokus på vigtigheden af at skabe mærkbare administrative lettelser inden 2010.

Hvert ministerium er nu som udgangspunkt ansvarlig for at lette op til 25 pct. af byrderne inden for eget område. Sammenlagt svarer det til en reduktion i byrderne på ca. 7,3 mia. kr. Fordelingen skaber større synlighed omkring byrderne og gør det samtidig lettere for ministerierne at gå mere systematisk til værks i arbejdet for at gennemføre regelforenklinger.

Figur 1.4 Forventet reduktion af de administrative byrder i perioden 2002 – 2010, mio. kr.

Ovenstående figur 1.4 viser den forventede udvikling i de administrative byrder fordelt på Skatteministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt de resterende ministerier tilsammen.

Tabel 1.2 Fordeling af de administrative byrder pr. ministerium år 2002, årlige mål, midtvejsmål samt mål for 25 pct. reduktion af byrderne¹ (afrundede tal)

Ministerium	Samlede byrder pr. ministerium ² (mio. kr.)	Årligt mål (mio. kr.)	Midtvejsmål for 2007 (mio. kr.)	25% mål for reduktion af byrderne i 2010 (mio. kr.)
Ministerier med mange erhvervsrelevante love og regler				
Skatteministeriet	11.600	410	1.500	2.900
Økonomi- og Erhvervsministeriet	11.000	390	1.400	2.700
Beskæftigelsesministeriet	2.400	86	300	600
Ministerier for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	1.800	66	230	460
Miljøministeriet	870	31	110	220
Ministerier med færre erhvervsrelevante love og regler				
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	400 – 600	41	145	290
Justitsministeriet	200 – 400			
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	200 – 400			
Ministerier med få erhvervsrelevante love og regler				
Undervisningsministeriet	Under 200	18	65	130
Trafikministeriet	Under 200			
Kulturministeriet	Under 200			
Socialministeriet	Under 200			
I alt ca.	29.000	1.000	3.700	7.300

Fordelingerne af byrderne på ministerier er foretaget med udgangspunkt i et nationalt byrdetal, som Økonomi- og Erhvervsministeriet har beregnet. Det skal understreges, at byrdetallet er foreløbigt og er beregnet på baggrund af de index-målinger, som til og med 2002/03

¹ Ministerierne skal lette deres andel af de administrative byrder med op til de tal, der står i tabellen.

² Ministerier, hvis erhvervsrettede byrder udgør mindre end én promille af de samlede administrative byrder, er ikke medtaget i tabellen. Denne bagatelgrænse er foreløbig.

har fungeret som opgørelse af udviklingen i de samlede byrder (se kapitel 3). Målingen er således en form for 0-punktsmåling af byrderne for den siddende regering.

Byrdetallet er en beregning af de omkostninger, danske virksomheder årligt må afholde for at leve op til de administrative krav, som stammer fra det offentlige. Det samlede byrdetal er beregnet til ca. 29 mia. kr., svarende til 2,5 pct. af bruttoværditilvæksten (BVT) eller ca. 7 pct. af lønsummen i den private sektor. Byrderne ligger på et niveau, der synes at svare til niveauet i de lande, vi normalt sammenligner os med.

På grund af usikkerheden i de foreløbige beregninger kan det ikke siges præcist, hvor mange byrder Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Justitsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Undervisningsministeriet, Trafikministeriet, Kulturministeriet og Socialministeriet pålægger erhvervslivet. Da usikkerheden i de foreløbige beregninger er størst for de ministerier, der har mindst erhvervslovgivning, er byrdetallene for disse ministerier derfor angivet inden for et interval. Ministerierne med mindst erhvervslovgivning er desuden slået sammen i to grupper, som kan samarbejde om at nå det fælles mål. Målene for, hvor meget hvert ministerium skal lette deres andel af byrderne, vil blive justeret, når der er gennemført mere præcise målinger.

En betydelig del af virksomhedernes administrative byrder stammer fra EU-regulering. I dag ved vi ikke, hvor stor en del af de administrative byrder, der stammer fra EU-krav, men med de nye målinger af de administrative byrder, får vi dette overblik, og kan herefter vurdere om byrdemålene skal justeres.

Lettelse af de administrative byrder skal samlet set være en fordel for erhvervslivet. Love og regler er ikke altid kun en byrde for erhvervslivet. I mange tilfælde kan de også virke fremmende for produktiviteten, sikre ordnede markedsvilkår eller skabe rammer for eksport. I første omgang måles al erhvervsregulering. Siden vil der blive taget stilling til, hvilke lettelser der er mest fornuftige at gennemføre.

Der vil fremover være en årlig opfølgning på målene – både for de enkelte ministerier og for det samlede mål - så det hele tiden er muligt at følge udviklingen og resultaterne af regeringens indsats. Der vil dog først blive fulgt op på ministeriernes indsats, når der er gennemført en mere præcis måling. Næste års redegørelse *Erhvervslivet og reguleringen 2003/04* vil derfor ikke indeholde en komplet oversigt over udviklingen i de samlede byrder. Det skyldes, at det i forbindelse med ændring af målemetoden ikke vil være muligt at kortlægge alle love og bekendtgørelser på tidspunktet for redegørelsens udarbejdelse (se kapitel 2).

Flere virksomheder skal udnytte de digitale muligheder

Som led i handlingsplanen for *En mere virksomhedsnær offentlig sektor* indgår også initiativer, der skal fremme virksomhedernes brug af digitale løsninger. Undersøgelser viser, at de virksomheder, som benytter digitale løsninger i deres administrative arbejde, sammenlagt bruger mindre tid og har dermed færre byrder. En effektiv brug af de digitale løsninger er således en af de måder, hvorpå de administrative byrder kan reduceres, og der skal derfor være gode incitamenter for virksomheder til at bruge dem, fx hurtigere svar på henvendelser, lavere priser og hurtigere indberetning som følge af forudfyldte data.

Erhvervsportalen Virk.dk blev åbnet for alle brugere i september 2003. Virk.dk samler erhvervsrelevant information, giver overblik over det offentlige og gør kommunikationen mellem virksomhed og myndighed nemmere for begge parter. Det er regeringens mål, at virk.dk på sigt vil gøre det betydeligt lettere for virksomhederne at udføre væsentlige dele af deres administrative arbejde.

Det er visionen, at al relevant information fra alle offentlige instanser og en lang række private virksomheder skal findes på portalen, således at Virk.dk bliver virksomhedernes primære indgang til alle offentlige myndigheders digitale services. Derfor har bestyrelsen for Projekt Digital Forvaltning (som bl.a. omfatter Den Digitale Taskforce) besluttet, at der i højere grad skal ske en fælles prioritering af

nye digitale services fra de enkelte myndigheder, så man bl.a. undgår overlap i udvikling af services hos fx kommuner. Yderligere skal udviklingen af nye digitale services ske, så de passer direkte til de tekniske standarder i virk.dk.

Et konkret digitaliseringsinitiativ er Finansministeriets lov om Nem-Konto til borgere og virksomheder. Loven betyder, at virksomhederne nu kan modtage penge fra det offentlige via deres bankkonto frem for at skulle indløse checks eller få udbetalt kontanter fra offentlige kontorer.

Regelforenkling af de mest byrdefulde love og regler

Systematisk regelforenkling af de mest byrdefulde love og regler er et initiativ, der kan skabe store administrative lettelser for virksomhederne. Der er påbegyndt et screeningsarbejde, der skal kortlægge forenklingspotentialet i de love og regler med flest administrative byrder. Herefter tages fat på den egentlige forenkling af reglerne. Konkret arbejdes der bl.a. på at forenkle indberetninger til Danmarks Statistik, årsregnskabsloven og momsloven.

Der er allerede sket en forenkling af reglerne for miljøgodkendelser, ligesom der vil blive indført tilsyn efter principperne *Noget for noget*. Hertil kommer en forenkling af landbrugsloven, der giver landmænd et større og mere fleksibelt råderum i forbindelse med udvidelse af bedriften. Sidst men ikke mindst arbejdes der på at gøre det lettere for virksomheder at håndtere de administrative krav, der er i forbindelse med ansættelse af medarbejdere. Bl.a. er der udarbejdet en håndbog, der giver arbejdsgiverne et overblik over reglerne.

Nye love og regler skal være mindre byrdefulde

I handlingsplanen indgår også initiativet om at begrænse de administrative byrder i nye erhvervsrelevante bekendtgørelser ved at lade dem vurdere af et virksomhedspanel. Lovene har længe været omfattet af denne "høringspligt", men fra og med 2004 gælder det nu også bekendtgørelserne. Baggrunden for dette initiativ er, at mange byrder stammer fra bekendtgørelser, og for virksomhederne er byrderne jo lige belastende, uanset hvor de stammer fra.

Samtidig skal myndighederne være bedre til at forbygge administrative byrder i nye love og regler. Det gøres bl.a. ved i højere grad at inddrage virksomhederne på et tidligt tidspunkt i lovgivningsprocessen.

Virksomhedernes kompetencer skal forbedres

Der er stor forskel på størrelsen af administrative byrder blandt virksomheder af nogenlunde samme type. Nogle virksomheder er mere effektive i deres administration, og det kan andre virksomheder lære af. Derfor lanceres et web-baseret værktøj, der gør det muligt for virksomhederne at sammenligne deres tidsforbrug med andre lignende virksomheder, lære af deres administrative erfaringer og efterfølgende forbedre de daglige rutiner.

Yderligere arbejdes der på at udvikle en digital medarbejderagent, der skal gøre det lettere for virksomheder at ansætte den første medarbejder. Medarbejderagenten vil guide virksomheden igennem alle de faser, der er forbundet med at ansætte personale.

En offentlig sektor tilpasset brugernes behov

Sideløbende med de administrative lettelser vil regeringen sikre bedre servicering af virksomhederne. Ved hjælp af målrettede kommunikationsindsatser på en række forskellige områder skal der skabes større tilfredshed med den information og service, virksomhederne modtager fra det offentlige.

Derfor skal det offentlige i højere grad spørge virksomhederne, hvor tilfredse de er med den service, de får, og hvad der kan gøres for at forbedre den. Samtidig skal der ske tilfredshedsmålinger af kommunikationen i forbindelse med nye love og bekendtgørelser. På den måde får den enkelte myndighed en direkte måling på, om informationsindsatsen om en ny regel har været god nok.

En offentlig sektor, der kommunikerer bedre

En væsentlig del af en god offentlig service er en god telefonservice og gode, letforståelige breve. Dette skal opprioriteres, og derfor skal der en gang om året kåres den bedste offentlige telefonbetjening og de bedste breve. Samtidig skal de offentlige hjemmesider være mere brugervenlige og sammenhængende på tværs af de forskellige myndighedsområder. Det er her vigtigt, de forskellige myndigheders informationer og digitale services opleves af virksomhederne som koordinerede, og at der er henvisninger og direkte sammenhæng mellem hjemmesiderne, hvor det er relevant.

Yderligere et kommunikationsinitiativ er at sikre mere og bedre kommunikation for pengene ved at måle effekten af myndighedernes kommunikationsindsats. Hertil kommer pilotforsøg med kommunikationsplaner i ny lovgivning, som skal sikre, at målrettede kommunikationsaktiviteter bliver tænkt ind som en del af lovprocessen. Kommunikationsplanerne skal fx sikre, at virksomhederne altid ved, hvad formålet med en ny eller ændret regel er. Hensigten med kommunikationsplanerne er også at sikre, at informationen bliver differentieret, så man målretter informationen til de virksomheder, som har behov for den.

Minimumsordning for iværksættere

Foruden de mange tiltag i forbindelse med handlingsplanen for en mere virksomhedsnær offentlig sektor ønsker regeringen også, det skal være endnu lettere at starte ny virksomhed. Derfor er der øget fokus på netop de byrder, nyetablerede virksomheder oplever som et problem for iværksætterlysten. Sammen med erhvervsorganisationer og myndigheder undersøger Økonomi- og Erhvervsministeriet mulighederne for at etablere en minimumsordning, der skal lette de administrative byrder i nye virksomheder.

I forbindelse med arbejdet med en minimumsordning har Økonomi- og Erhvervsministeriet gennemført en iværksætteranalyse, hvor nye virksomheder spørges om deres administrative vilkår. Analysen er beskrevet i kapitel 3.5.

Ny metode til måling af byrderne

Fordelingen af byrder på ministerier og den efterfølgende opfølgning på initiativerne kræver, at de fremtidige målinger har en særlig høj grad af præcision og detaljering. Noget som den hidtidige metode "Modelvirksomhederne" ikke kan levere i sin nuværende form.

Økonomi- og Erhvervsministeriet samarbejder derfor med de øvrige ministerier om at udvikle en forbedret metode til måling af de administrative byrder. Med den nye metode er man i stand til at sætte tal på omkostningerne af alle enkelte dele af en lov eller en regel og kan således se direkte, hvor det er, de administrative byrder opstår. Resultaterne fra en forsøgsmåling har vist, at metoden er velegnet til at pege præcist på, hvor "skoen trykker" for virksomhederne. Metoden bliver derved også et vigtigt redskab til at pege på regelforenklingsforslag. Yderligere kan metoden bruges til at opgøre konsekvenserne af eventuelle regelændringer og dermed måle udviklingen i de administrative byrder.

I takt med at metoden udrulles bliver omkostningerne for samtlige erhvervsrettede love og regler for de enkelte ministerområder opgjort. Det er et meget stort og krævende arbejde, der indledningsvis kræver en total kortlægning af de enkelte elementer i hver enkelt lov eller regel. Først i 2006 vil alle love og regler være opgjort efter den nye metode. Først her har man har det fulde overblik over de samlede byrder, byrdefordelingen pr. ministerium samt effekten af gennemførte initiativer. På dette tidspunkt er det også muligt at efterjustere det nuværende byrdetal, der på basis af de samlede opgørelser så vil være mere retvisende end den foreløbige beregning i denne rapport.

En nærmere beskrivelse af den nye metode samt fordelingen af byrderne på ministerier kan læses i kapitel 2.

Arbejde for regelforenklings på EU-niveau

En væsentlig del af de love og regler, der regulerer dansk erhvervsliv, udspringer af EU-regler. Bedre EU-regulering står således højt på dagsordenen hos regeringen, der især under det danske formandskab

i 2002 fik sat ekstra fokus på regelforenkling i EU. I Europa-kommissionen arbejdes der bl.a. på dansk opfordring på at forenkle forskellige indberetninger af statistik, herunder Intrastat.

Efter dansk forbillede har kommissionen desuden oprettet et EU-Testpanel, bestående af 3.000 europæiske virksomheder. Panelet vurderer de administrative konsekvenser af nye EU-direktiver og sikrer dermed at der er større synlighed omkring konsekvenserne af et direktiv.

De administrative byrder fordelt på ministerier

Regeringen har som nævnt i det indledende kapitel iværksat en række initiativer, der skal sænke de administrative byrder og skabe bedre rammevilkår for erhvervslivet. En omfattende forenklingsindsats er blevet lanceret, hvor både love og regler bliver forenklet og den offentlige administration bliver effektiviseret ved hjælp af digitale løsninger. Resultater og initiativer bliver løbende præsenteret i regeringens handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser. Den seneste handlingsplan *Færre regler – flere muligheder* fra oktober 2003 præsenterer 136 resultater, som har medført forenklinger eller lettelser for borgere, virksomheder eller offentlige myndigheder. Desuden indeholder handlingsplanen 169 fremadrettede initiativer. Den rullende handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser udgør rammen for regeringens forenklingsarbejde i de kommende år.

Men selv om mange af de regelforenklingsmål, som regeringen har sat sig, er nået, viser målingerne via modelvirksomhederne, at byrderne ikke er faldet endnu. Nogle ting skal naturligvis virke i et stykke tid, førend effekten kan måles, men regeringen ønsker en endnu mere systematisk og målrettet tilgang til at nedbringe de administrative byrder end tidligere. For at sikre bedre vilkår for det danske erhvervsliv har regeringen derfor igen i 2003 skærpet indsatsen. Det er blandt andet gjort i handlingsplanen for *En mere virksomhedsnær offentlig sektor*.

I denne handlingsplan forpligter regeringen sig til at opstille årlige mål for, hvor meget de enkelte ministerier skal nedbringe deres administrative byrder. Disse årlige mål skal sikre, at målsætningen om at reducere de samlede administrative byrder for erhvervslivet med op til 25 pct. nås i 2010.

Økonomi- og Erhvervsministeriet vil hvert år følge op på ministeriernes indsats. Denne opfølgning vil indeholde en opgørelse af, hvor meget de enkelte ministerier har reduceret de administrative byrder i

året, der er gået. Den mere systematiske tilgang til opgørelse af de administrative byrder vil dog kræve en ændring af den metode, som man hidtil har benyttet til at måle de administrative byrder.

I dette kapitel beregnes først et foreløbigt tal for de samlede administrative byrder i Danmark, og byrderne fordeles på de erhvervsrettede ministerier. Derefter beskrives, hvilke metodeforbedringer der er nødvendige, for at man kan opgøre byrderne pr. ministerium på en mere sikker måde.

2.1 De samlede administrative byrder i Danmark og fordelingen pr. ministerium

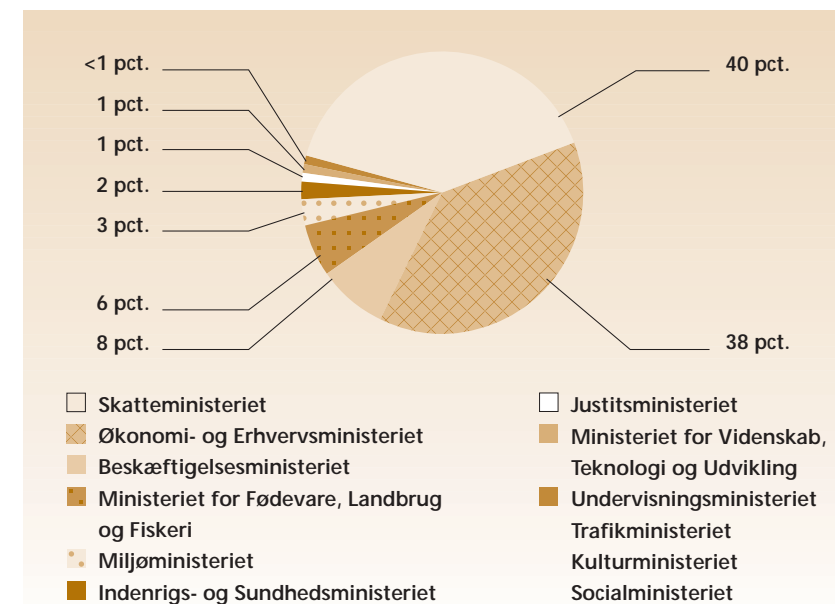
Hidtil er de administrative byrder alene blevet opgjøret som et indextal, så det har været muligt at følge udviklingen fra år til år, jf. kapitel 3. I år er der dog blevet foretaget en opregning af modelvirksomhedernes byrder til et konkret samfundstal, jf. metodeappendikset bagerst i rapporten.

De samlede byrder på nationalt niveau er beregnet til ca. 29 mia. kr.¹ Dette beløb er de omkostninger, som det danske erhvervsliv årligt må afholde for at leve op til de administrative pligter, der stammer fra den offentlige regulering.

Som det fremgår af figur 2.1 er der enkelte ministerier, der er ansvarlige for langt hovedparten af byrderne. Økonomi- og Erhvervsministeriet og Skatteministeriet står for ca. 78 pct. af de samlede byrder. De ministerier, hvis byrder udgør under én promille af de samlede administrative byrder, er som udgangspunkt udeladt i målingen. Derfor fremgår Forsvarsministeriet, Udenrigsministeriet, Finansministeriet og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration ikke af nedenstående figur og tabeller. Statsministeriet og Kirkeministeriet har ingen erhvervsrettede love og indgår derfor ikke i beregningerne.

¹ Den statistiske usikkerhed på samfundstallet er ca. 7 pct.

Figur 2.1 Fordeling af administrative byrder på ministerier

I de nedenstående tabeller vises, hvor store byrderne er for de enkelte ministerier². Fordelingen er foreløbig, og tallene vil blive justeret, når der er gennemført mere præcise målinger. Alle erhvervsrettede ministerier skal som udgangspunkt inden 2010 have reduceret deres samlede byrder med op til 25 pct. i forhold til 2002-niveauet. Disse mål er udregnet i tabel 2.1 – 2.6 nedenfor. Tabellerne viser desuden, hvor meget byrderne som udgangspunkt skal være reduceret ved midtvejsmålet i 2007. Målene for, hvor meget hvert ministerium skal lette deres andel af byrderne, vil også blive justeret, når der er gennemført nye målinger. Det er op til de enkelte ministerier, hvordan de vil tilrettelægge deres indsats i forhold til at nå de opstillede mål, og de årlige mål skal ses som pejlemærker i forhold til midtvejsmålet og slutmålet³.

² Ministerierne skal lette deres andel af de administrative byrder med op til de tal, der står i tabel 2.1 – 2.6. Der er anvendt afrundede tal.

³ De opstillede administrative byrder er mål for størrelsen af byrderne i 2002. Alle tal er opgjøret i 2004-priser.

For de fem ministerier med de fleste administrative byrder er der i tabellerne oplistet de aktiviteter, som er mest bebyrdende for virksomhederne. Byrderne er rangeret med de største byrder først. På grund af usikkerheden i de foreløbige beregninger kan det dog ikke udelukkes, at nogle af aktiviteterne vil blive rangeret anderledes, når en mere præcis metode kan benyttes.

Tabellerne viser også, hvilke væsentlige regelforenklingsinitiativer eller andre administrative lettelser ministerierne har gennemført i perioden december 2001 til juni 2003⁴, samt hvilke nye initiativer ministerierne forventer at gennemføre for at nedbringe byrderne. Opgørelsen af initiativer og nye administrative opgaver er lavet på baggrund af regeringens handlingsplan for regelforenklings og administrative lettelser *Færre regler – flere muligheder* fra oktober 2003 samt *Erhvervslivet og reguleringen 01/02 og 02/03*. Yderligere indgår også de væsentlige nye administrative opgaver, som ministeriet har pålagt virksomhederne i perioden december 2001 – juni 2003.

På grund af usikkerheden i de foreløbige beregninger kan det ikke siges præcist, hvor mange byrder Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Justitsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Undervisningsministeriet, Trafikministeriet, Kulturministeriet og Socialministeriet pålægger erhvervslivet. Usikkerheden i de foreløbige beregninger er størst for de ministerier, der har mindst erhvervslovgivning, fordi der er relativt få virksomheder på samfundsplan, der bliver direkte berørt af lovgivningen. For eksempel berører loven om zoologiske haver meget få virksomheder, mens momsloven berører næsten alle virksomheder. Det betyder, at der er mindre sandsynlighed for, at der blandt de 1.000 repræsentativt udvalgte modelvirksomheder findes flere zoologiske haver end, at der findes virksomheder, der er direkte berørt af momsloven. Når der er få virksomheder, der bliver berørt af en lov, øges usikkerheden. Derfor er byrdetallene for de ministerier, der har mindst erhvervslovgivning, angivet inden for et interval. Ministerierne med mindst erhvervslovgivning er desuden slået sammen i to grupper,

som kan samarbejde om at nå det fælles mål. Målene for, hvor meget hvert ministerium skal lette deres andel af byrderne, vil blive justeret, når der er gennemført mere præcise målinger.

De foreløbige tal for ministeriernes andel af byrderne inkluderer omstillingsbyrder, der er den tid, virksomhederne bruger på at sætte sig ind i ny lovgivning. I den kommende måling vil omstillingsbyrderne ikke komme til at indgå som en del af ministerierne byrdetal. De nuværende tal kan således ikke direkte sammenlignes med tallene i den kommende måling.

På grund af den generelle usikkerhed om tallene kan de enkelte ministeriers andel af byrderne ændre sig. For eksempel står Skatteministeriet nu som ansvarlig for byrder på op til ca. 12 mia. kr. overfor et krav om lettelse for op til ca. 3 mia. kr. Når målingerne er gennemført, kan det måske vise sig, at Skatteministeriet kun skal lette for 2,6 mia. kr. eller, at de skal helt op på 3,3 mia. kr.

⁴ Effekten af de gennemførte initiativer vil først blive opgjort i forbindelse med de nye målinger af de administrative byrder for virksomhederne. jf. afsnit 2.2.

Tabel 2.1 Mål for Skatteministeriet

Skatteministeriets andel af de samlede administrative byrder	11.600 mio. kr.
Mål for 2010	
– reduktion i pct.	25 pct.
– reduktion	2.900 mio. kr.
Midtvejsmål for 2007	1.500 mio. kr.
Mål for 2004	410 mio. kr.
Mest bebyrdende administrative aktiviteter i virksomhederne:	
<ul style="list-style-type: none"> • Bogføring • Skatteregnskab • Indberetning/indbetaling af moms • Indberetning/indbetaling af A-skat, AMB og SP-bidrag • Indberetning/indbetaling af afgifter • Momsregistrering/CVR-registrering/registrering for løsumafgift • Øvrigt lovpligtigt administrativt arbejde i forbindelse med ind- og udførsel af varer fra/til udlandet • Toldkontrol • Indberetning af CPR-numre til told og skat • Ansøgning om EU-eksportstøtte • Diverse miljøafgifter • Klassificering, emballering, mærkning, slag og opbevaring af kemiske stoffer og produkter • Indberetning/indbetaling af B-indkomst • Indbetaling af afgifter og indberetning i forbindelse med spilleautomater • Dokumentationskrav • Administrative byrder i forbindelse med generationsskifte/ virksomhedsovertagelse • Indberetning i forbindelse med emballageafgift • Opgaver i forbindelse med erhvervelse og opretholdelse af certifikater og autorisationer til personale • Registrering som eksportør/importør ved handel med lande uden for EU • Indberetning i forbindelse med CO₂ afgifter • Indberetning i forbindelse med emballageafgift • Andre grønne afgifter • Råstof- og importafgifter • Indberetning i forbindelse med PVC afgifter • Ansøgning om tilskud til afgifter 	
Regelforenklings tiltag gennemført fra december 2001 – juni 2003:	
<ul style="list-style-type: none"> • Grænsen for registrering af moms er hævet • Grænsen for kvartalsvis momsafregning er hævet • Bindende ligningssvar • Udbytteskatten moderniseret • Rimeligere bilbeskatning for visse biler • Kørebøger for biler på gule plader afskaffet • Lettelser for generationsskifte • Ubegrænset fremførsel af underskud • Forenkling af fristregler på skatte- og afgiftsområdet • Forbedrede skatteregler for medarbejderaktieordninger • Hurtigere start af virksomhed • Udvidelse af kapitalafkastsordningen • Lempeligere regler for omstrukturering af selskaber • Værdien af eget arbejde fritaget for skat og moms • Krav om momsafstemninger ophævet • PVC-afgiftsloven er forenklet • Færre vandprøver til måling af spildevand 	

Væsentlige administrative opgaver pålagt virksomhederne fra december 2001 – juni 2003:

- Ændrede tabs- og underskudsregler
- Korrektionen af registreringsafgiften ved ekstraordinære prisstigninger

Kommende forenklingstiltag som indgår i regeringens handlingsplan for regelforenklings og administrative lettelse:

- Afskaffelse af kapitalforklaringer
- Mere fleksible regler om afskrivning på en blandet benyttet bygning
- Forenklet procedure for omlægning af regnskabsår
- Bindende ligningssvar til selskaber og hovedaktionærer
- Rimeligere vejbenyttelsesafgift
- Mulighed for dispensation fra momsperioder
- Mod det selvangivelsesløse samfund
- Digitalisering af regnskabsoplysninger
- Lønindeholdelse
- Enklere afregning af moms og skat for små virksomheder
- Årlig afslutning af moms i mindre virksomheder
- Modernisering af punktafgifter
- Forenkling af skattekontrollen
- Forenklet beskatning af ejendomsavancer
- Ophævelse af frigørelsesafgiften
- Ensartet begrebsanvendelse i selskabsretten, regnskabsretten og selskabsskatteretten
- Mønstervirksomheder
- En fælles afregningskonto mellem virksomheder og det offentlige

Tabel 2.2 Mål for Økonomi- og Erhvervsministeriet

Økonomi- og Erhvervsministeriets andel af de samlede administrative byrder	11.000 mio. kr.
Mål for 2010	
– reduktion i pct.	25 pct.
– reduktion	2.700 mio. kr.
Midtvejsmål for 2007	1.400 mio. kr.
Mål for 2004	390 mio. kr.
Mest bebyrdende administrative aktiviteter i virksomhederne:	
<ul style="list-style-type: none"> • Bogføring • Årsregnskab • IntraStat - indberetning af udveksling af varer mellem DK og andre EU lande til Danmarks Statistik • Indberetninger til Danmarks Statistik • Ansøgning om byggetilladelse • Indberetning/indbetaling af afgifter • Registrering af ApS, A/S, P/S, Erhvervsdrivende fonde og andre virksomheder med begrænset ansvar • Extrastat/toldloven - Indberetning i forbindelse med import/eksport af varer uden for EU til Danmarks Statistik • Indberetninger til Finanstilsynet • Øvrigt lovpligtigt administrativt arbejde i forbindelse med ind- og udførsel af varer fra/til udlandet • Opgaver i forbindelse med erhvervelse og opretholdelse af certifikater og autorisationer til personale • Produktmærkning • Administrative byrder i forbindelse med generationsskifte/ virksomhedsovertagelse • Dokumentationskrav • Brandtilsyn • Markedsføringsloven (herunder krav om at kontakte CPR-register i forbindelse med direct mail kampagne) • Indberetninger af balancestatistik for MFI-sektoren til Danmarks Nationalbank • Aflæsning af energi/el-måler • Opgørelse af husdyr til Danmarks Statistik • Aflæsning af energi/elmåler (produktion bygge og anlæg) • Opgørelse af maskinpark til Danmarks Statistik • Ansøgning om tilskud til energibesparelser • Indberetningspligt vedrørende finansielle transaktioner (Lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge) • Ansøgning om tilskud til miljøforanstaltninger • Arbejde i forbindelse med sundheds- og sikkerhedsudvalg herunder uddannelse af sikkerhedsrepræsentant • Ansøgning om udendørsstand • Ansøgning om tilskud til afgifter 	
Regelforenkling gennemført fra december 2001 – juni 2003:	
<ul style="list-style-type: none"> • Forenkling af den finansielle lovgivning • Spaltning af anpartsselskaber • Forenkling af patentansøgninger • Forenkling af indberetninger til Danmarks Statistik • Administrative forenklinger på skibe • Autorisationskravet for skibsdagbøger fjernet • Forenkling af ansøgningsprocedure for seismiske undersøgelser 	

Forenkling gennemført via digitalisering:
<ul style="list-style-type: none"> • Erhvervsportalen virk.dk • LetLøn • Elektroniske generalforsamlinger • Elektronisk indlevering af varemærkeansøgninger • Digital indberetning af el-sikkerhedsattester
Væsentlige administrative opgaver pålagt virksomhederne fra december 2001 – juni 2003:
<ul style="list-style-type: none"> • Udvidet pligt til at indberette politiet ved mistanke om hvidvaskning af penge • Registrering og indberetning af insiderhandel • Energispareaktiviteter i varmeforsyningsvirksomheder • Forsknings- og udviklingsaktiviteter vedr. effektiv energianvendelse • Etablering af et kvalitetskontrolsystem for revisorer • Håndtering af gebyrer i forbindelse med brug af dankort • Regler om god skik på det finansielle område
Kommende forenklingstiltag som indgår i regeringens handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser:
<ul style="list-style-type: none"> • Forenkling af mærkeordningen på forbrugerområdet • Forenkling af selskabslovgivningen • Udvidet gyldighedsperiode for energimærkning • Forenkling af indberetninger til Danmarks Statistik • Digitalisering af Patent- og Varemærkestyrelsen • Digitalisering af byggesagsbehandling • Forenkling af markedsføringsloven og prismærkeloven • Forenkling af årsregnskabsloven • Byggereglementets brandbestemmelser • Digital indsendelse af regnskabsdata • Enhedsregistrering • Virtuel database på energiområdet • Forenkling af adgangen til erhvervsservice

Tabel 2.3 Mål for Beskæftigelsesministeriet

Beskæftigelsesministeriets andel af de samlede administrative byrder	2.400 mio. kr.
Mål for 2010	
– reduktion i pct.	25 pct.
– reduktion	600 mio. kr.
Midtvejsmål for 2007	300 mio. kr.
Mål for 2004	86 mio. kr.
Mest bebyrdende administrative aktiviteter i virksomhederne:	
<ul style="list-style-type: none"> • Indberetning ifbm. sygedagpenge • Indberetning/indbetaling af feriepenge • Udarbejdelse og vedligeholdelse af arbejdspladsvurdering (APV) • Bedriftssundhedstjenesten • Indberetning/indbetaling af arbejdsmarkedets tillægspension • Indberetning ifbm. barsel • Dokumentation for indsats på arbejdsmiljøområdet • Administration i forbindelse med flexjob, jobpuljeordninger og skånejob • Udarbejdelse af ansættelsesbeviser • Arbejde ifbm. sundheds- og sikkerhedsudvalg herunder uddannelse af sikkerhedsrepræsentant • Indberetning ifbm. arbejdsskader • Kontrol fra arbejdstilsyn • Arbejds miljøafgifter • Arbejds miljøgodkendelse • Ansøgning om tilskud til afgifter 	
Regelforenklign gennemført fra december 2001 – juni 2003:	
<ul style="list-style-type: none"> • Forenkling af løntilskudsordninger • Små virksomheder fritaget for sikkerhedsorganisation • Ophævelse af krav om kønsopdelt lønstatistik • Forenkling af ATP af sygedagpenge • Ophævelse af den generelle arbejdsmiljøafgift • Lempelse af kravet om oprettelse af bedriftssundhedstjeneste 	
Forenkling gennemført via digitalisering:	
<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering af anmeldelse af arbejdsskader 	
Andre administrative forenklinger:	
<ul style="list-style-type: none"> • Hjælp til arbejdspladsvurderinger (APV) 	
Væsentlige administrative opgaver pålagt virksomhederne fra december 2001 – juni 2003:	
<ul style="list-style-type: none"> • Øget pligt til at underrette lønmodtager om vilkår for ansættelsesforholdet • Flere opgørelser mv. i forbindelse med udvidelse af barselsloven • Indbetaling af finansieringsbidrag direkte til ATP 	
Kommende regelforenkligningstiltag fra regeringens handlingsplan:	
<ul style="list-style-type: none"> • Bindende forhåndsbesked om arbejdsmiljøinvesteringer • Forkortelse af den lovpålagte arbejdsmiljøuddannelse • Ny rådgivningsmodel på arbejdsmiljøområdet • Digitalisering af ansøgning og udbetaling af sygedagpenge 	

Tabel 2.4 Mål for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris andel af de samlede administrative byrder	1.800 mio. kr.
Mål for 2010	
– reduktion i pct.	25 pct.
– reduktion	460 mio. kr.
Midtvejsmål for 2007	230 mio. kr.
Mål for 2004	66 mio. kr.
Mest bebyrdende administrative aktiviteter i virksomhederne:	
<ul style="list-style-type: none"> • Smiley-ordning herunder egenkontrol af fødevarer • Dyrknings-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber • Sprøjtjournal • Levnedsmiddelkontrol • Egenkontrolprogrammer i forbindelse med Fødevaredirektoratet • Tilmelding til centralt gødningsregister • Opgaver i forbindelse med erhvervelse og opretholdelse af certifikater og autorisationer til personale • Dokumentationskrav • Tilsyn fra Fødevaredirektoratet • Indberetning/indbetaling af afgifter • Ansøgning om miljøtilladelse • Øvrigt lovpligtigt administrativt arbejde i forbindelse med ind- og udførsel af varer fra/til udlandet • Ansøgning om tilskud til produktudvikling • Ansøgning om tilskud til miljøforanstaltninger • Opbevaring af husdyrgødning • Fiskerikontrol • Godkendelse af køkken • Tilsyn fra Plantedirektoratet • Ansøgning om tilskud til ny produktionsteknologi og produktionsprocesser 	
Regelforenklign gennemført fra december 2001 – juni 2003:	
<ul style="list-style-type: none"> • Forenkling af kontrollen vedr. eksportdokumenter • Forenkling af regler om produktion af mælk og æg • Løbende omlægning til økologi • Ophævelse af kravet om selvstændige mark- og gødningsplaner for jordbrugere • Undtagelse fra kravet om hygiejneuddannelse i fritids- og idrætsforeninger 	
Forenkling gennemført via digitalisering:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ansøgning om ammekopræmier på internettet • Fuld digitalisering af hektarstøtteansøgninger • Elektronisk indberetning af gødningsregnskab 	
Andre administrative forenklinger:	
<ul style="list-style-type: none"> • Hurtig afslutning af Plantedirektoratets kontrolsager 	
Væsentlige administrative opgaver pålagt virksomhederne fra december 2001 – juni 2003:	
<ul style="list-style-type: none"> • Egenkontrol af fødevarer 	

Kommende forenklingstiltag i regeringens handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser:
<ul style="list-style-type: none"> • Nyskrivning og forenkling af landbrugsloven • Forenkling af lovgivning om hold af dyr • Standardiseret afregning af foderstofafgift • Husdyrpræmier på internettet • Forenkling af procedurer for transport- og ankomstdokumentation • Digital ansøgning om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger • Forenklet beregning af dyreenheder og husdyrproduktion • Fortrykte gødningsregnskaber • Afskaffelse af krav om to SE-numre for økologiske landmænd • Fælles indberetning af husdyroplysninger • Online adgang til plantedirektoratets registre • Regelforenkling på fiskeriområdet • Anmeldelsesordning for kosttilskud • Forenkling på hygiejnebekendtgørelsens område • Kontrol med mælkeproducenter • Forenkling af regler med økologisk arealtilskud • Forenkling af det danske landdistriktsprogram • Forenkling som central målsætning i Vandmiljøplan III • Afskaffelse af regler om vurderingsforretning • Forenkling af regler om overdragelse af kapacitet (tonnage) • Forenkling af regler for bevilling til førstegangsomsætning af fisk

Tabel 2.5 Mål for Miljøministeriet

Miljøministeriets andel af de af de samlede administrative byrder	870 mio. kr.
Mål for 2010	
– reduktion i pct.	25 pct.
– reduktion	220 mio. kr.
Midtvejsmål for 2007	110 mio. kr.
Mål for 2004	31 mio. kr.
Mest bebyrdende administrative aktiviteter i virksomhederne:	
<ul style="list-style-type: none"> • Administrative aktiviteter i forbindelse med bortskaffelse af affald • Indberetning/indbetaling af afgifter • Miljøtilsyn/affaldstilsyn • Dokumentationskrav • Ansøgning om miljøtilladelse • Miljøgodkendelse • Administrativt arbejde i forbindelse med lov om farlige stoffer • Ansøgning om tilskud til miljøforanstaltninger • Vurdering af virkning for miljø, den såkaldte VVM-redegørelse gælder kun for ejendomme med over 250 dyreenheder • Udarbejdelse af grønne regnskaber • Spildevandserklæring • Produktgodkendelse • Arbejds miljøgodkendelse • Ansøgning om tilskud til afgifter 	
Regelforenkling gennemført fra december 2001 – juni 2003:	
<ul style="list-style-type: none"> • Forenkling af tilladelse til indvendig af råstof • Forenkling af regler om kosmetiske produkter • Forenkling af regler om vaske og rengøringsmidler • Ny anmeldeordning for visse husdyrbrug • Forenklet godkendelse af modeldambrug • Forenklet beregningsregler for antallet af dyreenheder • Enklere regler om lokalisering af husdyrbrug • Forenkling af papirgange for affaldsproducenter • Forenkling af reglerne om affaldsafgift • Lempelse af reglerne for landszonetilladelser 	
Væsentlige administrative opgaver pålagt virksomhederne fra december 2001 – juni 2003:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ændrede regler for klassificering, mærkning, salg mv. af kemiske stoffer • Logbog over overdækning af lagre med flydende husdyrsgødning • Indførelse af driftsjournaler for rensier 	
Kommende forenklingstiltag i regeringens handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser:	
<ul style="list-style-type: none"> • Forenkling af lovgivningen om forurennet jord • Godkendelse og Tilsyn – opfølgning på Virksomhedsudvalget • Myndighedsforenkling for administration af ferskvandsdambrug • Forenkling af reglerne for anmeldelse af nye kemiske stoffer • Forenkling af reglerne om underretning af Miljøstyrelsen om kemiske stoffer • Forenkling af reglerne om underretning af Miljøstyrelsen om narre- og flaskesutter • Forenkling af skovloven • Effektivisering af affaldsområdet 	

Tabel 2.6 Mål for Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Justitsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Undervisningsministeriet, Trafikministeriet, Kulturministeriet og Socialministeriet

Ministerier med byrder mellem 200 og 600 mio. kr.	
<i>Indenrigs- og Sundhedsministeriet</i>	
<i>Justitsministeriet</i>	
<i>Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling</i>	
Samlet mål for 2010	
– reduktion i pct.:	25 pct.
– reduktion:	290 mio. kr.
Samlet midtvejsmål for 2007:	145 mio. kr.
Samlet mål for 2004:	41 mio. kr.
Ministerier med byrder under 200 mio. kr.	
<i>Undervisningsministeriet</i>	
<i>Trafikministeriet</i>	
<i>Kulturministeriet</i>	
<i>Socialministeriet</i>	
Samlet mål for 2010	
– reduktion i pct.:	25 pct.
– reduktion:	130 mio. kr.
Samlet midtvejsmål for 2007:	65 mio. kr.
Samlet mål for 2004:	18 mio. kr.

Nedenstående tabel 2.7 viser hvilke forenklingstiltag, der er taget inden for de syv sidstnævnte ministerier. Derudover har nogle af ministerierne også udarbejdet nye love og regler, der indeholder administrative byrder, ligesom flere planlagte forenklingstiltag er beskrevet i regeringens handlingsplan for regelforenkling og administrative lettelser.

Tabel 2.7 Regelforenklinger og forenklinger via digitalisering i Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Trafikministeriet og Kulturministeriet

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
<ul style="list-style-type: none"> • Receptekspedition på apoteksudsalg • Elektroniske blanketter hos lægemiddelstyrelsen
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
<ul style="list-style-type: none"> • Liberalisering af reguleringen af telemarkedet • Regelsanering på Videnskabsministeriets område – flere love og regler • Forbedring af det videnskabsetniske komitéssystem • Lovmodernisering af formkrav, der unødvendigt hindrer digital kommunikation
Trafikministeriet
<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering af lufttrafiktjenester • Færdselsstyrelsen på virk.dk
Kulturministeriet
<ul style="list-style-type: none"> • Afskaffelse af tilladelseskrav på radio- og tv-området • Liberalisering af lokalradio- og tv • Liberalisering af reklame- og sponsorområdet

Som nævnt er der tale om foreløbige byrdetal, der vil blive korrigeret, når der er gennemført detailmålinger på de enkelte ministerier, jf. afsnit 2.2 nedenfor. Metoden for udregningen af byrdetallene for de enkelte ministerier er beskrevet nærmere i metodeappendikset til rapporten.

En betydelig del af virksomhedernes administrative byrder stammer fra EU-regulering. I dag ved vi ikke, hvor stor en del af de administrative byrder der stammer fra EU-krav, men med de nye målinger af de administrative byrder får vi dette overblik og kan herefter vurdere, om byrdemålene skal justeres.

Lettelse af de administrative byrder skal samlet set være til fordel for erhvervslivet. Love og regler er ikke altid kun bebyrdende for erhvervslivet. I mange tilfælde kan de også virke fremmende for produktiviteten, sikre ordnede markedsvilkår eller skabe rammer for eksport. I første omgang måles al erhvervsregulering. Siden vil der blive taget stilling til, hvilke lettelser der er mest fornuftige at gennemføre.

Der vil blive fulgt op på ministeriernes indsats, når der er gennemført nye og mere præcise målinger af erhvervslivets administrative byrder. De nye målinger vil desuden indeholde effektmålinger af de forenklingsinitiativer, som regeringen har indført siden sin tiltrædelse samt opgøre omfanget af eventuelt nytilkomne byrder. Næste udgave af *Erhvervslivet og reguleringen* vil derfor alene følge op på udviklingen i de administrative byrder på de områder, hvor de nye målinger er afsluttet, jf. nedenfor.

2.2 Fremtidig metodeforbedring

For fremover at kunne måle de administrative byrder pr. ministerium stilles der nye og højere krav til den metode, der anvendes til at opgøre byrderne. Skal byrderne opgøres for hvert enkelt ministerium kræver det en høj detaljeringsgrad og præcision i målingerne.

Den nuværende metode i Modelvirksomhederne⁶ kan ikke lave målinger af den fornødne præcision. Modelvirksomhederne blev udviklet til at vurdere niveauet for virksomhedernes byrder og redegøre for sammenhængen mellem byrder og fx virksomhedens outsourcinggrad og it-anvendelse. Metoden var ikke tiltænkt at skulle måle byrderne i kroner og ører for specifikke love og ministerier.

Modelvirksomhederne kan ikke levere så præcise målinger, da usikkerheden i metoden bliver større jo mere detaljeret viden, den skal fremstille. På målinger af erhvervslivets samlede byrder er der i Modelvirksomhederne en relativ lav usikkerhed (± 7 pct.), men usikkerheden bliver meget større, hvis man vil fokusere på lovgivningen

⁶ Se boks 1 i kapitel 3.

fra enkelte ministerier. Derfor er det ikke muligt at anvende Modelvirksomhederne, når udviklingen i byrderne skal opgøres for de enkelte ministerier.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har i 2003 gennemført et pilotforsøg med en forbedret metode til måling af de administrative byrder. I udviklingsarbejdet er der hentet inspiration fra Holland, der også har sat sig som mål at reducere byrderne med 25 pct.

Resultaterne fra forsøgsmålingen har vist, at den nye metode er velegnet til at give et nuanceret billede af de administrative byrder i en lov. Målingen sætter tal på byrderne ved lovens enkeltdele. På den måde kan man med målingen pege præcist på, hvor "skoen trykker" for virksomhederne, når de skal leve op til loven. Metoden bliver derved et stærkt redskab til at pege på regelforenklingsforslag. Yderligere kan metoden bruges til at opgøre konsekvenserne af eventuelle regelændringer og dermed måle udviklingen i de administrative byrder.

Der er en række forskelle mellem den forbedrede metode og Modelvirksomhederne. Fremgangsmåden i den nye metode er først at kortlægge, hvilke administrative forpligtelser en lov indeholder og derefter spørge en gruppe virksomheder, hvor lang tid og hvor mange penge de bruger på de enkelte aktiviteter.

Man kommer på den måde bag om lovens paragraffer og finder ud af, hvilke betydning lovkravene har i virksomheden. Man tager udgangspunkt i de administrative processer, der relaterer sig til den enkelte lov i en fysisk virksomhed. På den måde opnår man en langt højere præcision end gennem telefoniske spørgeskemaundersøgelser som anvendes i Modelvirksomhederne. Her bliver virksomheden spurgt bredt til en lang række byrder ved alle de forskellige love, som de skal forholde sig til.

Når man med den nye metode har analyseret de administrative processer i en lang række love, kan man samle de love, der hører til et bestemt ministerium. Derefter kan man opgøre, hvor stor en andel af de samlede byrder ministeriet er ansvarlig for.

Boks 2.1 Den ny metode til måling af administrative byrder

Styrken ved den forbedrede målemetode er, at:

- metoden kan vise, hvor store administrative byrder de enkelte ministerier pålægger erhvervslivet, og hvilke af deres love der er kilde til administrative byrder
- metoden kan opgøre effekten af de enkelte initiativer, som ministerierne lancerer for at lette de administrative byrder, og måle effekten af byrder i nye love
- metoden kan give et detaljeret billede af, hvilke dele af de administrative pligter i en lov der er særligt byrdefulde for virksomhederne
- metoden kan vise, hvilke regelforenklinger der vil have stor betydning for virksomhederne, og hvilke der ikke vil lette virksomhederne meget

Den forbedrede metode vil kræve, at der gennemføres byrdemålinger på alle ministerierne med erhvervsrettede love og regler. Det er en meget omfattende opgave, der indledningsvis kræver en total kortlægning af de enkelte elementer i hver enkelt lov eller regel. Økonomi- og Erhvervsministeriet vil i samarbejde med de øvrige erhvervsrettede ministerier, i løbet af foråret 2004, finde ud af, hvordan opgaven gribes an bedst muligt. Det forventes, at alle målingerne først vil være afsluttet i 2006. Først herefter har man det fulde overblik over de samlede byrder, byrdefordelingen pr. ministerium samt effekten af gennemførte initiativer. På dette tidspunkt er det også muligt at efterjustere det nuværende byrdetal, der på basis af de samlede opgørelser så vil være mere retvisende. Det er intentionen, at de mest byrdefulde områder vil blive målt først. Udviklingen i de administrative byrder vil fortsat blive offentliggjort i *Erhvervslivet og reguleringen*.

Udviklingen i erhvervslivets administrative byrder

Erhvervsregulering har stor betydning for opbygningen af et effektivt erhvervsklima i Danmark. Men for den enkelte virksomhed kan dele af reguleringen - de administrative byrder - være en irritation, en omkostning eller en barriere for vækst. Det er derfor vigtigt, at den nødvendige regulering er til stede, uden at de administrative byrder stiger.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har derfor siden 1999 årligt overvåget udviklingen i de administrative byrder og fokuseret på, hvordan virksomhederne kan håndtere byrderne mere effektivt.

I dette kapitel beskrives udviklingen i de samlede administrative byrder fra 2002 til 2003. Yderligere beskrives det, hvilken betydning en række faktorer - så som de administrative medarbejders uddannelse og virksomhedens it-anvendelse - har for, hvordan virksomheden kan håndtere de administrative byrder. Sidst i kapitlet beskrives af de administrative byrder, der er karakteristiske for en iværksættervirksomhed.

3.1 Udviklingen af de administrative byrder

Opgørelsen af udviklingen i de administrative byrder bygger på den årlige måling blandt 1.000 såkaldte modelvirksomheder jf. nedens-tående boks 1. Årets måling blev gennemført i august 2003 og indeholder besvarelser om de administrative byrder for 1.052 danske virksomheder.

Boks 3.1 Modelvirksomhederne

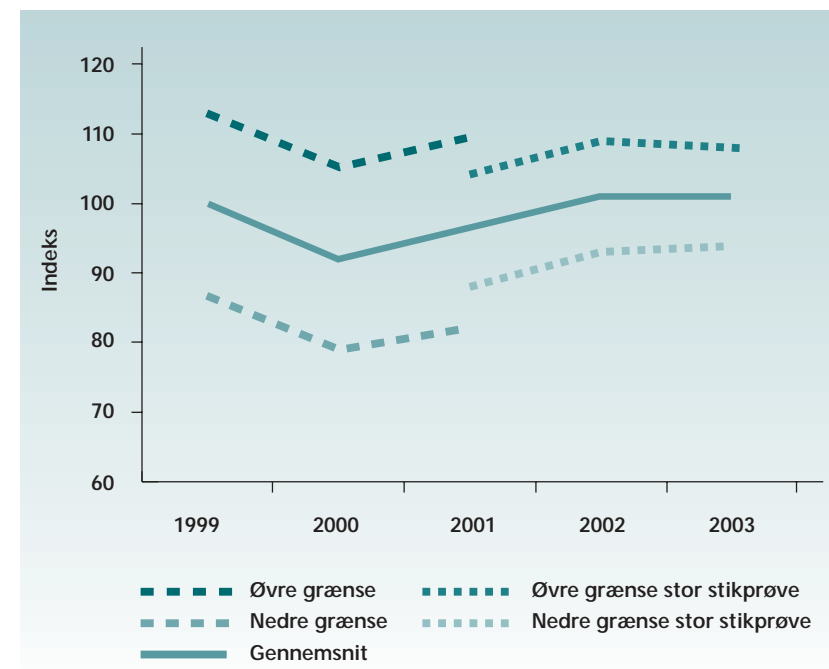
Modelvirksomhederne er en årlig spørgeskemaundersøgelse, der foretages blandt ca. 1.000 virksomheder. Virksomhederne er repræsentativt udvalgt ud fra deres størrelse og branche, så de udgør et billede af det danske erhvervsliv.

I undersøgelsen spørges virksomhederne om størrelsen af deres administrative byrder ved en lang række aktiviteter i virksomheden. For hver af byrderne, fx udarbejdelse af årsregnskab eller arbejdspladsvurdering, bliver virksomhederne spurgt om, hvor mange timer de bruger på aktiviteten. Virksomhederne spørges også, om de har udgifter til ekstern bistand, som fx revisor eller et lønservicebureau, for at kunne løse deres pligter.

Mere information om Modelvirksomhederne findes på Erhvervs- og Selskabsstyrelsens hjemmeside www.eogs.dk

Udviklingen i de samlede administrative byrder for Modelvirksomhederne i 2003 viser et fald i byrderne på 0,3 pct. jf. figur 3.1. I Modelvirksomhedsmålingen er der i opgørelsen af den samlede udvikling en usikkerhed på ± 7 pct. Ud fra resultatet kan man derfor ikke med sikkerhed sige, at der er tale om et fald med præcis denne værdi.

Figur 3.1 Udviklingen i de administrative byrder 1999 – 2003

Note: N = 7301¹

Resultatet fra modelvirksomhederne tyder dog på, at de sidste års stigning i byrderne er bremset, og at *Konkurrenceevnepakken*, som regeringen satte i værk i 2002, har medvirket til at stoppe stigningen i de administrative byrder.

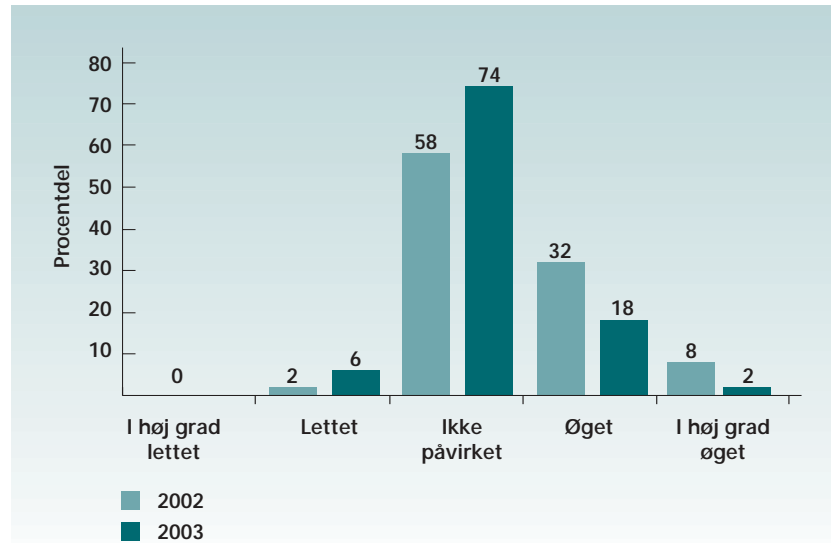
Årets måling viser også, at der stadigvæk er lang vej til at nå regeringens mål om at reducere de administrative byrder med op til 25 pct. inden 2010.

Men virksomhederne mærker, at udviklingen i de administrative byrder er ændret. Ud fra nedenstående figur 3.2 har der fra 2002 til 2003 har der været et markant skred i retning af bedre oplevede erhvervsvilkår for virksomhederne. Spørges virksomhederne om hvor-

¹ I Modelvirksomhederne udregnes udviklingen i de administrative byrder udelukkende på baggrund af respondenter, der har deltaget både i 2002- og 2003-måling. I 2003-målingen indgår ca. 800 af denne type virksomheder. I figuren, der viser udviklingen i de administrative byrder, er respondenter med en variation på over 1 standardafvigelse i de totale byrder fra 2002 til 2003 sorteret fra.

dan sidste års lovgivning har påvirket deres virksomhedsdrift, svarer seks procent, at deres byrder er faldet. Dette er en stigning på fire procentpoint. Sidste år svarede kun to pct., at deres byrder var faldet.

Figur 3.2 Udviklingen i den subjektive opfattelse af lovændringers betydning for de administrative byrders størrelse

Note: Spørgsmålet lød: "Hvorledes har det seneste års ændringer i lovgivningen påvirket de administrative byrder i din virksomhed?". For 2002 er n = 968, for 2003 er n = 1052. Forskellen mellem de to år mht. lovændringers betydning for byrderne er signifikant.

Som det fremgår af figur 3.2 er den største forskel siden 2002 faldet i antallet af virksomheder, der har fået øget deres byrder. I 2002 havde 40 pct. oplevet, at deres administrative byrder var steget. I 2003 var denne gruppe faldet til 20 pct.

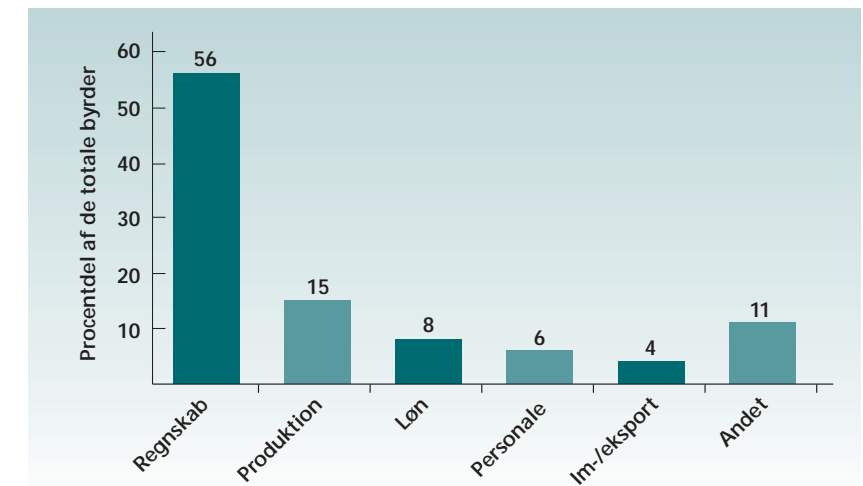
3.2 Byrderne fordelt på område, branche og omsætning

For at få et billede af hvilke opgaver, der er mest bebyrdende for virksomhederne, er den offentlige regulering opdelt i seks hovedområder. Områderne dækker over administration i forbindelse med løn, personale, regnskab, import/eksport, produktion og andet.

Byrdernes størrelse er opgjort som det antal timer, virksomheden anvender på den administrative aktivitet ganget med timelønnen for den administrative medarbejder. Dertil er lagt virksomhedens omkostninger til ekstern assistance.

I nedenstående figur 3.3 vises fordelingen af byrder på de seks hovedområder. De fleste byrder er forbundet med regnskab, hvilket bl.a. dækker over virksomhedens byrder i forbindelse udarbejdelse af moms-, skatte- og årsregnskab. Den næststørste byrde, produktion, er afhængig af den enkelte virksomhedstype. Landbrugsvirksomheden skal leve op til en lang række miljøkrav som sprøjtejournal og medicinregnskab. Industrivirksomheden har til gengæld ofte en masse administrative byrder i forbindelse med dokumentation af indsats for arbejdsmiljøet.

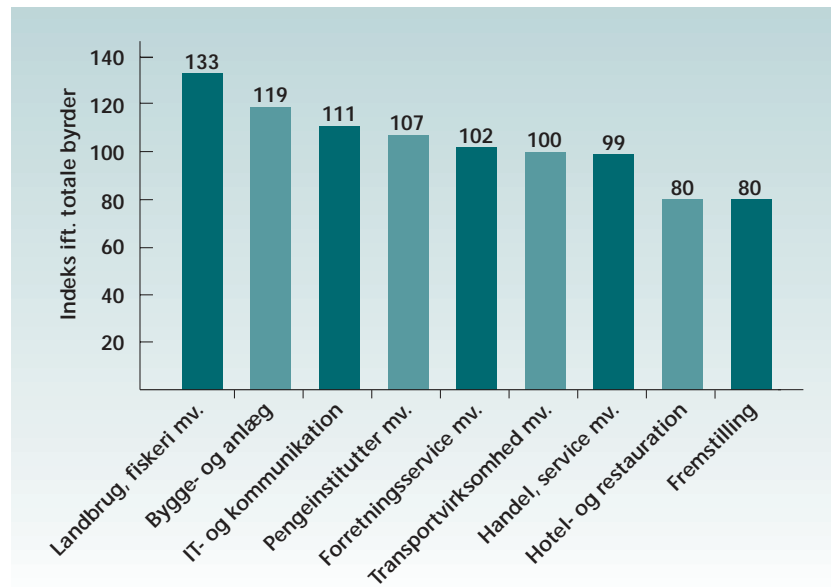
Figur 3.3 Byrder pr. medarbejder fordelt på hovedområde

Note: I figuren er n = 1059. Byrderne summerer til 100 pct. Andet dækker bl.a. over kørselsregnskab og brandtilsyn.

Blandt andet forskellen i produktionsformen fører frem til, at der er stor forskel på størrelsen af byrderne mellem de forskellige brancher. I figur 3.4 er byrderne for de forskellige brancher opstillet. 100 viser gennemsnittet for alle Modelvirksomhederne.

Figur 3.4 Byrder pr. medarbejder fordelt på branche

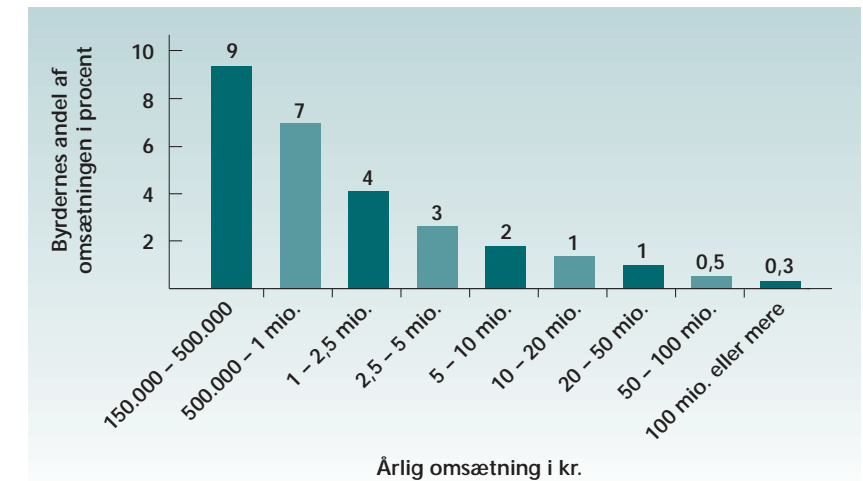

Note: I figuren er n-værdierne fra venstre mod højre: 57, 119, 58, 20, 48, 95, 366, 70 og 217. De gennemsnitlige totale byrder i 2003 er sat til indeks 100.

De brancher, der har de største byrder pr. medarbejder, er landbrug og fiskeri samt bygge- og anlæg. Industrivirksomhederne og virksomheder beskæftiget med it- og kommunikation rammes ikke i samme hårde grad. Denne fordeling dækker delvis over, at industri-sektoren er præget af større virksomheder end landbruget. De store virksomheder opnår oftest stordriftsfordele ved håndteringen af deres byrder og har derfor færre byrder pr. ansat.

Forskellen på de administrative byrder og størrelsen af virksomheden er tydelig i figur 3.5.

Figur 3.5 De totale byrders andel af omsætningen

Note: I figuren er N fra venstre mod højre: 29, 31, 126, 119, 145, 118, 127, 70 og 162. Mikrovirksomheder med en årlig omsætninger under 150.000 kr. indgår ikke i modelvirksomhederne.

Det fremgår af figuren, at de administrative byrder udgør en faldende del af omsætningen. For små virksomheder med en omsætning under 500.000 kr. svarer de administrative byrder til omkring ni procent af omsætningen. Jo større virksomhederne bliver, jo mindre en andel af omsætningen udgør byrderne. Omsætter virksomheden for mere end 20 mio. kr., udgør de administrative byrder under én procent af omsætningen. Virksomhederne opnår altså stordriftsfordele ved det administrative arbejde.

3.3 Administrative byrder og brugen af it

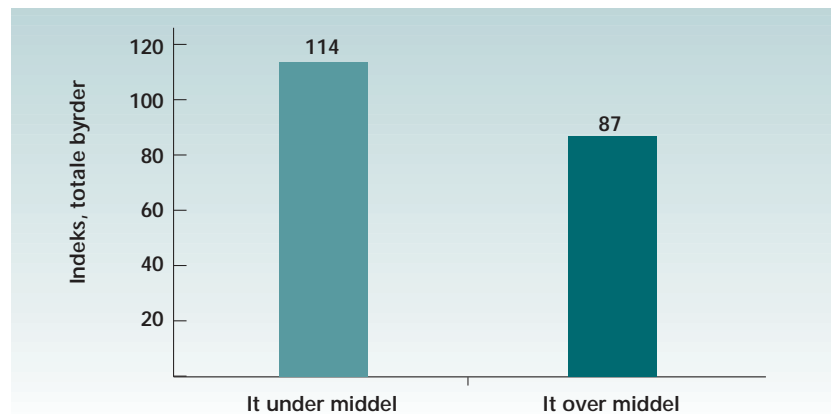
Grunden til, at store virksomheder generelt har færre byrder end de små virksomheder er, at de ofte har bedre uddannet administrativt personale og højere anvendelse af it. Indflydelsen af disse faktorer vil blive beskrevet i de følgende afsnit.

Danmark er et af de EU-lande, hvor flest borgere og virksomheder anvender internettet og har adgang til en computer. Modelvirksomhederne spørges også om deres anvendelse af it. Selvom 92 pct. af virksomhederne i 2002 anvendte en computer i deres administration,

så steg antallet i 2003 med yderligere to procent. Kun seks procent af Modelvirksomhederne bruger derfor ikke en computer til deres administrative arbejde. De sidste års udvikling med stadigt større it-anvendelse på arbejdspladsen ser derfor ud til at fortsætte.

Denne udvikling skyldes formentlig, at en større del af kommunikationen med kunder og leverandører bliver digital, hvilket lægger pres på virksomhederne for at anskaffe sig en computer. Som det fremgår af nedenstående figur 3.6 kan it-investeringer også være med til at lette virksomhedens administrative byrder.

Figur 3.6 Totale byrder fordelt på anvendelsen af it.

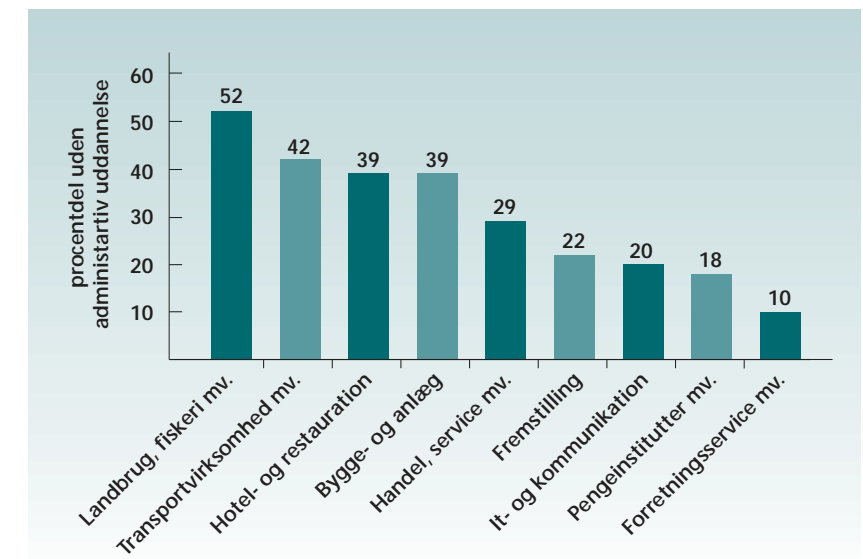
Note: n = 1059. De gennemsnitlige totale byrder for alle virksomheder i 2003 er sat til indeks 100. Anvendelse af it er vurderet ud fra en skala af syv spørgsmål om fx anvendelse af pc i administrationen og anvendte elektroniske indberetningsløsninger.

Opdeler man Modelvirksomhederne i dem, der henholdsvis anvender it mere, og dem, der anvender it mindre end gennemsnittet, kan man se en stor forskel i størrelsen af deres administrative byrder. De virksomheder, der anvender it i mindre grad end gennemsnittet, har hen ved 27 pct. højere byrder. Det kan altså betale sig for virksomhederne at investere i it og aktivt anvende internettet i deres kommunikation med det offentlige.

3.4 Intern håndtering af de administrative byrder

Der er en klar forskel i uddannelsesniveaut af det administrative personale i danske virksomheder. Nedenstående figur 3.7 viser andelen af virksomheder i de forskellige brancher, hvor den medarbejder, der håndterer de administrative pligter, ikke har en administrativ uddannelse. Sammenligner man figur 3.7 med figur 3.4, ses det, at der er en vis sammenhæng mellem de virksomheder, der ansætter administrativt uddannet personale, og de der har lave administrative byrder. Ved at ansætte uddannet administrativt personale formår virksomhederne at håndtere de administrative byrder mere effektivt. De bruger mindre tid på det administrative arbejde og har derfor lavere samlede byrder.

Figur 3.7 Andel administrative medarbejdere uden administrativ uddannelse fordelt på branche

Note: I figuren er n = 10 til 366. Sammenhæng er statistisk signifikant.

3.5 Iværksættere og administrative krav

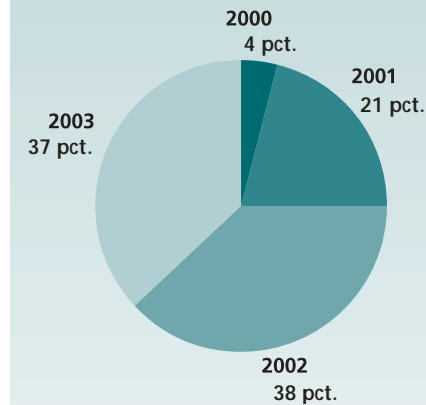
Regeringen ønsker, at det skal være lettere at starte egen virksomhed i Danmark. Derfor har regeringen i sin handlingsplan for iværksættere blandt andet fokuseret på de administrative krav, som nye virksomheder skal leve op til.

I dette afsnit gennemgås, hvordan de administrative krav opfattes af iværksættere, hvilke krav der er de største, hvordan de adskiller sig fra de etablerede virksomheder, og hvordan de opfatter samspillet med det offentlige.

Til at belyse iværksætternes administrative vilkår har Økonomi- og Erhvervsministeriet gennemført en iværksætteranalyse, hvor nye virksomheder spørges om deres administrative vilkår jf. nedenstående boks 3.2.

Boks 3.2 Iværksætteranalysen

I iværksætterundersøgelsen indgår 204 nyetablerede virksomheder. Iværksættere er i denne sammenhæng defineret som virksomheder, der har eksisteret i mindre end 3 år. I analysen indgik virksomheder, der var etableret mellem 2000 og 2003 jf. nedenstående figur.

De interviewede virksomheder blev stillet de samme spørgsmål som de 1.000 modelvirksomheder, men fik derudover en lang række ekstra spørgsmål, der særligt rettede sig mod at etablere sig som en ny virksomhed. Spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført i juni 2003.

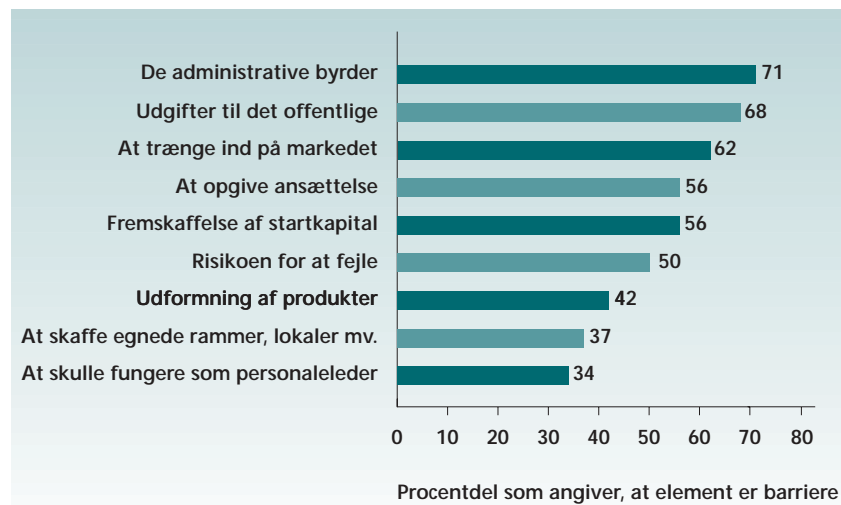
Som opfølgning på spørgeskemaundersøgelsen blev der efterfølgende gennemført en række kvalitative interviews med udvalgte iværksættere, og der er gennemført to fokusgrupper med sammenlagt 16 iværksættervirksomheder.

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen, de kvalitative interview og fokusgrupperne indgår i dette afsnit om iværksættere. De enkelte analyser vil blive offentliggjort på Erhvervs- og Selskabsstyrelsens hjemmeside www.eogs.dk

Administrative krav er en barriere for iværksættere

I undersøgelsen blev iværksætterne spurgt om, hvad de betragtede som en barriere i startfasen. Figur 3.8 viser deres besvarelser. De fleste virksomheder angav, at de administrative krav var en barriere, da de skulle etablere sig. Kun udgifterne til det offentlige i form af skatter og afgifter blev opfattet som en barriere på samme niveau. Iværksætterne mente her, at der ofte ikke var sammenhæng mellem den økonomiske risiko, som de løber ved at være selvstændig, og den gevinst, som de kan opnå efter skat.

Figur 3.8 Barrierer for opstart af virksomhed

Note: N varierer mellem 162 (at håndtere medarbejdere) og 193 (de administrative byrder)

På den anden side bliver det at udforme en forretningsplan og skaffe kunder og startkapital ikke set som et lige så stort problem. Det er dog vigtigt at sige, at undersøgelsen kun medtager de iværksættere, der har startet egen virksomhed. De, der gerne ville være selvstændige, men som måske aldrig fik etableret sig, indgår ikke i analysen. De iværksættere, der er gået konkurs, indgår heller ikke.

For at lette det administrative arbejde for iværksætterne har regeringen i 2003 nedsat en arbejdsgruppe, der undersøger mulighederne for at etablere en administrativ minimumsordning for iværksættere. Arbejdsgruppen vil undersøge om nystartede virksomheder kan lettes for nogle af de administrative pligter, som det offentlige pålægger virksomhederne.

Regnskab er tungt og personalehåndteringen er kompliceret

Ud fra iværksætteranalysen fremgår det, at selve det at få registreret ny virksomhed ikke opfattes som en stor administrativ byrde. De byrder, der er forbundet med den egentlige start af virksomheden, svarer til ca. 25 pct. af de administrative byrder for et helt år. Men disse byrder ligger i sagens natur kun i det første år. Som nedenstående citat viser, opfattes starten ofte ikke som en barriere.

”Det har været nemt at få selskabet op at stå. Jeg tog kontakt til et par erhvervsråd og fik en iværksætterstartpakke med rådgivning. Jeg brugte omkring 20.000 kr. hos min revisor og advokat. Så lod jeg dem tage sig af momsregistreringen og oprettelsen af selskabet hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.”

– Marmeladefabrikanten

Ligesom for de etablerede virksomheder er det største byrdeområde for iværksætterne regnskab. Aktiviteter som indbetaling af moms, udarbejdelse af skatteregnskab og årsregnskab udgør ca. 50 pct. af de samlede administrative byrder.

Iværksætterne har sjældent så høj en omsætning, at de kan ansætte en administrativ medarbejder. Derfor outsourcer langt de fleste iværksættere bogføring og regnskabsopgaver til deres revisor eller et bogføringsbureau. På den måde betaler de sig fra at skulle håndtere opgaverne selv. Som nedenstående citat viser, kan nogle iværksættere spare ressourcer ved at fokusere på deres drift og overlade dele af administrationen til deres revisor.

"Jeg synes, at der har været så mange regler, at det har været den bedste løsning at lade revisoren tage sig af regnskaberne. Den sum penge, jeg bruger på revisoren, er givet godt ud i forhold til, hvis jeg selv skulle tage mig af det og prøve at finde ud af det. Det har været nemmere at arbejde med det, jeg synes jeg er god til og overlade regnskabet til andre, der er gode til det."

– Psykologen

Selvom iværksætternes omkostninger til regnskabsområdet er de største, føler mange, at håndteringen af personale er særligt belastende. Reglerne om sygedagpenge og barsel virker komplicerede og er svære at håndtere. Nedenstående citat er fra en iværksætter, der har valgt ikke at have ansatte.

"Ansatte gjorde administrationen meget tung. Nu har jeg ingen ansatte, og det er bare superdejligt². Bare det at få én ind er svært, men problemerne starter for alvor først, når man er over fem. Så kommer der pludselig en række myndigheder. Hvor er jeres arbejdspladsvurdering, din sikkerhedsrepræsentant? Må jeg se jeres referater fra samarbejdsudvalget? Bedriftssundhedstjenesten kommer løbende. Men man glemmer, at vi ikke har ressourcerne til det, når vi er små. Man ryger ind i en ond cirkel, hvor man er på arbejde fra 8 – 17, og så tager man administrationen fra 20 – 24."

–Softwareudvikleren

Det er problematisk, at iværksætterne oplever det at ansætte medarbejdere som en barriere. Ansætter iværksætterne ikke medarbejdere, vil det være en hindring for virksomhedens ekspansion, og iværksætterne bidrager derved heller ikke med flere nye arbejdspladser. Mange af iværksætternes bekymringer rækker dog udover de administrative byrder og går også på de mulige økonomiske tab, som en langtidssygemeldt medarbejder eller en medarbejder på barsel kan koste virksomheden.

For at skabe større overblik over det administrative arbejde ved at have ansatte har Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet, Skatteministeriet, Undervisningsministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet udarbejdet *Når jeg bliver arbejdsgiver*, der er en håndbog om arbejdsgiverpligter. Yderligere arbejder Økonomi- og Erhvervsmini-

steriet på at udvikle en såkaldt digital medarbejderagent. Agenten bliver en procesguide på erhvervsportalen Virk.dk, der nemt fører arbejdsgiveren gennem de administrative aktiviteter, som er nødvendige, når man ansætter en medarbejder.

Forskelle mellem iværksættere og etablerede virksomheder

Sammenlignes iværksættere og etablerede virksomheder ses en række forskelle. Generelt har iværksætterne lavere administrative byrder end de etablerede virksomheder. Dette skyldes primært, at iværksætterne har lavere regnskabsrelaterede byrder. Vokser virksomheden, bliver det også mere kompliceret at håndtere skatter og moms. Vælger virksomheden yderligere at etablere sig i selskabsform, stiger de administrative byrder også til fx revision.

Men sammenligner man timeforbruget for den enkelte administrative aktivitet, så har iværksættervirksomhederne generelt større byrder end de etablerede. Eksempler på administrative byrder, som iværksætteren bruger mere tid på end den etablerede virksomhed, er udarbejdelse af ansættelsesbeviser, arbejdsmiljøgodkendelser, indbetaling af feriepenge eller indberetninger til Danmarks Statistik.

Samlet set har den typiske iværksættervirksomhed altså lavere byrder end de etablerede, fordi de har et mindre antal administrative opgaver. Men til gengæld bruger iværksætterne flere timer på hver enkelt administrativ opgave, da de endnu ikke har erfaring med opgaven.

Det samme billede går igen omkring offentlige tilsyn og kontrol. For iværksætterne tager dette også længere tid end for de etablerede virksomheder. Årsagen er oftest, at der ved de første kontrolbesøg er flere ting, der bliver påtalt og skal tilrettes hos iværksætteren end for allerede etablerede virksomheder. Yderligere er den komplekse lovgivning noget, der tager tid for iværksætteren at sætte sig ind i. Inden man får etableret rutinerne eller systemerne til at håndtere byrderne, bruges der meget tid på det administrative arbejde.

² Den virksomhed, som respondenter oprindeligt svarede for i undersøgelsen, er gået konkurs. Respondenten har efterfølgende startet egen virksomhed, men denne gang uden ansatte.

Offentlig rådgivning af iværksætterne

Spørger man iværksætterne, hvorfor de bruger lang tid på deres administrative opgaver, svarer de blandt andet, at det skyldes dårlig eller mangelfuld information fra det offentlige.

Boks 3.3 Iværksætternes kritik af samspillet med det offentlige

Mange iværksættere mener, at følgende grunde er med til at gøre de administrative krav til en barriere for dem:

- De mangler overblik over det offentliges krav til deres virksomhed
- Skriftligt materiale fra offentlige myndigheder er svært at forstå
- Det offentlige er ikke god nok til at vejlede
- De går ofte med en angst for at blive ramt af konsekvenser fra det offentlige, fordi der kan være utilsigtede fejl eller mangler i deres indberetninger

Selvom iværksætterne efterlyser mere viden om deres administrative pligter er det kun få af dem, der anvender de offentlige kilder til at få mere information. Kun få har søgt information på hjemmesider som *startguiden.dk* eller *virk.dk*. De virksomheder, der har benyttet de offentlige digitale tilbud, er dem, der er mest tilfredse med den information, som de har modtaget. Det tyder derfor på, at iværksættere med fordel kan anvende de offentlige digitale tilbud, men at de ofte ikke vælger denne kilde til at lette deres administration.

Analysen af iværksætternes vilkår er gennemført som led i arbejdet med etableringen af en minimumsordning for iværksættere. De nye virksomheders kritik af samspillet med det offentlige vil derfor også indgå i arbejdsgruppens videre arbejde.

I forbindelse med rådgivning og vejledning af iværksætterne har regeringen i 2003 gennemført en omfattende omstrukturering af rådgivernetværket for virksomhederne. De teknologiske informationscentre (TIC) er blevet nedlagt, og der oprettes i stedet for

15 erhvervsservicecentre, der sikrer bedre vejledning af de nye virksomheder.

For at forbedre den offentlige kommunikation til virksomhederne har regeringen i oktober 2003 iværksat handlingsplanen *En mere virksomhedsnær offentlig sektor*. Handlingsplanen indeholder blandt andet seks initiativer til dels at forbedre den offentlige service over for virksomhederne og dels at forbedre den offentlige kommunikation til virksomhederne, så de kan forstå, hvad myndighederne skriver.

Konsekvenser af nye love og bekendtgørelser 2002/2003

Hvert år kommer der en stor mængde nye love og regler til, som har indvirkning på erhvervslivets vilkår. Regler er med til at varetage vigtige formål, men de medfører også ekstra administrativt arbejde. Regeringen ønsker at mindske erhvervslivets byrder og gøre det lettere at være virksomhed i Danmark. Et vigtigt led i dette arbejde er at kunne følge med i, hvordan nye love og regler påvirker virksomhederne – både administrativt og økonomisk.

Siden 1998 er de erhvervsøkonomiske konsekvenser af ny erhvervsregulering blevet opgjort¹ og sendt til Folketinget. I det følgende sammenfattes de administrative og økonomiske konsekvenser af love vedtaget i folketingsåret 2002/03 og de administrative konsekvenser af bekendtgørelser udstedt mellem 1. juli 2002 og 30. juni 2003.

I folketingsåret 2002/03 er der vedtaget 201 love og udstedt 872 bekendtgørelser. 36 love og 125 bekendtgørelser medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet, mens 62 love medfører erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Kapitlet indeholder først en præsentation af udviklingen i de administrative byrder af nye love og regler. Der er sket et fald i antallet af love, der medfører omstillingsbyrder for erhvervslivet. Til gengæld er der sket en stigning i antallet af love med løbende administrative byrder. Stigningen dækker dog alene over love med små byrder, idet der er vedtaget færre love med store byrder i 2002/03 end året før.

¹ Regeringen skal ifølge Folketingets vedtagelse af motiveret dagsorden af 30. april 1997 (D92) hvert år opgøre, hvilke love eller bekendtgørelser med administrative konsekvenser, der er indført eller afskaffet. Opgørelsen udarbejdes af Økonomi- og Erhvervsministeriet og indgår dels i denne rapport og dels i en skriftlig redegørelse til Folketinget.

Dernæst beskrives det, hvordan de administrative konsekvenser af ny regulering vurderes i virksomhedspanelerne². I 2002/03 er virksomhederne blevet inddraget oftere gennem panelerne.

Til sidst beskrives udviklingen i de økonomiske konsekvenser. Den viser, at der er flere love, der forbedrer konkurrenceevnen, og at lovene fra 2002/03 letter virksomhedernes omkostninger med 640 mio. kr.

4.1 Udviklingen i antallet af love og bekendtgørelser med administrative konsekvenser

Når virksomhederne bliver pålagt nye forpligtelser i forbindelse med nye love og regler, har de færre ressourcer til at drive forretning. Derfor arbejder regeringen for at mindske de administrative byrder for virksomhederne. Målet er at reducere byrderne med op til 25 pct. i 2010³.

I dette afsnit beskrives udviklingen i de administrative konsekvenser, der følger af love og regler fra folketingsåret 2002/03. Administrative konsekvenser dækker over både byrder og lettelser, og de forekommer, når virksomhedernes administrative aktiviteter i forbindelse med løn, regnskab, personale, omsætning og produktion berøres.

I 2002/03 medførte 36 love og 125 bekendtgørelser administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det er henholdsvis et fald i antal love og en stigning i antal bekendtgørelser i forhold til året før, hvor der var 46 nye love og 111 nye bekendtgørelser, der medførte administrative konsekvenser.

² For en nærmere gennemgang af metoderne bag virksomhedspanelerne henvises der til rapporterne fra de tidligere år.

³ Økonomi- og Erhvervsministeriet (2002): *Vækst med vilje*, side 45

I opgørelsen opereres der med to typer administrative konsekvenser.

Omstillingsbyrder opstår, når virksomhederne skal bruge tid på at omstille sig til nye rutiner som følge af ny lovgivning. Hvis virksomhederne fx skal ændre i deres edb- og bogføringssystemer, så de lever op til nye regler, er der tale om omstillingsbyrder.

Løbende konsekvenser er, når virksomhederne med jævne mellemrum får mere administrativt arbejde som følge af nye regler. Hvis virksomhederne fx bliver pålagt at foretage månedlige opgørelser, vil der være tale om løbende byrder. Når en eksisterende pligt fjernes, vil der omvendt være tale om løbende lettelser, fordi virksomhederne slipper for løbende pligter, de ellers ville have haft.

Derudover kan nye regler påvirke virksomhedernes behov for *ekstern assistance* i form af flere eller færre udgifter til revisor, advokat, konsulenter og lignende. Virksomhederne kan også få behov for at *anskaffe hjælpemidler* for at kunne håndtere nye administrative pligter, eller der kan være behov for ekstra *uddannelse* af medarbejdere som følge af nye pligter.

Der er flere ting, der kan have indflydelse på virksomhedernes administrative aktiviteter. I boks 4.1 præsenteres forskellige typer af administrative aktiviteter, der kan blive påvirket, når der indføres nye regler.

Boks 4.1 Typer af administrative aktiviteter

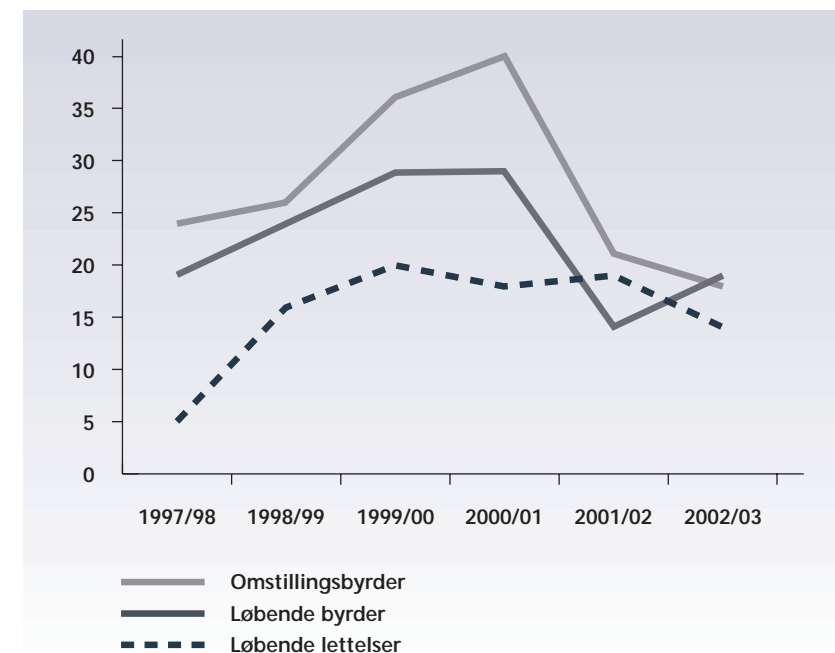
- *Tilpasning* (fx ændring af IT-systemer, arbejdsgange, oprettelse af registre, kvalitetssikringssystemer mv.)
- *Indsamling af information* (fx diverse prøver og optællinger, udarbejdelse af informationsmateriale, arbejdsplads-vurdering mv.)
- *Registrering* (nødvendige registreringer som følger af en anmeldelsespligt mv.)
- *Oplysningspligt* (opbevaring af dokumentation for at kunne stille lovpligtige oplysninger til rådighed for borgere, myndigheder mv.)
- *Indberetning* (lovpligtig levering af bestemte oplysninger til offentlige myndigheder, fx indberetninger til Danmarks Statistik)
- *Indbetaling* (det administrative arbejde i forbindelse med lovpligtig indbetaling til offentlige myndigheder, fx indbetaling af moms)

Figur 4.1 viser udviklingen i antallet af love, der medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Efter at der i en del år blev vedtaget flere og flere love med administrative konsekvenser, toppede antallet af nye love med administrative konsekvenser i folketingsåret 2000/01. Siden regeringen trådte til i 2001, er der sket et markant fald i antallet af love med administrative byrder. Ser man over hele perioden, er antallet af love med omstillingsbyrder faldet til det laveste niveau siden målingernes begyndelse. Antallet af love med løbende byrder er også faldet meget, men der er dog en lille stigning i folketingsåret 2002/03.

Antallet af love med byrder og lettelser siger dog ikke i sig selv noget om, hvor stor den samlede nettovirkning er for virksomhederne. En opgørelse af den mere direkte virkning vil ske i forbindelse med kortlægningen af byrderne i de enkelte love, som finder sted de følgende år – jf. kapitel 2.

Figur 4.1 Udviklingen i antal love med administrative konsekvenser

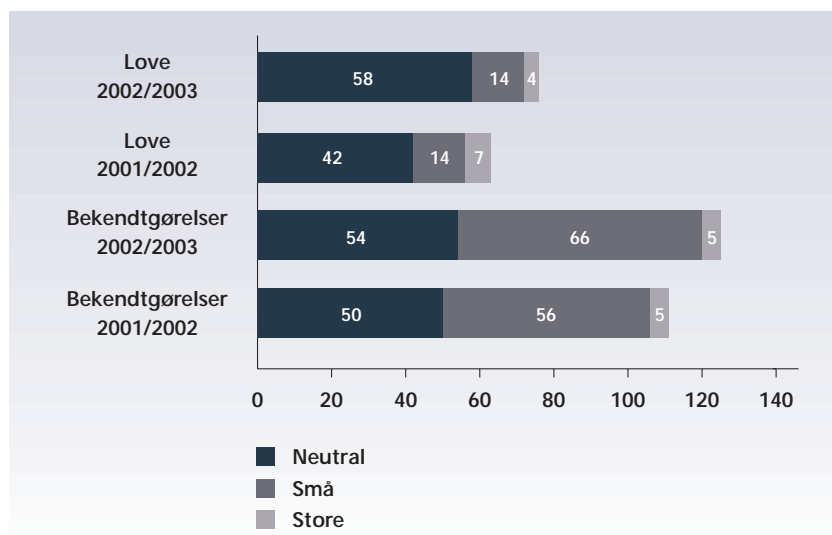

Omstillingsbyrder

Omstillingsbyrder forekommer som nævnt, når virksomhederne skal lave om på eksisterende arbejdsgange som følge af nye regler. Det kan både ske, når ændringerne betyder, at det løbende administrative arbejde lettes, eller når der kommer byrder. Der kan således godt være omstillingsbyrder, selvom de nye regler over tid betyder, at administrationen bliver lettere for virksomhederne. I folketingsåret 2002/03 er der fire⁴ tilfælde, hvor love, der medfører løbende lettelse, samtidig medfører små byrder i omstillingsfasen.

⁴ De fire tilfælde er L193 fra Beskæftigelsesministeriet, L80 fra Skatteministeriet, L139 fra Socialministeriet og L145 fra Økonomi- og Erhvervsministeriet. For en beskrivelse af lovene se bilag 2.

Figur 4.2 Love og bekendtgørelser med omstillingsbyrder

Som det fremgår af figur 4.2 medfører 18 love omstillingsbyrder for virksomhederne i folketingsåret 2002/03. Heraf medfører 14 love små byrder og fire store byrder. Til sammenligning var der året før 21 love med omstillingsbyrder fordelt på 14 love med små og syv med store. Der er således sket næsten en halvering i antallet af love med store omstillingsbyrder⁵.

71 bekendtgørelser medfører omstillingsbyrder mod 61 i folketingsåret 2001/02. Der er således en lille stigning i antallet af bekendtgørelser med omstillingsbyrder set i forhold til året før.

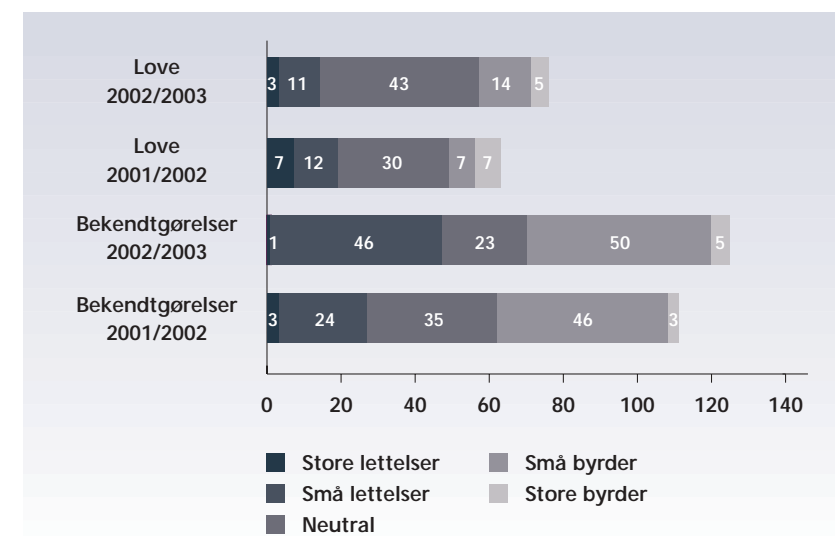
Løbende konsekvenser

I 2002/03 er der vedtaget flere love, der medfører løbende administrative byrder for virksomhederne set i forhold til året før, jf. figur 4.3. Det er dog kun love med små løbende byrder, der er kommet flere af. Sammenlignet med året før er der sket et lille fald i antal

⁵ Når nye regler vurderes for deres administrative konsekvenser, opgør man konsekvenserne på samfundsniveau. Byrder og lettelser på mere end 10.000 timer på samfundsniveau betragtes som store konsekvenser.

love med store løbende byrder for erhvervslivet. Samtidig er der sket en markant stigning i antallet af bekendtgørelser med løbende lettelser set i forhold til året før.

Figur 4.3 Love og bekendtgørelser med løbende administrative konsekvenser

Der er vedtaget 14 love med løbende administrative lettelser i folketingsåret 2002/03. Heraf medfører tre love store lettelser og 11 medfører små lettelser. Året før var der 19 love med løbende lettelser, fordelt på syv store og 12 små. Sammenlignet med 2001/02 er der således færre love med løbende lettelser.

19 love medfører løbende administrative byrder, fordelt på fem store og 14 små. Det er en stigning i forhold til året før, hvor det samlede antal love var 14, henholdsvis syv store og syv små med løbende byrder. Selvom der samlet set er flere nye love med byrder, er der således færre love med store byrder.

I boksene 4.2 og 4.3 præsenteres nogle eksempler på love med administrative byrder og lettelser.

102 bekendtgørelser fra folketingsåret 2002/03 medfører løbende konsekvenser. Heraf medfører 47 bekendtgørelser lettelser, fordelt på én bekendtgørelse med store lettelser og 46 med små. 55 bekendtgørelser medfører byrder, fordelt på 50 bekendtgørelser med små byrder og fem med store byrder.

Det er således sket en stor stigning i antal bekendtgørelser med lettelser og en lille forøgelse af bekendtgørelser med byrder i forhold til året før.

Boks 4.2 Eksempler på love med administrative lettelser

Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (L110)

Loven letter de administrative byrder for landbruget og ophæver kravet om selvstændige mark- og gødningsplaner for de jordbrugere, der søger om hektarstøtte. Landmænd kan således fremover samle indberetninger, der før krævede flere blanketter, til én indberetning med én tidsfrist. Loven medfører store løbende lettelser som følge af, at der fremover skal laves færre indberetninger og opgørelser. Loven blev vurderet af et fokuspanel. 52.000 virksomheder forventes at blive administrativt berørt af de nye regler. Panelet vurderer, at hver virksomhed i gennemsnit vil få en lettelse på ca. 3 timer årligt. På samfundsniveau svarer det til mellem 73.000 og 120.000 timer årligt. Virksomhederne forventer desuden at få færre udgifter til ekstern assistance, svarende til mellem 31 mio. og 150 mio. kr. årligt på samfundsniveau.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (L 193)

Loven indeholder en række tilbud til arbejdsgivere med det formål dels at hjælpe ledige med at få arbejde og dels at levere god service til private og offentlige arbejdsgivere, der søger arbejdskraft med eller uden offentlig støtte. Loven forenkler reglerne for tilskud til ansættelse af ledige. Testpanelet har vurderet lovens administrative konsekvenser. Samlet set forventes loven at medføre store løbende administrative lettelser for ca. 44.000 virksomheder.

Lettelserne er i gennemsnit på ca. 4 timer pr. virksomhed svarende til mellem 73.000 og 130.000 timer årligt. Det skyldes primært, at virksomhederne opnår løbende administrative lettelser i forbindelse med rekruttering af arbejdskraft gennem AF's jobdatabase, som er tilgængelig på internettet og simple regler for ansættelse af medarbejdere med løntilskud. I praksis betyder det bl.a., at når virksomhederne skal ansætte nye folk, kan de nemt indrykke en jobannonce på www.jobnet.dk eller søge i de CV'er, som jobsøgende har lagt ud på internettet.

Boks 4.3 Eksempler på love med administrative byrder

Lov om statsautoriserede og registrerede revisorer (L 144)

Loven ophæver tidligere begrænsninger for revisorers arbejde, så danske revisorer får mulighed for at yde bred rådgivning på lige fod med deres europæiske kolleger. Samtidig indføres en obligatorisk kvalitetskontrol. Et fokuspanel har vurderet, at loven vil medføre store administrative byrder i både omstillingsfasen og på løbende basis. Byrderne er særligt forbundet med etablering af et kvalitetskontrolsystem. På samfundsniveau vil ca. 1.230 virksomheder få store administrative byrder både løbende (mellem ca. 25.000 og 74.000 timer årligt) og i omstillingsfasen (ca. 11.000 – 40.000 timer). Selvom loven medfører administrative byrder, er den et ønske fra revisionsbranchen. Hele 66 pct. af de adspurgte i panelet mente, at loven er en forbedring af vilkårene for erhvervet. Loven er dermed et eksempel på, at byrdefulde love godt kan have fordele, som opvejer de nye administrative pligter for virksomhederne.

Lov om lægemidler og lov om apoteksvirksomhed (L 189)

Loven giver Lægemedelstyrelsen mulighed for at aflægge inspektionsbesøg hos lægemiddelvirksomhederne. Samtidig pålægges apotekerne at tilbyde vejledning om indberetning af lægemiddelbivirkninger til kunderne. Et fokuspanel har vurderet, at loven vil medføre store byrder for lægemiddelvirksomhederne i forbindelse med kontrolbesøgene. Samtidig vurderes vejledningspligten for apotekerne at betyde store løbende byrder på mellem ca. 21.000 og 39.000 timer årligt.

4.2 Sådan vurderes konsekvenserne af ny regulering

Virksomhedspanelerne er en metode til at vurdere omfanget af administrative konsekvenser af nye love og regler. Formålet med panelerne er at tage virksomhederne med på råd som et led i arbejdet for at reducere de administrative byrder for erhvervslivet. Panelerne kan ikke fjerne de administrative byrder, men de kan være med til at finde løsninger, som gør det lettere for virksomhederne at efterleve nye regler. Boks 4.5 indeholder eksempler på, at panelerne har medvirket til bedre regler.

Da regeringen trådte til i 2001, indførte den obligatorisk høring i virksomhedspanelerne af alle love fra de syv ministerier⁶, der traditionelt står for hovedparten af reguleringen af erhvervslivet. I regeringens omhandlingsplan *En mere virksomhedsnær offentlig sektor* fremgår det, at også alle erhvervsrelevante bekendtgørelser skal testes i virksomhedspanel. Dette sker med virkning fra 2004. Baggrunden er, at en stor del af de administrative byrder, der hvert år pålægges virksomhederne, kommer fra bekendtgørelser. For virksomhederne er de administrative byrder lige belastende, uanset hvor de stammer fra. Derfor ønsker regeringen at sætte ind mod administrative byrder i både love og bekendtgørelser.

Den obligatoriske høring er ikke ensbetydende med, at alle lovforslag fra de syv ministerier bliver forelagt et virksomhedspanel. I praksis betyder det, at ministerierne sender deres lovforslag under udarbejdelse til Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som administrerer virksomhedspanelerne. På baggrund af oplysninger fra ressortministeriet om hvor mange virksomheder, der er omfattet, og hvilke forventede konsekvenser reguleringen vil medføre, afgør centret i samarbejde med ressortministeriet, om loven er egnet til at blive forelagt et panel.

⁶ De syv ministerier er Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Miljøministeriet, Skatteministeriet, Socialministeriet, Trafikministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Hvis det ikke er muligt at foretage en vurdering ud fra de foreliggende oplysninger, kan der anvendes et såkaldt pilotpanel for at få en umiddelbar vurdering af lovens administrative konsekvenser, som kan danne baggrund for den videre vurdering.

For ikke unødigt at belaste de virksomheder, der deltager i virksomhedspanelerne, arbejder centret ud fra en hovedregel om, at kun love, der vurderes at medføre administrative konsekvenser på over 2.000 timer på samfundsniveau, er egnede til at teste. Denne minimumsgrænse er nødvendig at have. Ellers ville det være en stor byrde i sig selv, hvis de mellem 100 og 500 virksomheder skulle vurdere samtlige lovforslag.

Virksomhedspanelerne vurderer de forventede administrative konsekvenser af lovgivningen. På baggrund af deltagernes besvarelser beregnes omfanget af de forventede administrative konsekvenser på samfundsplan. Der anvendes fire typer af virksomhedspaneler, som er beskrevet i boks 4.4.

Boks 4.4 Typer af virksomhedspaneler

Testpaneler

Økonomi- og Erhvervsministeriet har tre testpaneler med hvert 500 virksomheder. Virksomhederne udgør et repræsentativt udsnit af dansk erhvervsliv. De tre testpaneler anvendes på skift, så det enkelte panel ikke belastes for meget. Testpanelerne bruges til at vurdere love og bekendtgørelser, der berører erhvervslivet bredt.

Fokuspaneler

Fokuspaneler kan benyttes, når en lov eller bekendtgørelse specifikt vedrører en bestemt branche eller er rettet mod bestemte virksomhedstyper. Et fokuspanel sammensættes fra gang til gang, så udvælgelsen af virksomhederne er skræddersyet i forhold til den enkelte lov eller bekendtgørelse, der skal testes. Et fokuspanel består typisk af ca. 100 virksomheder, afhængigt af målgruppens størrelse.

Testgrupper

En testgruppe består typisk af 5–15 virksomheder, som inviteres til et dialogmøde med ressortministeriet og Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering for at diskutere konsekvenserne af og mulige alternativer til nye regler. Testgrupper anvendes, når man ønsker at få et kvalitativt indblik i, hvordan ny regulering påvirker de berørte virksomheders administrative aktiviteter.

Pilotpaneler

Et pilotpanel består i en hurtig rundringning til omkring 20 virksomheder, hvor det ved hjælp af nogle få spørgsmål kan vurderes, om der er konsekvenser af betydning, og hvor mange virksomheder der evt. vil blive berørt. Pilotpanelerne anvendes, hvis det er usikkert, om en lov eller bekendtgørelse overhovedet vil have administrative konsekvenser for virksomhederne. Hvis det viser sig, at mange virksomheder bliver berørt, er der mulighed for at fortsætte med en egentlig undersøgelse i enten testpanel, fokuspanel eller testgruppe.

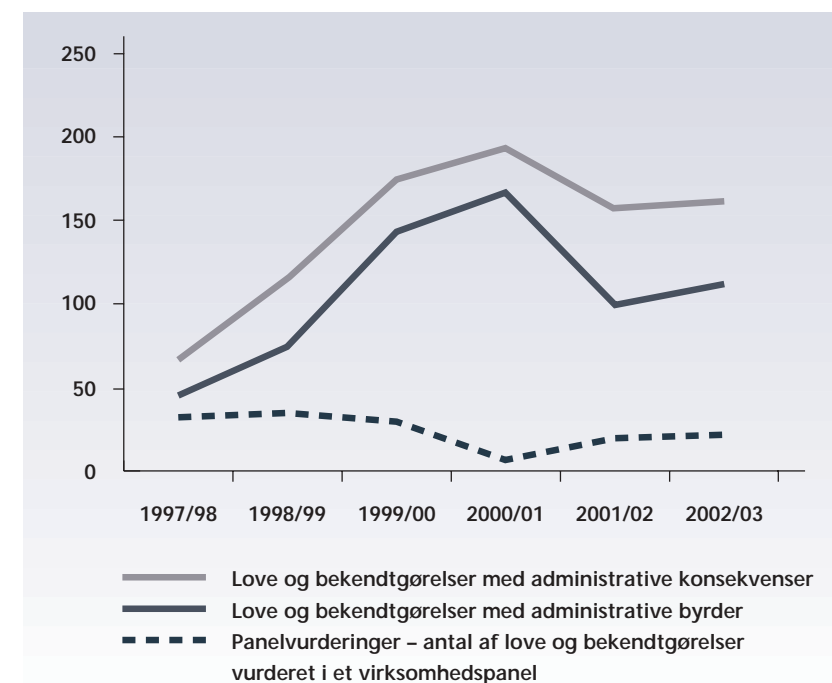
I folketingsåret 2002/03 er der foretaget 22⁷ panelvurderinger af henholdsvis 16 love og seks bekendtgørelser. Som det fremgår af figur 4.4 er det en lille stigning i forhold til året før, hvor der blev gennemført 20 panelvurderinger. Der er testet 15 love og bekendtgørelser med byrder, to med lettelser og tre med både byrder og lettelser.⁸ To love, der blev vurderet i pilotpanel, viste sig ikke at have administrative byrder af betydning.

Figur 4.4 viser udviklingen i antallet af panelvurderinger sammenholdt med antallet af love og bekendtgørelser med administrative konsekvenser.

⁷ Bekendtgørelse nr. 532 af 18/06/2003 om etablering og drift af renserier har både været forelagt et fokuspanel og en testgruppe. Antallet af panelvurderinger er således 23 men fordelt på 22 love og bekendtgørelser.

⁸ Af bilagstabel 1.1 fremgår det, hvilke love og bekendtgørelser der har været testet, og om der er tale om administrative byrder eller lettelser.

Figur 4.4 Udvikling i antallet af konsekvensvurderinger i virksomhedspaneler

Som figur 4.4 viser, er der i 2002/03 sket en svag stigning i antallet af love og bekendtgørelser med administrative konsekvenser og også i andelen af love og bekendtgørelser, der medfører byrder i forhold til året før. I 2002/03 er der 36 love og 125 bekendtgørelser med administrative konsekvenser.

Af de 36 love med administrative konsekvenser har 15 været til vurdering i et virksomhedspanel. I andre 16 tilfælde har loven været i høring i Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering, som har vurderet, at loven ikke skulle forelægges et virksomhedspanel.

Det er primært love, der blev testet i virksomhedspanelerne. Det hænger sammen med, at den obligatoriske høringspligt i folketingsåret 2002/03 kun var gældende for love og endnu ikke for bekendtgørelser.

Boks 4.5 Eksempler, hvor panelerne har gjort det nemmere at være virksomhed

Lov om ændring af visse afgiftslove (L79)

Loven nedsætter afgiften på spiritus og cigaretter pr. 1. oktober 2003. Et fokuspanel udtrykte, at overgangen fra én afgift til en anden kunne give store omstillingsbyrder, fordi det krævede forskellige stempelmærker med priserne før og efter den 1. oktober 2003. På baggrund af fokuspanelets udtalelser lavede Skatteministeriet en bekendtgørelse, som midlertidigt tillod stempelmærker med to priser på cigaretpakkerne. Ved at påføre prisen både før og efter afgiftsnedsættelsen undgik butikkerne at skulle ombytte de dele af et parti varer, der ikke blev solgt, inden afgiftsnedsættelsen trådte i kraft. Virksomheder blev på den måde sparet for en del omstillingsbyrder.

Lov om lægemidler og lov om apoteksvirksomhed (L189)

Loven indeholder bl.a. et krav om, at apoteker skal vejlede kunder om, hvordan de indberetter bivirkninger ved lægemidler. Et fokuspanel vurderede, at kravet ville medføre store løbende byrder for apotekerne. Med baggrund i panelets anbefalinger har Indenrigs- og Sundhedsministeriet udarbejdet en vejledning, som præciserer, hvordan apotekerne skal vejlede kunderne. Det gør det lettere for apotekerne at tilrettelægge arbejdsgange, så de nye krav bliver opfyldt, uden at arbejdet bliver unødigt byrdefuldt.

Bekendtgørelse om salg og markedsføring af elektrisk materiel (B 234 af 29/01/2003)

Bekendtgørelsen fastsætter krav til forhandlere af el-produkter om at oplyse forbrugeren om, hvilke el-produkter forbrugeren selv må installere, og hvilke der skal installeres af en fagmand. En testgruppe har vurderet, hvordan forretningerne nemmest kan give forbrugeren de nødvendige oplysninger. Testgruppen udtrykte, at det var nødvendigt at have flere forskellige måder at mærke produkterne på alt afhængigt af indretningen i den enkelte forretning.

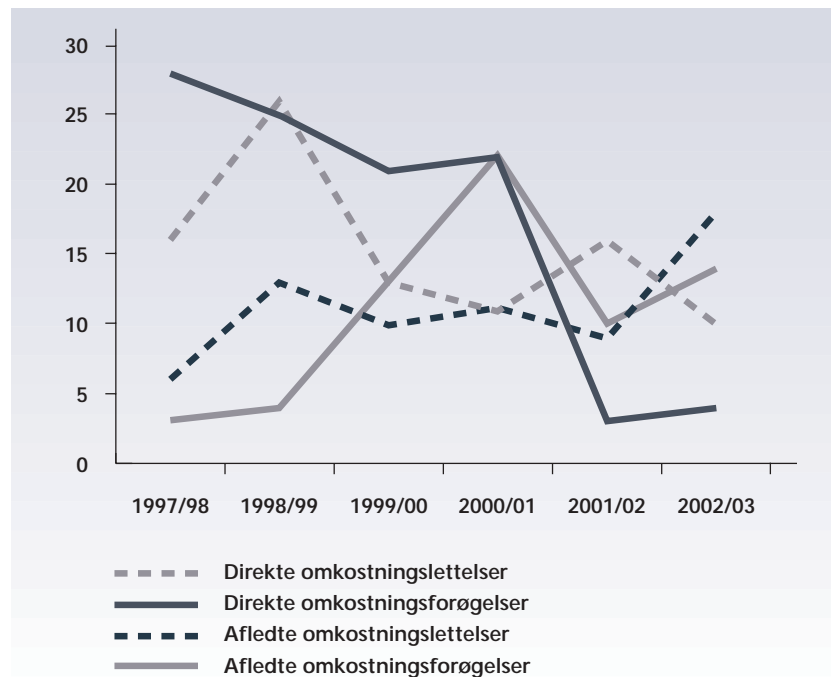
På baggrund af testgruppens udtalelser blev reglerne udformet sådan, at virksomhederne har flere forskellige muligheder for at efterleve kravet om oplysning til forbrugeren. På den måde kan den enkelte forretning fx vælge at mærke selve produktet eller lave skiltning i forretningen. Der er således mulighed for at vælge den løsning, der gør det lettest for den enkelte forretning at følge reglerne på en måde, så det overordnede formål med bekendtgørelsen respekteres.

4.3 Udviklingen i de økonomiske konsekvenser

I det følgende afsnit beskrives udviklingen i de erhvervsøkonomiske konsekvenser, der følger af love fra folketingsåret 2002/03. Afsnittet indeholder en opgørelse af antallet af nye love med erhvervsøkonomiske konsekvenser og en beregning af konsekvenserne af love med væsentlige økonomiske virkninger. I opgørelsen skelnes der mellem direkte og afledte omkostningskonsekvenser og de langsigtede strukturelle konsekvenser. De forskellige typer af erhvervsøkonomiske konsekvenser defineres i boks 4.6.

Figur 4.5 viser udviklingen i antallet af love med direkte og afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Figur 4.5 Udviklingen i antal love med erhvervsøkonomiske konsekvenser

Da regeringen trådte til i 2001, indførte den et skattestop. Skat-testoppet har blandt andet medført, at der er sket et væsentligt fald i antallet af nye love med direkte omkostningsforøgelser. Antallet ligger nu på et langt lavere niveau end ved målingernes begyndelse. Men som figuren viser, er der dog i 2002/03 sket en lille stigning i antallet af nye love med direkte og afledte omkostningsforøgelser i forhold til året før. Der er færre nye love med direkte omkostningslettelser. Til gengæld er der kommet væsentligt flere love med afledte omkostningslettelser. Ser man over hele perioden, er antallet af nye love med afledte omkostningslettelser steget til det højeste niveau siden målingernes begyndelse. Antallet af disse love siger dog ikke i sig selv noget om, hvor stor den samlede økonomiske nettovirkning er for erhvervslivet. En nærmere gennemgang af de konkrete mer- og mindrebelastninger i lovene fra 2002/03 findes i tabel 4.1 og 4.2.

Boks 4.6 Typer af erhvervsøkonomiske konsekvenser

De *direkte virkninger* er de udgifter eller indtægter, som virksomhederne får som følge af nye regler. De direkte virkninger kan opgøres i forhold til det offentlige provenu. Eksempler på direkte virkninger er skatter og afgifter på produktionsfaktorer.

Afledte virkninger er alle andre omkostningsvirkninger for virksomhederne, som ikke umiddelbart påvirker de offentlige budgetter. En negativ afledt virkning kan fx være udgifter til særlige miljøforanstaltninger, som sikrer, at virksomheden efterlever bestemte lovkrav på miljøområdet. Omvendt vil øgede indtjeningsmuligheder som følge af lempelser af gældende regler på kort sigt være en positiv afledt virkning.

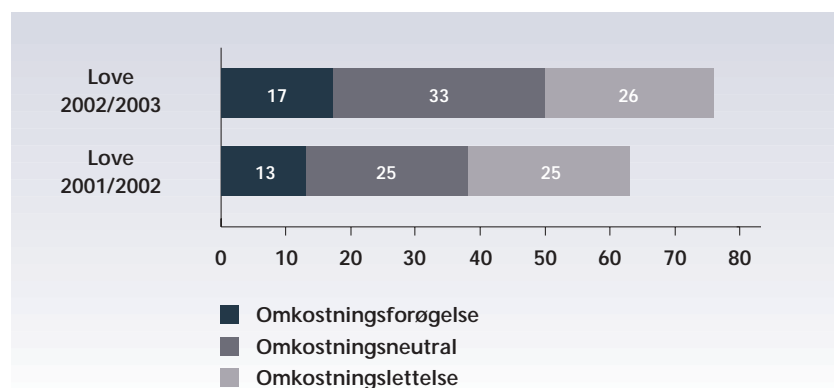
Lovgivningen kan på længere sigt ændre virksomhedernes overordnede rammer for at drive virksomhed og dermed påvirke virksomhedernes konkurrenceevne. Dette kaldes de *strukturelle virkninger* af loven. Eksempler på strukturelle faktorer, der har betydning for virksomhedernes konkurrenceevne, er den fysiske og teknologiske infrastruktur, medarbejdernes kvalifikationer, konkurrencesituationen på markedet og adgang til risikovillig kapital.

Udviklingen fortsætter: Færre omkostninger

Ser man isoleret på lovene fra 2002/03 i forhold til det foregående år, viser figur 4.6, at der er vedtaget 26 love med direkte og afledte omkostningslettelser for erhvervslivet⁹. Dette er én mere end året før. Antallet af love, der medfører direkte eller afledte omkostningsforøgelser, er i 2002/03 17 mod 13 året før. Der er således tale om en lille stigning i antallet af love med økonomiske omkostningsforøgelser og også af love med omkostningslettelser.

⁹ Af de 26 love med omkostningslettelser har det kun været muligt at opgøre beløbet for fire love med direkte og tre love med afledte virkninger. Ud af de 17 love med omkostningsforøgelser er én lov med direkte og tre love med afledte virkninger opgjort. Opgørelserne findes i tabel 4.1 og 4.2.

Figur 4.6 Love med direkte og afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser

Tabel 4.1 indeholder en samlet vurdering af de love, der medfører væsentlige *direkte* økonomiske konsekvenser. Beskrivelser af lovene findes i boks 4.7 og boks 4.8. Det forventes, at virksomhederne opnår omkostningslettelser på 282 mio. kr. på i 2004 og 148 mio. kr. årligt på mellemlang sigt. Den årlige merbelastning ventes at udgøre 550 mio. kr. i 2004 og i de følgende år. Samlet set forventes virkningen af de fem love med målbare direkte omkostningskonsekvenser således at være en meromkostning på 268 mio. kr. i 2004 og 402 mio. kr. årligt på mellemlangt sigt.

Tabel 4.1 Direkte økonomiske konsekvenser for erhvervslivet på kort- og mellemlangt sigt som følge af lovgivning vedtaget i folketingsåret 2002/03

Mio. kr. (2003-priser)			Direkte konsekvenser i 2004	Mellemlangt sigt
Område	Lov ¹⁰			
Skatteministeriet	L77	Fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes sundhedsbehandlinger	-20 ¹¹	-20 ¹²
Skatteministeriet	L80	Modernisering af administration af udbytteskat	-14 ¹³	-14 ¹⁴
Skatteministeriet	L228	Fradrag for personbiler udstyret med elektronisk stabiliseringsprogram	-86 ¹⁵	-114 ¹⁶
Økonomi- og Erhvervsministeriet	L165	Midlertidig driftstøtte til skibsbygning	-162 ¹⁷	0
I alt		Mindrebelastning	-282	-148
Beskæftigelsesministeriet	L28	Bortfald af ATP kompensationsordningen	550	550
I alt		Merbelastning	550	550
Samlede direkte meromkostninger			268	402

¹⁰ Lovnumrene henviser til de numre, som lovforslagene er blevet fremsat under.

¹¹ Provenutabet for det offentlige udgør 10 mio. kr., hvilket svarer til omkostningsniveauet efter skat. Omregnet til før skat, letter det de erhvervsdrivendes omkostninger med 20 mio. kr. (10 mio. kr. / (1-0,5)).

¹² Provenutabet for det offentlige udgør 10 mio. kr., hvilket svarer til omkostningsniveauet efter skat. Omregnet til før skat, letter det de erhvervsdrivendes omkostninger med 20 mio. kr. / (1-0,5)).

¹³ Loven medfører en rentefordel på 10 mio. kr. efter skat. Omregnet til før skat svarer det til 14 mio. kr. (10 mio. kr. / (1 - 0,3)).

¹⁴ Loven medfører en rentefordel på 10 mio. kr. efter skat. Omregnet til før skat svarer det til 14 mio. kr. (10 mio. kr. / (1 - 0,3)).

¹⁵ Afgiftslettelsen giver en provenuvirkning efter skat på ca. 60 mio. kr. Omregnet til før skat svarer det til en omkostningslettelse for erhvervslivet på ca. 86 mio. kr. (60 mio. kr. / (1 - 0,3)).

¹⁶ Afgiftslettelsen giver en provenuvirkning efter skat på ca. 80 mio. kr. Omregnet til før skat svarer det til en omkostningslettelse for erhvervslivet på ca. 114 mio. kr. (80 mio. kr. / (1 - 0,3)).

¹⁷ Der er samlet afsat 325 mio. kr. til driftstøtte i perioden 2003 - 2004. I 2004 opgøres derfor halvdelen af denne pulje, dvs. ca. 162 mio. kr.

De samlede *afledte* økonomiske konsekvenser er opgjort i tabel 4.2. Af tabellen fremgår det, at den samlede afledte omkostningsvirkning udgør en lettelse på 910 mio. kr. Lovene med afledte økonomiske konsekvenser er kort beskrevet i boks 4.9 og boks 4.10.

Tabel 4.2 Afledte økonomiske konsekvenser for erhvervslivet som følge af lovgivning vedtaget i folketingsåret 2002/03

Mio. kr. (2003-priser)			Afledte konsekvenser ¹⁸
Område	Lov ¹⁹		
Beskæftigelsesministeriet	L193	Aktiv beskæftigelsesindsats	-20
Skatteministeriet	L79	Nedsættelse af afgiften af cigaretter, spiritus og mineralvand.	-1.350
Økonomi- og Erhvervsministeriet	L221	Mulighed for at opkræve gebyr for handel med betalingskort	-60 ²⁰
I alt		Mindrebelastning	-1.430
Beskæftigelsesministeriet	L216	Lov om arbejdsskadesikring	330
Justitsministeriet	L154	Ændring af dyreværnsloven	10
Økonomi- og Erhvervsministeriet	L221	Mulighed for at opkræve gebyr for handel med betalingskort	180 ²¹
I alt		Merbelastning	520
Samlede afledte mindreamkostninger			-910

Når man ser på den samlede virkning af de direkte og afledte økonomiske konsekvenser, ventes lovgivningen fra folketingsåret 2002/03 at give erhvervslivet omkostningslettelse på ca. 640 mio. kr. Der er således tale om en fortsættelse af den positive udvikling fra året før, hvor erhvervslivet opnåede omkostningslettelse svarende til ca. 955 mio. kr.

¹⁸ Tallene er opgjort det år, hvor den fulde virkning indtræffer, hvilket varierer inden for perioden 2003–2006.

¹⁹ Lovnumrene henviser til de numre, som lovforslagene er blevet fremsat under.

²⁰ Loven medfører både negative og positive afledte konsekvenser for pengeinstitutterne. De negative konsekvenser består i udgifter til udviklingen af det chip-baserede kort, hvilket forventes at udgøre ca. 120 mio. kr. De positive konsekvenser består i muligheden for at opkræve gebyr for handel med betalingskort, hvilket ventes at udgøre 180 mio. kr. årligt. Nettovirkningen for pengeinstitutterne ventes således at være ca. 60 mio. kr.

²¹ Loven ventes at medføre negative afledte konsekvenser for detailhandelen som følge af indførelsen af gebyrer på handel med betalingskort. Udgiften ventes at udgøre 180 mio. kr. årligt før overvæltning.

Boks 4.7 Love med direkte omkostningslettelse

L77 indfører en fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes sundhedsbehandlinger. Fradragsretten forventes at medføre en direkte omkostningslettelse på 20 mio. kr. på kort og mellemlang sigt.

L80 indeholder en modernisering af administrationen af udbytteskatten. Loven forventes at medføre en rentefordel på 14 mio. kr. årligt.

L228 indfører et fradrag for personbiler udstyret med elektronisk stabiliseringsudstyr. Loven medfører en omkostningslettelse på 86 mio. kr. på kort sigt og 114 mio. kr. på mellemlang sigt.

L165 indfører en midlertidig driftsstøtte til skibsbygning, hvilket vil betyde en lettelse for skibsværfterne på ca. 162 mio. kr. i 2004.

Boks 4.8 Love med direkte omkostningsforøgelser

L28 afskaffer ATP-kompensationsordningen, hvilket medfører en omkostningsforøgelse for virksomhederne på 550 mio. kr. årligt.

Boks 4.9 Love med afledte omkostningslettelse

L193 forenkler reglerne om tilskud til ansættelse af ledige. Det vil medføre en afledt mindreudgift på 20 mio. kr.

L79 nedsætter afgifter på cigaretter, spiritus og mineralvand. Loven forventes at skabe større omsætning, hvilket samlet set ventes at medføre afledte lettelse på ca. 1.350 mio. kr.

L221 gør det muligt at opkræve gebyr for handel med chip-baserede Dankort. Loven forventes at medføre en nettoindtjening på 60 mio. kr. for pengeinstitutterne.

Boks 4.10 Love med afledte omkostningsforøgelser

L216 ændrer systemet for godkendelse af arbejdsskader, således at flere vil kunne få tilkendt arbejdsskadeerstatning. Loven vil medføre en samlet omkostningsforøgelse for erhvervslivet på 330 mio. kr.

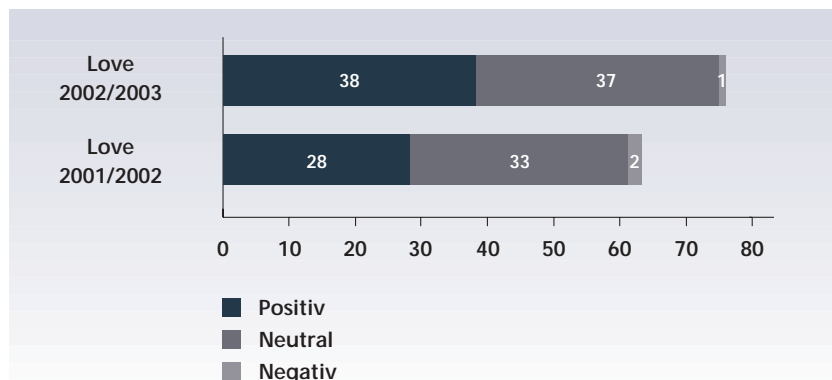
L154 ændrer dyreværnsloven, således at der indføres øget dyrlægekontrol ved fx pålæsning af dyr. Udgiften hertil er brugerbetalt og forventes at medføre en omkostningsstigning for landmændene på 10 mio. kr. årligt.

L221 gør det muligt at opkræve gebyr for handel med chip-baserede Dankort. Loven forventes at medføre en afledt merudgift for detailhandlen på ca. 180 mio. kr. årligt.

Strukturelle konsekvenser

De strukturelle virkninger af nye love udtrykker lovenes effekt på erhvervslivets rammevilkår og konkurrenceevne.

Figur 4.7 Love med strukturelle virkninger

I folketingsåret 2002/03 er der sket en markant stigning i antallet af love med positive strukturelle virkninger, jf. figur 4.7. Hele 38 love ventes at medføre positive strukturelle virkninger og kun én enkelt lov vil medføre negative virkninger. I 2001/02 blev der vedtaget 28 love med positive strukturelle virkninger og to med negative. Der er således sket en positiv udvikling i lovgivningen, som bidrager til at forbedre erhvervslivets konkurrenceevne.

I boks 4.11 nævnes en række eksempler på love, der ventes at give væsentlige strukturelle virkninger for erhvervslivet.

Boks 4.11 Eksempler på love med strukturelle virkninger

L58 gennemfører en reduktion og omlægning af støtten til vindmøller og tilpasser desuden markedet for vedvarende energi til markedspriser. Loven har således positive strukturelle virkninger, fordi produktionen af vedvarende energi afsættes på markedsvilkår.

L141 sikrer grundforskningsfondens uddelingsniveau bl.a. ved at gøre det muligt at indgå samarbejde med private fonde og virksomheder. Loven forventes på sigt at medføre positive strukturelle konsekvenser, fordi samarbejdet med private fonde og virksomheder vil gøre forskningen erhvervsrettet og dermed bidrage til at forbedre virksomhedernes konkurrenceevne på sigt.

L193 forenkler reglerne for tilskud til ansættelse af ledige. Loven forventes at have positive strukturelle virkninger for virksomhederne, idet de får lettere adgang til at rekruttere arbejdskraft.

L219 nedsætter skatten på arbejdsindkomst. Som et resultat heraf forventes arbejdsudbuddet at stige, hvilket har væsentlige positive strukturelle virkninger for erhvervslivet.

Europæisk regulering og administrative byrder

I regeringens arbejde med at lette de administrative byrder for erhvervslivet er det ikke nok at se på de regler, vi selv laver. En del af de love og regler, der regulerer dansk erhvervsliv, udspringer nemlig af EU-regler. Regeringen har derfor lagt særlig vægt på at undersøge, hvordan regler fra EU påvirker danske virksomheders administrative byrder. Dette har givet anledning til en række nye initiativer, der skal gøre det lettere for danske virksomheder at efterleve kravene fra EU-lovgivning.

5.1 Medlemslande oplever EU-lovgivning forskelligt

Ofte indeholder EU-regler frihedsgrader, der fx gør det muligt for de enkelte lande at stille lempeligere administrative krav eller helt eller delvist friholde små virksomheder fra de administrative byrder.

Væsentlige forskelle i den måde, landene udnytter frihedsgraderne, kan betyde, at virksomhedernes administrative byrder varierer fra land til land. Det stiller virksomhederne i de lande, der implementerer de mest vidtgående regler, i en relativt dårligere konkurrenceposition. Samtidig kan væsentlige forskelle betyde, at det bliver svært at gennemskue reglerne fra land til land. Det kan gøre det vanskeligere for virksomheder at komme ind på et udenlandsk marked.

De administrative byrder i virksomhederne kan også variere fra land til land som følge af, at myndighederne i nogle lande er bedre til at informere, rådgive og stille værktøjer til rådighed, så det bliver lettere for virksomhederne at efterleve reglerne. I alle tilfælde kan man med fordel lære af erfaringerne fra andre lande.

To internationale undersøgelser

Med erfaringsudveksling som udgangspunkt har Økonomi- og Erhvervsministeriet nu gennemført to undersøgelser af, hvordan regler fra EU gennemføres i dansk lovgivning, og hvordan de påvirker danske virksomheders administrative byrder. Undersøgelseernes positive budskab er, at danske virksomheder ikke ser ud til at være mere bebyrdede end andre europæiske virksomheder. Men undersøgelserne peger også på, at der er behov for at styrke indsatsen, så vi i fremtiden kan blive endnu bedre til at udnytte de frihedsgrader, som direktiverne giver.

I den ene undersøgelse er der foretaget en gennemgang af, hvordan otte direktiver og en forordning er blevet indarbejdet i den nationale lovgivning i flere medlemslande¹. Målet har været at afdække, om vi i Danmark har stillet strengere administrative krav til virksomhederne end i de andre lande. Desuden har man undersøgt, hvilke initiativer myndighederne har sat i gang for at gøre det lettere for virksomhederne at efterleve reglerne.

Den anden undersøgelse er gennemført i samarbejde med Holland, Storbritannien, Irland og Østrig. Her er tre direktiver og en forordning blevet valgt ud med særlig henblik på at måle virksomhedernes administrative byrder ved at efterleve reglerne². Målet har her været at belyse, om danske virksomheder oplever flere administrative byrder end virksomheder i andre lande og hvorfor.

I undersøgelserne er der foretaget en omfattende indsamling af data til belysning af, hvordan de deltagende lande har implementeret reglerne, og hvilke initiativer myndighederne har sat i værk for at hjælpe virksomhederne. I alt er der gennemført 55 telefoninterview med repræsentanter for danske og udenlandske myndigheder.

¹ Undersøgelsen omfatter Regnskabsdirektivet (direktiv 78/660/EØF), Intrastat forordningen (Rådets forordning 3330/91/EØF), Transportdirektivet (direktiv 96/26/EF), Momsdirektivet (direktiv 77/388/EØF), Fjernsalgsdirektivet (direktiv 97/77/EF), APV-direktivet (direktiv 89/391/EØF), Direktiv vedrørende registrering af dyr (direktiv 92/102/EØF), VVM-direktivet (direktiv 85/337/EØF) og Mærkningsdirektivet (direktiv 2000/13/EF).

Undersøgelsen er foretaget i seks medlemslande henholdsvis: Danmark, Sverige, Holland, Belgien, Storbritannien og Østrig. For enkelte direktiver er endvidere Irland, Tyskland, Frankrig og Italien taget med.

² APV-direktivet (direktiv 89/391/EØF), Transportdirektivet (direktiv 96/26/EF), VVM-direktivet (direktiv 85/337/EØF) og Intrastat forordningen (Rådets forordning 330/01/EØF)

Myndighederne er blevet spurgt om særlige kendetegn ved den nationale implementering, fx om og hvordan reglerne sendes i høring, om der har været anvendt overgangsregler for små virksomheder (fx med delvis eller hel fritagelse for visse administrative krav), hvordan myndighederne vejleder og rådgiver, om der er stillet digitale løsninger til rådighed osv.

Desuden har i alt 1000 virksomheder fra fem lande deltaget i målingen af de administrative byrder ved at efterleve de fire udvalgte regler

Resultater og initiativer

Undersøgelserne giver eksempler på, at Danmark i nogle tilfælde lægger sig tæt op ad kravene i et direktiv, og i andre tilfælde har stillet strengere krav til virksomhederne, end det er lagt op til i et direktiv.

Det fjerde regnskabsdirektiv er et eksempel på, at der er forskelle på tværs af landene i den måde, som direktivet er blevet implementeret på. I Danmark har der fx været stillet strengere administrative krav til virksomhedernes regnskaber, end direktivet foreskriver. Det skyldes til dels, at Danmark har valgt at definere små og mellemstore virksomheder ud fra størrelsesgrænser, der ligger under direktivets størrelsesgrænser. Hvis Danmark i stedet anvender de størrelsesgrænser, der er angivet i direktivet, vil det betyde, at flere små virksomheder kan nyde godt af reducerede administrative krav. Til sammenligning har Holland og Belgien valgt at lægge sig tæt op ad eller på direktivets størrelsesgrænser. Med forslaget til ændring af årsregnskabsloven, som blev fremsat i januar 2004, har regeringen gjort noget ved dette problem. Gennem en ændring af størrelsesgrænserne lægger Danmark sig nu tættere op af direktivets krav, og flere virksomheder vil få administrative lempelser.

På et andet område har Danmark også valgt ikke fuldt ud at anvende de frihedsgrader, som direktivet rummer. Det gælder muligheden for at lade små virksomheder være fritaget fra forpligtigelsen til at lade deres årsregnskab revidere. Der er ikke foretaget en måling af de administrative byrder på tværs af landene, men nye beregninger foretaget af Økonomi- og Erhvervsministeriet viser, at der vil være en

betydelig lettelse i de administrative byrder, hvis de små virksomheder fritages fra revisionspligt. Undersøgelserne viser, at man netop har valgt at gøre dette helt eller delvist i Belgien, England og Holland.

På baggrund af Økonomi- og Erhvervsministeriets beregninger vil årsregnskabsloven blive underlagt en nærmere granskning med henblik på at undersøge mulighederne for yderligere regelforenklinger.

Modelvirksomhederne – der er beskrevet i kapitel 3 – viser, at virksomhedernes indberetning af oplysninger til Intrastat ligger på en 13. plads i opgørelsen af de mest byrdefulde love og regler. Indberetning af oplysninger til Intrastat opleves altså typisk af virksomheder som en stor administrativ byrde. Forordningen var derfor en af de fire regler, der blev udvalgt til undersøgelsen af virksomhedernes administrative byrder.

Fordi der er tale om et spinkelt datagrundlag, kan der ikke drages håndfaste konklusioner. Resultatet antyder dog, at Danmark hører til blandt de lande, hvor virksomhederne bruger mindst tid på at efterleve Intrastatforordningen jf. tabel 5.1.

Tabel 5.1 Virksomhedernes administrative byrder ved at efterleve Intrastat. (målt i timer pr. år)³

	Irland	Holland	Østrig	UK	Danmark	I alt
0 timer	0 pct.	0 pct.	0 pct.	0 pct.	2 pct.	1 pct.
1 – 99 timer	52 pct.	66 pct.	71 pct.	43 pct.	71 pct.	65 pct.
100 – 999 timer	48 pct.	24 pct.	29 pct.	42 pct.	23 pct.	28 pct.
1.000 – 9.999 timer	0 pct.	10 pct.	0 pct.	7 pct.	4 pct.	4 pct.
10.000 timer eller mere	0 pct.	0 pct.	0 pct.	9 pct.	0 pct.	1 pct.
Total	100 pct.	100 pct.	100 pct.	100 pct.	100 pct.	100 pct.
Antal virksomheder	12	17	18	17	80	144

Forklaringen kan være, at vi i Danmark løbende arbejder på at gøre det så let som muligt for virksomhederne at indberette oplysninger til Intrastat. Det ændrer dog ikke ved det faktum, at virksomheder – som nævnt ovenfor – ofte peger på, at Intrastat er til stort besvær.

³ De deltagende virksomheder er vægtet efter branche og størrelse, så deres besvarelser kan sammenlignes

På europæisk plan arbejder regeringen derfor på, at reglerne forenkles, så flere små virksomheder bliver fritaget fra at skulle indberette.

Undersøgelserne giver eksempler på, at Danmark har stillet strengere krav end tilfældet er i de andre lande, men at Danmark alligevel hører til blandt de lande, hvor virksomhederne har de laveste administrative byrder jf. tabel 5.1. - en sammenhæng der umiddelbart kan virke overraskende. En mulig forklaring kan dog være, at Danmark generelt er langt fremme, når det drejer sig om initiativer til at afhjælpe virksomhedernes administrative byrder og herunder i særdeleshed nye digitale løsninger. Et eksempel er indberetninger til Intrastat, der kan foregå digitalt, samt ansøgninger om gods- og persontransport tilladelser, der ligeledes kan foregå digitalt.

Tabel 5.2. nedenfor giver et billede af sammenhængen mellem implementeringen af direktiver i dansk lovgivning og virksomhedernes administrative byrder. For VVM- og transportdirektivet har det ikke været muligt at sammenligne resultaterne på tværs af landene, idet der har været for få besvarelser fra virksomhederne i de øvrige lande. Dette ændrer dog ikke ved, at Danmark - specielt i implementeringen af transportdirektivet - stiller strengere krav, end direktivet foreskriver. Implementeringen af transportdirektivet er sket i et tæt samarbejde med brancheorganisationerne. Strengere administrative regler opstår således ikke udelukkende som en følge af myndighedernes krav, men kan også være et ønske fra erhvervslivet.

⁴ De fire tilfælde er L193 fra Beskæftigelsesministeriet, L80 fra Skatteministeriet, L139 fra Socialministeriet og L145 fra Økonomi- og Erhvervsministeriet. For en beskrivelse af lovene se bilag 2.

Tabel 5.2 Eksempler på danske regler og administrative byrder

Direktiv	Eksempler på danske regler	Administrative byrder
APV	Danmark har udnyttet frihedsgraderne i direktivet. Fx via en overgangsordning, hvor små virksomheder var undtaget. Yderligere kan små virksomheder benytte en tjekliste, hvilket letter det administrative arbejde betydeligt.	Undersøgelsen antyder, at Danmark er blandt de lande, hvor virksomheder har de laveste administrative byrder ved at efterleve reglerne.
Intrastat	Danmark har på nogle områder udnyttet frihedsgraderne i direktivet. Fx er virksomhederne undtaget fra at indberette oplysninger, der ifølge forordningen er frivillige, og vi har den højeste grænseværdi for anvendelse af varepartier af mindre værdi. På den anden side hører Danmark til blandt lande med den mest intensive overvågning af, om reglerne efterleves. Danmark er med i front, hvad angår digitalisering, idet det er muligt at indberette via nettet.	Undersøgelsen antyder, at Danmark er blandt de lande, hvor virksomheder har de laveste administrative byrder ved at efterleve reglerne.
VVM	På nogle områder er de danske regler mere krævende end direktivet foreskriver. Fx er en VVM en vurdering, der foretages af regionplanmyndigheden og ikke bygherrens vurdering, og der er indlagt en ekstra offentlig høringsrunde i starten af processen. På andre områder virker reglerne mindre krævende. Fx foretages der et højt antal screeninger før en egentlig VVM; VVM er en integreret del af miljøreguleringen, og der er meget vidtgående forpligtigelser for myndighedens udlevering af information. Kun i Danmark benyttes avancerede IT systemer, idet visse amter stiller beregningsmodeller til rådighed.	Undersøgelsen har en meget lav deltagelse af virksomheder i de øvrige lande, derfor er sammenligning på tværs af landene ikke mulig
Transport	I Danmark er de nationale regler skærpede i forhold til nogle af de andre undersøgte lande. Som eksempler herpå kan nævnes, at kurser er obligatoriske; minimumskravene til virksomhedernes egenkapital er de højeste og det er et krav, at erhvervstilladelsen skal fornyes hvert femte år. Til gengæld er vi med i front, hvad angår digitalisering, idet ansøgning kan ske direkte over nettet.	Undersøgelsen har en meget lav deltagelse af virksomheder i de øvrige lande, derfor er sammenligning på tværs af landene ikke mulig.

5.2 Det fælles europæiske arbejde med bedre regulering

Umiddelbart inden Danmark overtog formandskabet i juli 2002, lancerede EU-kommissionen en handlingsplan for, hvordan der kan skabes bedre regulering i EU. Den ambitiøse handlingsplan og det danske formandskabs klare udmeldinger om, at bedre regulering var en mærkesag betød, at emnet kunne placeres højt på EU's dagsorden.

Handlingsplanen indeholder i alt 16 anbefalinger, der retter sig mod EU-kommissionen, Europaparlamentet, Rådet og medlemsstaterne. De vigtigste initiativer i handlingsplanen vedrører krav om øget offentlig adgang til EU-lovgivning blandt andet gennem minimumsstandarder for høringer og inddragelse af de grupper, et forslag vedrører; Konsekvensvurderinger af alle EU-kommissionens forslag, der skal afdække, hvorvidt der er behov for flere dybdegående analyser; Et rullende regelforenklingsprogram, hvor der sker en løbende forenkling af love og regler og såkaldte revisionsklausuler, der er en bestemmelse i en lov, der angiver, at loven skal tages op til fornyet overvejelse efter en årrække.

For at sikre fremdriften i handlingsplanen har de europæiske institutioner i 2003 indgået en aftale om rammerne for etableringen af et effektivt samarbejde om bedre regulering, en såkaldt interinstitutionel aftale (IIA).

Som opfølgning på handlingsplanen har mange medlemslande desuden givet Kommissionen en liste med konkrete forslag til de EU-regler, der bør forenkles i forbindelse med det rullende regelforenklingsprogram. Fra dansk side har man blandt andet anbefalet at forenkle indberetninger af statistik (herunder Intrastat). I forbindelse med forhandlingen af den nye Intrastat forordning har Danmark således haft held med at få slækket kravet til, hvor mange virksomheder der skal indberette til Intrastat. For Danmark er det vigtigt, at udvælgelsen af regelforenklingsområder baserer sig på faste kriterier, og at brugerefterspørgsel indgår som et af disse kriterier. Det betyder, at de

forenklinger, der først tages fat på, skal være et ønske fra de grupper, der berøres af reglerne.

Ud fra dansk forbillede og med afsæt i samme metode som benyttes i de danske virksomhedspaneler, etablerede EU-kommissionen i 2003 et permanent europæisk testpanel, der måler de administrative konsekvenser af nye direktivforslag. EU-testpanelet består af ca. 3000 virksomheder fra hele Europa. Panelet kan bidrage med nyttig information om virksomhedernes omkostninger ved at skulle tilpasse sig og følge ny lovgivning og giver Kommissionen mulighed for at vurdere, om der er en rimelig balance mellem omkostningerne og det mål, man vil opnå med nye direktivforslag. Det europæiske testpanel skaber dermed også grundlag for en sammenligning af medlemslandenes administrative byrder som følge af europæisk regulering.

Panelets første undersøgelse blev gennemført i efteråret 2003. Undersøgelsen havde til formål at belyse de omkostninger, der er forbundet med at overholde og følge reglerne for beskatning og moms. Materialet fra undersøgelsen er i øjeblikket ved at blive bearbejdet og resultaterne skal bruges til at finde frem til, hvad man kan gøre for at reducere virksomhedernes omkostninger i forbindelse med at overholde reglerne.

Inspireret af de danske undersøgelser af virksomheders administrative byrder har EU-kommissionen desuden igangsat en bred undersøgelse af, hvordan forskellige medlemsstater har implementeret tre direktiver. Kommissionens undersøgelse skal blandt andet belyse, hvilke administrative konsekvenser det har haft for virksomhederne at efterleve reglerne.

For yderligere oplysninger:

De danske undersøgelsesrapporter *Implementation and administrative costs – how to improve the regulatory environment for companies* og *Undersøgelser af forskelle og ligheder ved implementering af europæisk regulering i forskellige EU medlemslande* kan hentes elektronisk fra www.eogs.dk eller bestilles på telefon 33 30 74 77 samt e-mail mme@eogs.dk.

Love og bekendtgørelser med erhvervsøkonomiske konsekvenser fra folketingsåret 2002/2003

I folketingsåret er der vedtaget 76 love og udstedt 125 bekendtgørelser som har erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet. I dette bilag findes en oversigt over konsekvenserne af de enkelte love og de administrative konsekvenser af bekendtgørelserne. Oversigten danner baggrund for gennemgangen i kapitel 2.

For de love, der medfører administrative konsekvenser, er det angivet, hvis loven har været forelagt et virksomhedspanel eller har været i høring i Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering.

Symbolerne angiver følgende:

	Under administrative konsekvenser angives lettelser og byrder med følgende symboler:	Under økonomiske konsekvenser angives lettelser og byrder med følgende symboler:
++	angiver en stor lettelse, hvor tidsforbruget formindskes med mindst 10.000 timer på samfundsniveau.	angiver en væsentlig lettelse.
+	angiver en mindre lettelse, hvor tidsbesparelsen er mindre end 10.000 timer på samfundsniveau.	angiver en mindre lettelse.
0	angiver ingen virkning.	angiver ingen virkning.
-	angiver en mindre byrde, hvor tidsforbruget er forøget op til 10.000 timer på samfundsniveau.	angiver en mindre byrde.
--	angiver en stor byrde, hvor tidsforbruget overstiger 10.000 timer på samfundsniveau.	angiver en væsentlig byrde.

Bilagstabel 1.1 Oversigt over virkningen af love og bekendtgørelser med erhvervsøkonomiske konsekvenser vedtaget og udstedt i folketingsåret 2002/2003

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
Beskæftigelsesministeriet							
L 28	Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om Lønmodtagernes Garantifond med flere love.	0	0	--	0	0	
L 193	Forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.	-	++	0	++	++	Testpanel
L 204	Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.	0	+	0	0	0	Høring
L 216	Forslag til lov om arbejdsskadesikring.	0	0	0	--	0	
B 559 af 04/07/2002	Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.	0	-				
B 990 af 04/12/2002	Bekendtgørelse om ophævelse af bekendtgørelse om gebyr for tilsyn i arbejdsmiljø-mæssigt særligt belastede brancher.	0	+				
B 33 af 20/01/2003	Bekendtgørelse om anmeldelse af arbejdsulykker mv. til Arbejdstilsynet.	0	+				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 38 af 21/01/2003	Bekendtgørelse om regler for anmeldelse af arbejdsulykker, kortvarige skadelige påvirkninger og pludselige løfteskader.	-	+				
B 309 af 25/04/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer.	-	0				
B 478 af 10/06/2003	Bekendtgørelse om arbejde i forbindelse med eksplosiv atmosfære.	--	-				
B 577 af 19/06/2003	Bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats.	0	+				
B 593 af 20/06/2003	Bekendtgørelse om opgørelse af den erstatningsbaserede arbejdsmiljøafgift for 2001 og 2002.	0	+				
B 614 af 26/06/2003	Bekendtgørelse om tømning, vedligeholdelse og reparation af spånsiloer.	-	-				
Finansministeriet							
L 44	Forslag til lov om ændring af lov om bemyndigelse til optagelse af statslån, lov om arbejdsløshedsforsikring mv. og lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber mv.	0	0	0	-	0	

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
Indenrigs- og Sundhedsministeriet							
L 39	Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme og lov om vurdering af landets faste ejendomme.	0	0	++	0	0	
L 106	Forslag til lov om markedsføring af sundhedsydelse.	0	0	0	0	+	
L 171	Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring.	-	-	0	0	0	
L 189	Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om apoteksvirksomhed.	-	-- ¹	0	0	0	Fokuspanel
L 225	Forslag til lov om ændring af lov om patientforsikring og lov om erstatning for lægemiddelskader.	0	0	0	+	0	
B 738 af 02/09/2002	Bekendtgørelse om recepter.	-	0				
B 960 af 29/11/2002	Bekendtgørelse om regulering af udgiftsgrænser i det behovsafhængige medicintilskudssystem pr. 1. januar 2003.	-	0				

¹ De løbende administrative byrder er de ekstra administrative aktiviteter i forbindelse med kontrolbesøgene. På samfundsniveau opgøres det som løbende konsekvenser, selvom det for de enkelte virksomheder opleves som engangsaktiviteter.

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 1235 af 17/12/2002	Bekendtgørelse om servicemål for apotekers distributionsopgaver og faglige rådgivning og information.	-	-				
B 28 af 15/01/2003	Bekendtgørelse om apoteker og apotekspersonale.	0	+				
B 9285 af 13/03/2003	Danske Lægemiddelstandarder.	0	+				
B 569 af 23/06/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om Lægemiddelstyrelsens Centrale Tilskudsregister (CTR).	-	+				
B 589 af 26/06/2003	Bekendtgørelse om indberetning af bivirkninger ved lægemidler mm.	0	-				
B 590 af 26/06/2003	Bekendtgørelse om klassifikation af eksplosionsfarlige områder.	-	-				
Justitsministeriet							
L 3	Forslag til lov om ændring af færdselsloven, lov om biblioteksvirksomhed og lov om retsafgifter.	0	0	++	0	0	
L 116	Forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte og lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin.	-	0	0	--	0	

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
L 154 ²	Forslag til lov om ændring af dyreværnsloven.	0	0	0	--	0	
L 169	Forslag til lov om ændring af lov om forsikringsaftaler, lov om erstatningsansvar og lov om kreditaftaler.	--	--	0	+	+	
L 184	Forslag til lov om ændring af lov om svangerskabsafbrydelse og lov om sterilisation og kastration.	0	0	0	0	+	
B 941 af 25/12/2002	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af dyr under transport.	-	-				
B 1022 af 12/12/2002	Bekendtgørelse om erhvervmæssig handel med dyr (dyrehandlere).	-	-				
B 1023 af 12/12/2002	Bekendtgørelse om godkendelse af og tilsyn med zoologiske anlæg mv.	-	-				
B 583 af 24/06/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om vejtransport af farligt gods.	0	-				
Kulturministeriet							
L 19	Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven.	0	0	0	0	+	
L 40	Forslag til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.	0	+	0	+	+	Høring

² De administrative konsekvenser af L 154 vil blive vurderet i forbindelse med den efterfølgende bekendtgørelse.

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
Miljøministeriet							
L 30	Forslag til lov om ændring af lov om råstoffer.	0	+	0	+	+	Høring
L 98	Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter.	-	0	0	-	0	Høring
L 103	Forslag til lov om ændring af lov om planlægning.	0	-	0	--	+	Høring
L 196	Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter.	0	-	0	0	0	Høring
B 552 af 02/07/2002	Bekendtgørelse om regulering af visse industrielle drivhusgasser.	0	-				
B 594 af 05/07/2002	Bekendtgørelse om visse listevirksomheders pligt til at udarbejde grønt regnskab.	-	0				
B 604 af 15/07/2002	Bekendtgørelse om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.	-	--				
B 607 af 15/07/2002	Bekendtgørelse om pelsdyrfarme mv.	-	-				
B 672 af 26/07/2002	Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land.	-	-				
B 713 af 24/08/2002	Bekendtgørelse om pant og indsamling mv. af emballager til øl og visse læskedrikke.	-	-				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 782 af 17/09/2002	Bekendtgørelse om opkrævning af miljø- og skrotningsbidrag samt udbetaling af godtgørelse i forbindelse med opbrugning og skrotning af biler.	-	-				
B 831 af 03/10/2002	Bekendtgørelse om godkendelse af udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer.	-	-				
B 884 af 23/10/2002	Bekendtgørelse om vaske- og rengøringsmidler.	0	+				
B 1003 af 10/12/2002	Bekendtgørelse om modtagefaciliteter for affald fra skibe, om skibes aflevering af affald og havnes affaldsplaner.	-	-				
B 317 af 28/04/2003	Bekendtgørelse om produktionsafgift på juletræer og pyntegrønt	-	-				
B 477 af 07/06/2003	Bekendtgørelse om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.	-	-				
B 489 af 12/06/2003	Bekendtgørelse om kosmetiske produkter.	0	+				Pilot-panel
B 532 af 18/06/2003	Bekendtgørelse om etablering og drift af renserier og test-gruppe.	-	--				Fokus-panel og test-gruppe

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 557 af 19/06/2003	Bekendtgørelse om kompetente myndigheder og supplerende bestemmelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 782/03 af 14. april 2003 om forbud mod organiske tinforbindelser på skibe.	0	-				
B 558 af 19/06/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler.	-	-				
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration							
L 174	Forslag til lov om ændring af integrationsloven og udlændingeloven.	0	0	0	0	+	
B 307 af 13/04/2003	Bekendtgørelse om aktivering og opkvalificerende forløb efter integrationsloven.	-	-				
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri							
L 11	Forslag til lov om ændring af lov om dyrlægegerning mv.	0	-	0	0	0	Høring
L 110	Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.	0	++	0	0	0	Fokus panel
L 182	Forslag til lov om ændring af lov om foderstoffer.	0	0	0	-	+	

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 624 af 26/07/2002	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om autorisation mv. ved behandling og salg af fødevarer mv. samt kontrolmærkning af animalske fødevarer.	0	-				
B 653 af 07/08/2002	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer.	-	-				
B 670 af 14/08/2002	Bekendtgørelse om indretning og drift af virksomheder med opdræt af hønniker til konsumægproduktion.	0	-				
B 702 af 22/08/2002	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om foderstoffer.	--	-				
B 759 af 10/09/2002	Bekendtgørelse om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder.	-	--				
B 810 af 27/09/2002	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om salmonella hos kvæg og svin mm.	0	+				
B 824 af 02/10/2002	Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv.	0	-				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 919 af 18/11/2002	Bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler i kvæg- og svinebesætninger.	0	-				
B 934 af 21/11/2002	Bekendtgørelse om indberetning af oplysninger om dansk akvakultur.	-	-				
B 993 af 09/12/2002	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om mærkning mv. af fødevarer.	-	-				
B 1017 af 12/12/2002	Bekendtgørelse om skovfrø og planter.	0	+				
B 1101 af 12/12/2002	Bekendtgørelse om tilskud til lægivende og biotopforbedrende beplantninger.	0	+				
B 45 af 23/01/2003	Bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og opdræt hertil.	0	+				
B 54 af 24/01/2003	Bekendtgørelse om salmonellose hos fjerkræ og salmonella i slagtefjerkræ mm.	0	+				
B 69 af 24/01/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om fjerkrækontrol.	0	+				
B 92 af 06/02/2003	Bekendtgørelse om tilskud til reduktion af kvælstofkvoten.	0	+				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 114 af 21/02/2003	Bekendtgørelse om indførsel af fødevarer mv. fra visse lande med særlige restriktioner.	-	-				
B 115 af 24/02/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om foderstoffer.	-	0				
B 116 af 24/02/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om registrering mm. af foderstovirksomheder.	0	-				
B 134 af 06/03/2003	Bekendtgørelse om lægemidler til dyr.	-	+				
B 160 af 11/03/2003	Bekendtgørelse om indhold af transfedtsyrer i olier og fedtstoffer mv.	-	-				
B 176 af 17/03/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer.	-	-				
B 181 af 19/03/2003	Bekendtgørelse om ydelse af præmier for husdyr.	0	+				
B 210 af 26/03/2003	Bekendtgørelse om undersøgelse af prionproteotype hos får.	0	-				
B 253 af 03/04/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilsætningsstoffer til foderstoffer.	-	-				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 336 af 12/05/2003	Bekendtgørelse om kakao-, chokolade- og vekao-varer.	-	0				
B 349 af 14/05/2003	Bekendtgørelse om administration af jordkøbslovens bestemmelser om statens forkøbsret mm.	0	+				
B 360 af 21/05/2003	Bekendtgørelse om egenkontrol i fødevarer virksomheder mv.	0	+				
B 413 af 02/06/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om Salmonella Dublin.	-	0				
B 529 af 18/06/2003	Bekendtgørelse om visse former for sukker.	-	0				
B 530 af 18/06/2003	Bekendtgørelse om mærkning mv. af fødevarer.	--	-				
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling							
L 107	Forslag til lov om et videnskabsetisk komitésystem og behandling af biomedicinske forskningsprojekter.	0	0	0	0	+	
L 141	Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Grundforskningsfond.	0	0	0	0	++	
L 142	Forslag til lov om forskningsrådgivning mv.	0	0	0	0	+	

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
L 143	Forslag til lov om ændring af lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet med flere love.	-	-	0	0	0	Høring
B 674 af 13/08/2002	Bekendtgørelse om kandidatuddannelsen i informationsteknologi under IT-Vestsamarbejdet.	-	-				
B 888 af 31/10/2002	Bekendtgørelse om omfordeling af tilladelser til frekvensanvendelse i radiofrekvensbånd afsat til radiofoni-formål.	-	0				
B 898 af 07/11/2002	Bekendtgørelse om den teoretiske del af uddannelsen til registreret revisor.	-	0				
B 1005 af 10/12/2002	Bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om radioprøver og kalde-signaler mv.	0	+				
B 1006 af 10/12/2002	Bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser med tilladelse.	0	+				
B 70 af 30/01/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om stats- og virksomhedsstipendier til udenlandske ingeniørstuderende.	0	+				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
Skatteministeriet							
L 13	Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Chile.	0	0	+	0	+	
L 14	Forslag til lov om indgåelse af protokol til ændring af den dansk-pakistanske dobbeltbeskatningsoverenskomst.	0	0	+	+	+	
L 15	Forslag til lov om indgåelse af tillægsaftale til den dansk-grønlandske dobbeltbeskatningsaftale.	0	0	0	0	+	
L 41	Forslag til lov om ændring af ligningsloven.	0	0	0	0	+	
L 42	Forslag til lov om ændring af lov om afgift af polyvinylklorid og ftalater (pvc og visse blødgøringsmidler) samt andre afgiftslove.	0	+	0	0	0	Høring
L 65	Forslag til lov om ændring af skattekontrolloven og andre skatte- og afgiftslove.	-	-	0	0	0	Pilotpanel
L 66	Forslag til lov om ændring af lov om afgift af mineralvand mv. og andre love.	0	0	0	0	+	
L 67	Forslag til lov om ændring af ligningsloven og forskellige andre love.	0	0	0	+	+	

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
L 68	Forslag til lov om ændring af ligningsloven og lov om beskatning af visse pensionskapitaler mv.	0	-	0	++	0	Høring
L 69 ³	Forslag til lov om ændring af momsloven.	0	0	0	0	+	
L 77	Forslag til lov om ændring af ligningsloven og personskatteloven.	0	+	++	0	+	Høring
L 79	Lov om ændring af visse afgiftslove.	--	0	0	++	+	Fokuspanel
L 80	Forslag til lov om ændring af dødsboskatteloven, kildeskatteloven, selskabsskatteloven og skattekontrolloven.	-	++	++	0	0	Fokuspanel
L 97	Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer mv. og lov om vægtafgift af motorkøretøjer mv.	0	0	+	0	+	
L 112	Forslag til lov om beskatning af medlemmer af kontoførende investeringsforeninger.	0	+	0	0	++	Høring
L 113	Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove.	0	+	0	0	++	Høring
L 160	Forslag til lov om ændring af skattestyrelsesloven.	0	0	0	+	0	

³ De administrative konsekvenser, der følger af L69, udstedes i en senere bekendtgørelse. Konsekvenserne er imidlertid allerede blevet vurderet af Testpanelet, men resultaterne opgøres først i forbindelse med bekendtgørelsens udstedelse. Derfor indgår de ikke i opgørelsen for folketingsåret 2002/03.

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
L 219	Forslag til lov om ændring af ligningsloven og personskatteloven.	0	0	0	0	++	
L 220	Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer mv.	0	--	+	+	0	Testgruppe
L 228	Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer mv.	0	0	++	0	0	
B 688 af 19/08/2002	Bekendtgørelse om opgørelse af CO ₂ -afgift af elektricitet til vækstlys.	-	+				
B 961 af 01/12/2002	Bekendtgørelse om måling af spildevand mv.	0	+				
B 1011 af 11/12/2002	Bekendtgørelse om sikkerhedsstillelse, banderole-ring, lister over EU-handel og registreringsoplysninger efter lov om afgift af spiritus mm.	0	-				
B 1176 af 17/12/2002	Bekendtgørelse om indberetningspligter mv. efter skattekontrolloven.	-	+				
B 1242 af 20/12/2002	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om indberetningspligter mv. efter skattekontrolloven.	0	+				
B 34 af 21/01/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om skattemæssige krav til regnskab.	0	+				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 97 af 12/02/2003	Bekendtgørelse om farvning af gas- og dieselolier og petroleum.	-	-				
B 408 af 26/05/2003	Bekendtgørelse om kontrol og overvågning i medfør af lov om Det Danske Klasse-lotteri A/S (klasse-lotteriloven) og lov om visse spil, lotterier og væddemål (tips- og lottoloven).	-	+				
Socialministeriet							
L 50	Forslag til lov om ændring af lov om social pension.	0	-	0	+	0	Høring
L 135	Forslag til lov om ændring af lov om social service.	0	0	0	0	+	
L 138	Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.	0	- ⁴	0	0	0	Test-panel
L 139	Forslag til lov om ændring af lov om leje og lov om leje af almene boliger.	-	+	0	0	0	

⁴ De løbende administrative byrder er de ekstra administrative aktiviteter i forbindelse med besøgene. På samfundsniveau opgøres det som løbende konsekvenser, selvom det for de enkelte virksomheder opleves som engangsaktiviteter.

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
Trafikministeriet							
L 5	Forslag til lov om ændring af lov om luftfart.	-	-	0	0	0	Fokus-panel
L 100	Forslag til lov om ændring af lov om jernbanevirksomhed mv., lov om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB S-tog A/S, lov om jernbanesikkerhed mv. og lov om ekspropriationer under ministerier for offentlige arbejder.	0	0	0	0	+	
L 197	Forslag til lov om udbygning af Syd-motorvejen mellem Ønslev og Saksøbing.	0	0	0	+	+	
L 214	Forslag til lov om udbygning af Motorring 3 mellem Jægersborg og Holbækmotorvejen.	0	0	0	+	+	
B 876 af 24/10/2002	Bekendtgørelse om afmærkning af vejarbejder mv.	0	+				
B 887 af 31/10/2002	Bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere.	-	0				
B 9268 af 03/03/2003	Detailforskrifter for køretøjer 2003.	-	-				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 279 af 22/04/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere.	-	0				
B 281 af 23/04/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om registrering og syn af køretøjer mv.	-	0				
B 9309 af 17/06/2003	Bestemmelser om flyvesikkerhedsstyring i forbindelse med udøvelse af lufttrafikstyring (BL 7-26, 1. udgave).	-	0				
B 9310 af 17/06/2003	Bestemmelser om risikovurdering og risikoreduktion i lufttrafikstyring (BL 7-25, 1. udgave).	-	0				
B 9318 af 24/06/2003	Bestemmelser om automatisk registrering af talekommunikation (BL 7-23, 1. udgave).	0	-				
Udenrigsministeriet							
L 222	Forslag til lov om Den Europæiske Unions udvidelse med Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet.	0	0	0	0	++	
Undervisningsministeriet							
L 25	Forslag til lov om ændring af lov om statens vokseneddannelsestøtte (SVU).	0	0	-	0	-	

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
L 70	Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion og lov om erhvervsuddannelser.	0	0	-	0	0	
L 73	Forslag til lov om arbejdsmarkedsuddannelser mv.	0	0	0	0	+	
Økonomi- og Erhvervsministeriet							
L 54	Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger mv., byggeloven og lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål mv.	0	0	0	0	+	
L 56	Forslag til lov om støttede private ungdomsboliger.	0	0	0	+	0	
L 57	Forslag til lov om fremme af privat udlejningsbyggeri.	0	0	0	+	+	Pilotpanel
L 58	Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om tilskud til elproduktion.	0	-	0	--	++	Høring
L 127	Forslag til lov om ændring af patentloven, designloven, varemærkeloven og brugsmodelloven.	0	+	0	++	+	
L 144	Forslag til lov om statsautoriserede og registrerede revisorer.	--	--	0	-	+	Fokuspanel

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
L 145	Forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber og lov om anpartselskaber.	-	+	0	0	0	Fokuspanel
L 146	Forslag til lov om ændring af lov om Handelsflådens Velfærdsråd.	0	0	0	-	0	
L 162	Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om tilskud til elproduktion, lov om varmforsyning og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.	0	+	0	++	+	Høring
L 165	Forslag til lov om midlertidig, kontraktbetinget driftsstøtte til bygning af visse skibstyper.	0	0	++	0	0	
L176	Forslag til lov om finansiel virksomhed.	-	-. ⁵	0	0	0	Fokuspanel
L 179	Forslag til lov om forbrugerklager.	0	0	-	-	0	
L 180	Forslag til lov om ændring af lov om anvendelsen af De Europæiske Fællesskabers retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande.	-	-	0	-	0	Fokuspanel

⁵ Loven indeholder dog også administrative lettelser for virksomhederne, bl.a. en forenkling af reglerne om ledelsens andre erhverv og forenkling af reglerne om spekulation. Loven er en del af en større lovreform. Hovedsigtet med lovformen er dels at sammenskrive de finansielle love og dels at skabe en ensartet struktur, hvor reglerne i størst muligt omfang smidiggøres og harmoniseres. Da den fulde effekt af harmoniseringen først kan forventes at slå igennem over tid, vil der blive foretaget en opfølgende vurdering af loven i et fokuspanel et år efter lovens ikrafttrædelse.

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
L 181	Forslag til lov om en garantifond for skadesforsikringselskaber.	-	-	0	--	0	Fokuspanel
L 221	Forslag til lov om ændring af lov om visse betalingsmidler.	--	--	0	--	0	Fokuspanel
B 554 af 02/07/2002	Bekendtgørelse om koncession til skadesforsikringselskaber.	-	0				
B 588 af 09/07/2002	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer på havanlæg.	-	+				
B 621 af 23/07/2002	Bekendtgørelse om anvendelse af lods i danske farvande.	0	+				
B 744 af 04/09/2002	Bekendtgørelse om skibsbøger og tilsynsbog.	0	+				
B 774 af 13/09/2002	Bekendtgørelse om insideres meddelelsespligt og udsteders indberetningspligt af visse aktiebesiddelser.	--	--				
B 789 af 19/09/2002	Bekendtgørelse om energimærkning mv. i bygninger.	0	+				
B 841 af 11/10/2002	Bekendtgørelse om undtagelser fra lov om erhvervsdrivende virksomheders af læggelse af årsregnskab mv.	0	++				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 861 af 21/10/2002	Bekendtgørelse om efterstillet kapital.	-	0				
B 964 af 02/12/2002	Bekendtgørelse om opgørelse og indberetning af store engagementer for pengeinstitutter mv.	-	0				
B 1096 af 09/12/2002	Bekendtgørelse om energimærkning og oplysningspligt vedrørende elovne til husholdningsbrug.	-	-				
B 1097 af 09/12/2002	Bekendtgørelse om energimærkning og oplysningspligt vedrørende klimaanlæg til husholdningsbrug.	-	-				
B 1027 af 12/12/2002	Bekendtgørelse om hvilke fysiske og juridiske personer der kan udføre tjenesteydelser i forbindelse med værdipapirhandel på erhvervs-mæssigt grundlag uden tilladelse efter lov om fondsmægler-selskaber.	0	+				
B 1105 af 12/12/2002	Bekendtgørelse om opgørelse og indberetning af store engagementer for fondsmægler-selskaber.	-	0				
B 1106 af 12/12/2002	Bekendtgørelse om kapitalgrundlag og teknisk grundlag for firmapensionskasser.	--	0				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 17 af 09/01/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om administration mv. af stærkstrømsloven.	-	-				Fokuspanel
B 18 af 09/01/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om kontrol af elektriske installationer i forsamlingslokaler.	0	+				
B 234 af 29/01/2003	Bekendtgørelse om oplysningspligt ved salg og markedsføring af elektrisk materiel til forbrugere.	-	-				Testgruppe
B 71 af 30/01/2003	Bekendtgørelse om kontributionsprincippet.	-	-				
B 72 af 31/01/2003	Bekendtgørelse om god værdipapirhandelsskik.	-	-				
B 83 af 05/02/2003	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om lods i danske farvande.	0	+				
B 98 af 12/02/2003	Bekendtgørelse om henlæggelse af beføjelser til Konkurrencestyrelsen vedrørende elektronisk kommunikation.	0	+				
B 102 af 17/02/2003	Bekendtgørelse om forsikringsmægleres årlige indberetninger til Finanstilsynet.	0	+				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 166 af 13/03/2003	Bekendtgørelse om prospekter ved første offentlige udbud af visse værdipapirer.	0	+				
B 197 af 20/03/2003	Bekendtgørelse om indløsning af rabatmærker.	-	+				
B 211 af 26/03/2003	Bekendtgørelse om regler for anmeldelse af aftaler mv. til Konkurrencestyrelsen.	0	+				
B 235 af 27/03/2003	Bekendtgørelse om anmeldelse af fusioner.	0	+				
B 236 af 27/03/2003	Bekendtgørelse om gruppefritagelse for visse kategorier af aftaler mv. på forsikringsområdet.	0	+				
B 331 af 08/05/2003	Bekendtgørelse om nettilslutning af vindmøller og prisafregning af vindmølleproduceret elektricitet mm.	0	-				
B 337 af 12/05/2003	Bekendtgørelse om bunkring af skibe og overførsel af olielast mellem skibe på dansk søterritorium.	-	0				
B 354 af 15/05/2003	Bekendtgørelse om delegation af beføjelser til Københavns Fondsbørs A/S og Dansk Autoriseret Markedsplads A/S.	0	-				

Lov nr.	Beskrivelse	Administrative konsekvenser		Økonomiske konsekvenser			Virksomhedspanel/høring
		Omstillingsbyrder	Løbende konsekvenser	Omkostningsvirkning	Afledt virkning	Strukturel virkning	
B 365 af 23/05/2003	Bekendtgørelse om forbud mod udbud, forhandling og distribution af vandyoyoer.	-	0				
B 512 af 16/06/2003	Bekendtgørelse om tilskud til elproduktion.	0	+				
B 562 af 19/06/2003	Bekendtgørelse om registrering af aktiver i forsikringsselskaber mv.	-	-				
B 600 af 24/06/2003	Bekendtgørelse om VækstFondens virke.	-	0				
B 604 af 26/06/2003	Bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder.	-	--				Fokuspanel

Note: Opgørelserne i tabellen er nettoopgørelser. Det betyder, at hvis en lov både har positive og negative konsekvenser i samme type konsekvenser f.eks. afledte virkninger, vil det være den samlede virkning på samfundsniveau, der er opgjort i tabellen. Beskrivelserne af de enkelte love med væsentlige konsekvenser findes i bilag 2.

Note: Hvis de administrative pligter, som følger af en lov, først bliver implementeret i en senere bekendtgørelse, vil opgørelsen af konsekvenserne først ske i forbindelse med vurderingen af den udstedte bekendtgørelse.

De væsentligste love og bekendtgørelser fra folketingsåret 2002/03

Dette bilag beskriver de væsentligste love og bekendtgørelser med administrative og økonomiske konsekvenser fra folketingsåret 2002/03. Gennemgangen indledes med en beskrivelse af indhold og formål med de nye regler. Derefter beskrives de erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser. I de tilfælde hvor de administrative konsekvenser er blevet vurderet i Testpanelet eller i et fokuspanel, kan den samlede vurdering læses på www.eogs.dk

Beskæftigelsesministeriet

Bortfald af ATP-kompensationsordningen (L 28)

Loven har til formål at fjerne den overkompensation af erhvervene i form af ATP-refusion, som følger af Energipakken fra 1995. Tilbageførslen har indtil 2000 stort set svaret til afgiftsbetalingen for udledningen af bl.a. CO₂ og svovl. Efter 2000 vil tilbageførslen derimod overstige afgiftsprovenuet, og for 2003 skønnes mertilbageførslen at udgøre 425 mio. kr. stigende til 675 mio. kr. i 2006.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven medfører isoleret set en direkte økonomisk meromkostning for erhvervslivet på 410 mio. kr. i 2003, og herefter 550 mio. kr. årligt.

Administrative konsekvenser

Loven har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Aktiv beskæftigelsesindsats (L 193)

Loven indeholder en række tilbud til arbejdsgivere med det formål dels at hjælpe ledige med at få arbejde og dels at levere god service til private og offentlige arbejdsgivere, der søger arbejdskraft med eller uden offentlig støtte. Loven retter sig mod alle virksomheder, der søger arbejdskraft gennem Arbejdsformidlingen, virksomheder med ansatte på aktiveringsordninger samt virksomheder, der overvejer at ansætte en medarbejder med løntilskud, eller som over-

vejer at stille en praktikplads til rådighed for virksomhedspraktik. Loven forenkler reglerne for tilskud til ansættelse af ledige. Hvor der tidligere var sammenlagt 11 ordninger, som virksomhederne havde mulighed for at vælge mellem (og dermed skulle forholde sig til), er der med loven nu kun to.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven giver de private arbejdsgivere med ansatte i virksomhedsrevalideringen en afledt økonomisk mindreudgift på 20 mio. kr. årligt, når loven er fuldt indfaset i 2006. Samtidig er tiltag som forenklingen af løntilskudsordningerne, gennemførelsen af "jobnet.dk" og mere intensive kontaktførelser elementer, der gør det lettere for virksomhederne at rekruttere arbejdskraft, hvilket medfører en strukturel forbedring for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser

Loven har været vurderet i et fokuspanel med 172 virksomheder. Virksomhederne er opdelt i følgende to grupper: Gruppe 1: Virksomheder, som har erfaring med støttet beskæftigelse og/eller rekruttering af arbejdskraft via Arbejdsformidlingen (AF). Gruppe 2: Virksomheder uden erfaring på disse områder.

Grupperne er analyseret separat, idet alene virksomheder i gruppe 1 er i stand til at vurdere lovens ændringer og de administrative konsekvenser heraf i et før-og-efter perspektiv. Resultaterne af undersøgelsen blandt virksomheder fra gruppe 2 anvendes til at pege på, hvilke administrative konsekvenser loven forventes at få for virksomheder, der ikke tidligere har været i berøring med denne type ordninger, men som overvejer at benytte sig af disse frivillige tilbud. De omfattede virksomheder fordeler sig med 146 virksomheder i gruppe 1 og 26 virksomheder i gruppe 2.

Blandt virksomhederne i gruppe 1 forventer i alt 95 virksomheder (65 pct.), at de vil blive administrativt berørt af lovforslaget. På samfundsniveau svarer det til ca. 54.000. Tabellen nedenfor viser de væsentligste administrative konsekvenser af lovforslaget i forbindelse med de bedre muligheder for at rekruttere nye medarbejdere gennem AF og enklere regler for at ansætte medarbejdere med løntilskud.

Forventede administrative konsekvenser af L 193, gruppe 1 (Virksomheder med erfaring med støttet beskæftigelse og/eller rekruttering af arbejdskraft via AF)

	Andel af omfattende virksomheder (n=146), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Omstillingsbyrder	9 pct.	1 time	5.200 – 14.000 timer
Løbende byrder	8 pct.	6 timer årligt	6.200 – 56.000 timer årligt
Løbende lettelser	30 pct.	4 timer årligt	73.000 – 130.000 timer årligt

Note: 313 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede 146 at være omfattede af de nye regler og 95 at blive administrativt berørt af dem.

Blandt de 26 virksomheder i gruppe 2, forventer i alt 20 virksomheder (77 pct.), at de vil blive administrativt berørt af lovforslaget. På samfundsniveau svarer det til ca. 1.800. Tabellen nedenfor viser de væsentligste administrative konsekvenser af lovforslaget. På grund af det begrænsede antal besvarelser kan der ikke beregnes konsekvenser på samfundsniveau på dette spørgsmål, da den statistiske usikkerhed er for stor.

Forventede administrative konsekvenser af L 193, gruppe 2 (Virksomheder uden erfaring med støttet beskæftigelse og/eller rekruttering af arbejdskraft via AF)

	Andel af omfattende virksomheder (n=26), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed
Omstillingsbyrder*	23 pct.	1 time
Løbende byrder*	15 pct.	4 timer årligt
Løbende lettelser*	35 pct.	9 timer årligt

Note: 167 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede 26 at være omfattede af de nye regler og 20 at blive administrativt berørt af de nye regler.

* Der er ikke foretaget opregning til samfundsniveau pga. for få besvarelser.

Samlet set forventes loven at medføre store administrative lettelser for virksomhederne. Det skyldes primært, at virksomhederne opnår løbende administrative lettelser i forbindelse med rekruttering af arbejdskraft gennem AF's jobdatabase, som er tilgængelig på Inter-

nettet og simple regler for ansættelse af medarbejdere med løntilskud. Lovforslaget vil dog medføre små administrative byrder i forbindelse med omstilling til de nye regler for medarbejdere med løntilskud.

Arbejdsskadesikring (L 216)

Formålet med loven er at yde erstatning og godtgørelse til tilskadekomne eller deres efterladte ved arbejdsskade. Loven indeholder en udvidelse af ulykkesbegrebet og af erhvervs sygdomsbegrebet. Loven indebærer samtidig en forenkling af de gældende skadebegreber, med det sigte at få et mere retfærdigt og gennemskueligt system, der vil føre til anerkendelse af flere arbejdsskader samt en kortere sagsbehandlingstid. Loven udvider den sikrede personkreds med selvstændige erhvervsdrivende og medarbejdende ægtefæller.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven medfører en merudgift for de private arbejdsgivere på 230 mio. kr. Hertil kommer en merudgift for de selvstændige erhvervsdrivende og medhjælpende ægtefæller på ca. 102 mio. kr. Loven medfører således en stor afledt merudgift for erhvervet på ca. 330 mio. kr. i forbindelse med de øgede udgifter til forsikringer eller til Arbejdsmarkedets erhvervs sygdomssikring.

Administrative konsekvenser

Loven forventes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Arbejde i forbindelse med eksplosiv atmosfære (B 478 af 10/06/2003)

Bekendtgørelsen implementerer et EU-direktiv, som har til formål at forhindre arbejdsulykker som følge af eksplosion. Efter de nye regler skal områder, hvor eksplosionsfare kan forekomme, være klassificeret og afmærket. Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen. Arbejdspladsvurderingen skal indeholde en detaljeret kortlægning og vurdering af risici i forbindelse med eksplosionsfaren

ved støv og gas. Desuden skal arbejdsgiveren udarbejde skriftlige instrukser for arbejdet i de eksplosive områder, samt sørge for, at de ansatte får en tilstrækkelig oplæring i eksplosionsbeskyttelse.

Bekendtgørelsen omfatter virksomheder inden for bl.a. træ- og møbelindustrien, korn- og foderstofbranchen samt oliebranchen. På samfundsniveau skønner Arbejdstilsynet, at det drejer sig om ca. 3000 virksomheder.

Administrative konsekvenser

Bekendtgørelsen forventes at medføre store omstillingsbyrder for de berørte virksomheder som følge af de skærpede krav til arbejdspladsvurderingen samt øgede krav til skriftlighed i arbejdets tilrettelæggelse og i forbindelse med klassificering. Bekendtgørelsen forventes desuden at medføre små løbende byrder som følge af den løbende opdatering af arbejdspladsvurderingen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Loft over grundlaget for beregning af kommunal grundskyld (L 39)

Formålet med loven er at begrænse stigningen i ejendomsskatterne for grundejere. Alle grundejere – både private og virksomheder – omfattes af loven. Loven sætter en grænse for, hvor meget grundskylden kan stige i hvert enkelt år, dog forudsat at grundskyldsprocenten er uændret.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven medfører store direkte økonomiske lettelser, hvis grundværdien gennem en årrække stiger så meget, at stigningsbegrænsningen sætter ind. Lettelserne er, på grundlag af den gennemsnitlige stigning i grundværdierne for erhvervsjendomme i 2001 – 2002, anslået til 154 mio. kr. i 2003 før skat. Der foreligger ikke beregninger af virkningerne i 2004 og de efterfølgende år.

Da ejendomsskatter er fradragsberettigede, vil nedsættelsen af ejendomsskatten medføre en stigning i den skattepligtige indkomst.

Administrative konsekvenser

Loven har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lægemidler og apoteksvirksomhed (L 189)

Loven udbygger og forbedrer det nuværende system til sikring af lægemidlers kvalitet, sikkerhed og virkning, og der indføres et nyt system for indberetning af lægemiddelbivirkninger. Loven giver Lægemiddelstyrelsen mulighed for at aflægge inspektionsbesøg hos lægemiddelvirksomhederne, ligesom lægemiddelvirksomhedernes indberetningspligt udvides, så de fremover skal indberette flere oplysninger. Loven pålægger desuden apoteker at tilbyde vejledning om indberetning af lægemiddelbivirkninger til kunderne.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven har ingen nævneværdige økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser

Loven har været forelagt et fokuspanel for en vurdering af de administrative konsekvenser. Resultatet af undersøgelsen kan ses i nedenstående tabeller. Undersøgelsen blev foretaget blandt 24 lægemiddelvirksomheder og 48 apoteker.

Forventede administrative konsekvenser af L 189 (Lægemiddelvirksomheder)

	Andel af omfattende virksomheder (n=24), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Løbende administrative byrder (byrder pr. kontrolbesøg fra Lægemiddelstyrelsen)	54 pct.	4,5 timer	*

Note: 24 lægemiddelvirksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede 13 virksomheder at blive administrativt berørt af de nye regler.

* Eftersom der ikke kan siges noget om antallet af besøg fra lægemiddelstyrelsen, er det ikke muligt at opregne tallene til samfundsniveau.

De forventede løbende byrder for lægemiddelvirksomhederne består hovedsageligt i fremskaffelse af informationer ved kontrolbesøg.

Forventede administrative konsekvenser af L189 (Apoteker)

	Andel af omfattende virksomheder (n=48), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Omstillingsbyrder	63 pct.	16 timer	1.800 – 3.800 timer
Løbende byrder	98 pct.	110 timer årligt	21.000 – 39.000 timer årligt

Note: 48 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede 47 at blive administrativt berørt.

De forventede byrder for apotekerne er primært forbundet med kravet om oplysning og vejledning af kunder i forbindelse med bivirkninger.

På baggrund af undersøgelsen ventes loven at medføre små omstillingsbyrder og store løbende byrder for de berørte virksomheder.

Justitsministeriet

Ophævelse af automatisk regulering af visse betalingsbestemmelser mv. (L 3)

Formålet med loven er at afskaffe den automatiske pris- og lønregulering af visse betalingsbestemmelser, som er fastsat i færdselsloven og biblioteksloven. Loven fastfryser afgiftsniveauet til 2002-niveau som en del af skattestoppet. De betalinger for offentlige myndighedshandlinger, der fastfryses, er bl.a. betaling for køreprøver, kørekort, nummerplader, godkendelse af køretøjers udstyr og indretning, parkeringsafgiftens størrelse, bibliotekers opkrævning af gebyrer m.v.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven fjerner visse bestemmelser i Færdselsloven og Biblioteksloven, som automatisk regulerer de gebyrer, som det offentlige opkræver. Fastfrysningen af gebyrsatserne på 2002-niveau betyder, at gebyrerne ikke automatisk stiger ved årsskiftet. Gebyrstigninger på området skal herefter ske ved lov.

De samlede provenuvirkninger for både borgere og erhvervsliv skønnes til omkring 46 mio. kr. Andelen af den samlede provenuvirkning, der giver lettelse til hhv. borgere og erhvervslivet, kan ikke estimeres. Loven vurderes dog at medføre store direkte lettelse for erhvervslivet som følge af fastfrysningen af prisen på de mange myndighedshandlinger.

Administrative konsekvenser

Loven har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Ændring af regler om arealkrav mv. for svin (L 116)

Loven gennemfører et EU-direktiv om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin. Formålet er at sikre bedre svinevelfærd. Loven indeholder en skærpelse af arealkravene, ændring af reglerne om rode- og beskæftigelsesmateriale og bestemmelser om indretning af stalde og udformning af individuelle stier samt krav til gulvene. Med implementeringen af direktivet forkortes en eksisterende overgangsperiode for erhvervslivets implementering af forskellige krav om bedre svinevelfærd med ét år fra 2014 til 2013. Endvidere ophæves en overgangsperiode for kravet om permanent adgang til rodemateriale, således at bestemmelsen har virkning fra lovens ikrafttræden. Loven hæver desuden fravænningsalderen for smågrise fra tre til fire uger.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

De ændrede krav til udformningen af stier, stalde og gulve, samt skærpelsen af arealkravene og hævelsen af fravænningsalderen for smågrise ventes at medføre store afledte byrder for svineproducenterne. Det har ikke været muligt at opgøre omfanget af de afledte byrder nærmere, idet byrderne afhænger af den eksisterende indretning af stalde mv. hos den enkelte svineproducent.

Administrative konsekvenser

Lovens ændrede krav til fravænningsalderen for smågrise kan medføre mindre omstillingsbyrder for svineproducenterne i forbindelse med ændringer i planlægningssystemerne.

Dyreværnsloven (L 154)

Formålet med loven er at øge kontrollen med dyrs velfærd og indføre en skærpelse af bødeniveauet i sager om overtrædelse af dyreværnslovgivningen. Herudover gives der hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at der i forbindelse med erhvervmæssigt salg af kæle- og hobbydyr til private skal udleveres skriftlig information om dyrets pasning og pleje.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven indebærer, at der kan fastsættes bestemmelser om øget dyrevelfærdsmæssig kontrol, herunder ved pålæsning af dyr fra samlesteder og af dyr på markeder mv. Udgifterne hertil skal dækkes ved brugerbetaling. Når der bliver fastsat regler om denne brugerbetaling, vil disse medføre øgede omkostninger for erhvervet. Dyrlægekontrollen ved pålæsning af dyr på samlestederne skønnes således at ville koste 8 – 9,6 mio. kr. Omkostningerne ved den efterfølgende kontrol af ruteplaner m.v. skønnes at ville koste 0,3 – 0,5 mio. kr. Endelig skønnes dyrlægekontrollen af dyrenes velfærd ved markeder at ville koste ca. 2,2 mio. kr. De samlede omkostninger ved de påtænkte kontrolopgaver kan samlet anslås til mellem 10,5 og 12,3 mio. kr. årligt, idet dette skøn dog er behæftet med en vis usikkerhed.

Administrative konsekvenser

En udmøntning af bemyndigelsesbestemmelsen om udlevering af pasningsvejledning i forbindelse med erhvervmæssigt salg af kæle- og hobbydyr vil medføre mindre løbende byrder og muligvis også give mindre omstillingsbyrder for dyrehandlere. De administrative konsekvenser vil således blive vurderet i forbindelse med bekendtgørelsen.

Nye regler i forsikringsaftaleloven om begrundelsespligt mv. (L 169)

Formålet med loven er at forbedre retsstillingen for forsikringstageren (den, der indgår forsikringsaftalen med forsikringsselskabet) og den sikrede (den, der har ret til forsikringsydelsen) gennem en række ændringer af forsikringsaftaleloven. Loven betyder bl.a., at borgere og virksomheder vil få nemmere ved at få udbetalt erstatninger fra et forsikringsselskab i visse typer sager. Dette gælder eksempelvis i

sager, hvor der er afgivet urigtige oplysninger om helbredstilstand, i nogle forældelsessager og hvis skadevolderen er gået konkurs mm. Yderligere medfører loven en revision af reglerne om præmiebetaling, herunder bl.a. en ny ”genoplivningsregel”, der i særlige tilfælde giver mulighed for at ”genoplive” en forsikring, der er opsagt af forsikringsselskabet på grund af manglende præmiebetaling. Hertil kommer nye regler, hvor forsikringsselskabet dels skal vejlede om retten til at kræve acotobetaling og dels efter anmodning skal begrunde eventuelle afslag på at tegne en forsikring og opsigelse af en forsikring.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forbedringen af retsstillingen for forsikringstageren og den sikrede vil have negative afledte økonomiske konsekvenser for forsikringsselskaberne og pensionskasserne i form af øgede erstatningsudbetalinger. Omvendt vil loven medføre positive afledte økonomiske virkninger for virksomheder, der er forsikringstager eller den sikrede, idet retsstillingen forbedres.

Hvis loven betyder, at forsikringsselskaberne forhøjer forsikringspræmierne, vil dette medføre afledte byrder for erhvervslivet. Det er imidlertid ikke muligt at opgøre størrelsen af en eventuel forhøjelse af forsikringspræmierne. Ifølge Forsikring & Pension, som Justitsministeriet har ført drøftelser med, kan forhøjelse af forsikringspræmierne dog antages at blive forholdsmæssigt store.

Samlet set vurderes loven at have små positive afledte konsekvenser på samfundsplan. En forbedret retstilling hos virksomhederne har desuden en positiv strukturel virkning i form af bedre rammevilkår.

Administrative konsekvenser

Forsikring & Pension vurderer, at de ændrede vejlednings- og oplysningsforpligtelser vil medføre øgede administrationsudgifter dels i forbindelse med behandlingen af de konkrete sager, dels i forbindelse med uddannelse af medarbejdere mv. Endelig er det Forsikring & Pensions vurdering, at forslaget til nye præmieopkrævningsregler i lovforslaget vil medføre behov for en række omfattende administrative og IT-mæssige omlægninger. På den baggrund vurderes loven at medføre store omstillingsbyrder såvel som løbende byrder.

Miljøministeriet

Byomdannelse (L 103)

Formålet med loven er at give kommunerne bedre muligheder for at omdanne ældre erhvervs- og havneområder til nye integrerede byområder. Omdannelse af erhvervsområder til boligområder kan give en række problemer med støj og forurening fra de tilbageblivende virksomheder. Loven giver derfor kommunerne mulighed for at indføre særlige overgangsordninger for støj mv.

Det skal bemærkes, at de nedenfor opgjorte konsekvenser kun er aktuelle i det omfang, kommunerne vælger at benytte sig af muligheden for byomdannelse.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven kan medføre væsentlige byrder af både afledt og strukturel karakter, da eksisterende virksomheder i de berørte områder kan få pålagt strengere miljøkrav, og i yderste konsekvens kan kommunalbestyrelsen fjerne virksomheden ved ekspropriation. De strengere miljøkrav kan bl.a. være øgede udgifter til støjdæmpning. Havne kan endvidere pålægges ændrede arbejdsgange og ændret logistik, fordi krav om støj eller andre forureningskilder ændres. Dette vil kunne blive meget omkostningskrævende for de berørte havne. Det skal dog bemærkes, at byrderne direkte afhænger af kommunernes lokalplanlægning og tiltag til byomdannelse.

Loven kan desuden medføre positive strukturelle virkninger i form af øget aktivitet indenfor byggebranchen i forbindelse med etablering af bebyggelse og omstrukturering af de berørte områder.

Administrative konsekvenser

Der kan forventes små løbende administrative byrder for de virksomheder, der ligger i byomdannelsesområderne, ved at virksomhederne kan blive pålagt strengere miljøkrav. Det er dog ikke muligt at opgøre omfanget af disse byrder, idet disse er direkte forbundet med kommunernes lokalplanlægning og tiltag til byomdannelse.

Erhvervsmæssigt dyrehold mv. (B 604 af 15/07/2002)

Bekendtgørelsens formål er at begrænse forurening og gener fra dyrehold i forbindelse med produktion, opbevaring og anvendelse af husdyrgødning og ensilage m.v. Bekendtgørelsen fastsætter bl.a. krav om indretning af stalde og gødningsopbevaringsanlæg. Disse bestemmelser er næsten udelukkende en videreførelse af tidligere bekendtgørelser. Der er dog nye bestemmelser som følge af ammoniakhandlingsplanen. Den vigtigste i relation til de administrative konsekvenser er et krav om, at landmænd skal føre logbog over status på overdækningen af lagre med flydende husdyrgødning.

Administrative konsekvenser

Det vurderes, at bekendtgørelsen har små omstillingsbyrder samt store løbende byrder, der skyldes krav om, at landmændene skal føre løbende logbog over overdækning af lagre med flydende husdyrgødning. Logbogen skal opdateres mindst én gang om måneden og i øvrigt ved omrøring, tømning samt vedligeholdelse af flydelagret.

Etablering og drift af renserier (B 532 af 18/06/2003)

Bekendtgørelsens formål er at løse de indeklimaproblemer, der er i renserier og i de omkringliggende boliger, som skyldes brugen af den sundhedsskadelige rensesubstans tetrachlorethylen. Bekendtgørelsen skal sikre at dampe fra rensesubstansen ikke trænger ind i tilstødende boliger og dermed undgå at udsætte beboere for en sundhedsrisiko. Samtidig skal bekendtgørelsen forhindre fremtidig jordforurening. Bekendtgørelsen omfatter alle renserier, der foretager rensning af tekstiler med kemiske stoffer, og ind- og udleveringssteder, der modtager mere end 6 tons tøj pr. år med henblik på udlevering efter rensning. Ifølge de nye regler skal renserierne ugentligt, månedligt og årligt føre driftsjournaler. Driftsjournalerne skal bl.a. indeholde opgørelser over forbrug af rensesubstans, dokumentation for serviceeftersyn, opgørelser over affaldsmængder, vægt af rensesubstans, antal driftstimer m.m. Ind- og udleveringsstederne skal føre driftsjournal på ugentlig og årlig basis. Samtidig fastsættes der krav til indretning af renserierne, maskiner og udstyr, ligesom der indføres krav om måling af koncentrationen af tetrachlorethylen samt måling af undertrykket i renseriet.

Administrative konsekvenser

Bekendtgørelsen blev i maj 2002 forelagt et fokuspanel for en vurdering af de forventede administrative konsekvenser. Undersøgelsen viste, at bekendtgørelsen ville medføre meget store administrative byrder for rensierne og ind- og udleveringsstederne. På baggrund af undersøgelsen besluttede Miljøstyrelsen derfor i samråd med Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at indkalde en testgruppe bestående af repræsentanter fra rensierne. Testgruppen skulle give en mere kvalitativ analyse af bekendtgørelsens konsekvenser og samtidig forsøge at udforme alternative forslag til, hvordan bekendtgørelsens administrative krav kunne udformes på en måde, der gjorde det lettere for de berørte virksomheder at efterleve bekendtgørelsen. Den endelige udgave af bekendtgørelsen indebærer således færre byrder end de tidligere udgaver. Blandt andet fjernede man det oprindelige krav om daglige driftsjournaler. Bekendtgørelsen medfører dog fortsat store løbende administrative byrder og små omstillingsbyrder.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Forenkling af gødningsplanlægning (L 110)

Loven letter de administrative byrder for jordbrugsvirksomheder og ophæver kravet om selvstændige mark- og gødningsplaner for de jordbrugere, der søger om hektarstøtte. Det betyder bl.a., at jordbrugsvirksomhederne ikke længere selv skal beregne deres kvælstofkvoter. Beregningen vil fremover blive lavet af Fødevareministeriet ud fra de allerede indsendte oplysninger. Jordbrugere kan således fremover samle indberetninger, der før krævede flere blanketter, til én indberetning med én tidsfrist. Planteavlere, der ikke anvender eller producerer husdyrgødning, vil fremover få tilsendt fortrykte gødningsregnskaber.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven har ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser

Loven har været forelagt et fokuspanel, der udgør et repræsentativt udsnit af jordbrugsvirksomhederne. Af de 102 virksomheder, der deltog i undersøgelsen, forventede 90 virksomheder, svarende til ca. 52.000 virksomheder på samfundsniveau, at blive berørt af de nye regler.

Virksomhederne forventer at få store løbende lettelser som følge af forslaget, samt et mindsket behov for ekstern assistance. Lettelsen skyldes især, at der fremover skal laves færre indberetninger og opgørelser.

Forventede administrative konsekvenser af L 110

	Andel af omfattende virksomheder (n=102), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Løbende lettelser	67 pct.	3 timer årligt	73.000 – 120.000 timer årligt
Mindre løbende behov for ekstern assistance	54 pct.	2.500 kr. årligt	31 mio. – 150 mio. kr. årligt

Note: 102 virksomheder indgik i fokuspanelet og alle disse var omfattede. 90 virksomheder forventede at blive berørt af de nye regler.

Foderstoffer (B 702 af 22/08/2002)

Bekendtgørelsen gennemfører et EU-direktiv, der skal sikre, at foderstoffer kan spores til deres oprindelsessted. Formålet er at undgå spredning af inficerede foderstoffer. Bekendtgørelsen omfatter importører, ejere og brugere af foderstoffer, hvilket på samfundsplan er ca. 750 virksomheder. Bekendtgørelsen pålægger virksomhederne at underrette Plantedirektoratet, hvis det opdages, at et parti foderstoffer ikke overholder en række sundhedskrav og derved kan være til fare for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet. Underretningen skal indeholde en række oplysninger om foderstofpartiet, således at det er muligt at spore partiet. Underretningen skal desuden indeholde en beskrivelse af den risiko partiet udgør, samt af hvilke foranstaltninger, der er sat i værk for at imødegå denne risiko. I forbindelse med forsendelse af foderstoffer skal virksomhederne desuden notere oplysninger om bestemmelsesstedet.

Administrative konsekvenser

Bekendtgørelsen medfører store omstillingsbyrder for de berørte virksomheder. Omstillingsbyrderne består i, at virksomhederne skal indrette systemer til at indsamle og opbevare de oplysninger, som skal kunne stilles til rådighed for myndighederne, hvis et parti foderstoffer er inficeret. Bekendtgørelsen medfører samtidig små løbende byrder i form af løbende opdatering og indsamling af informationer om foderstofpartierne. Det er ikke muligt at vurdere det nøjagtige omfang af byrderne, fordi de afhænger af de eksisterende systemer i de enkelte virksomheder.

Mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder (B 759 af 10/09/2002)

Formålet med bekendtgørelsen er at sikre en detaljeret registrering af dyr, med henblik på et grundigere beredskab i forbindelse med udbrud af sygdomme og bekæmpelse heraf. Bekendtgørelsen gælder for alle dyreejere – både erhvervsdrivende og fritidslandmænd, samt for slagterier og destruktionsanstalter.

Bekendtgørelsen indeholder anvisninger for, hvordan kvæg, svin, får og geder skal mærkes og registreres, hvordan man skal indberette død, slagtning og flytning samt tidsfrister for disse indberetninger. Reglerne er udbygget i forhold til enkeltdyrmærkning, sundhedsdokumentation og flytning af får og geder, samt slagteriernes forpligtelser i forhold til omsætningsrestriktioner. Yderligere indeholder bekendtgørelsen nye regler om indberetning af flytning og modtagelse af svin.

Administrative konsekvenser

Bekendtgørelsen medfører store løbende byrder for slagterier og destruktionsanstalter, da de foretager hovedparten af registreringerne i Central Husdyr Registrering CHR. Det anslås, at der vil være 1,1 mio. flytninger pr. år, hvilket forventes at medføre et løbende merarbejde på ca. 20.000 timer. Ejere af dyr har pligt til at sørge for mærkning og registrering. Bekendtgørelsen medfører også små omstillingsbyrder. Byrderne består i, at ejerne af får og geder skal øremærke de dyr i besætningerne, der ikke allerede er mærket. Øremærkningen vurderes at medføre byrder på ca. 5.000 timer.

Mærkning mv. af fødevarer (B 530 af 18/06/2003)

Bekendtgørelsen implementerer en række direktiver om bl.a. mærkning af chokolade, honning, sukker og fødevarer, der indeholder koffein eller kinin, samt mindre justeringer og præciseringer. Bekendtgørelsen indeholder regler og forskrifter for mærkning af fødevarer bl.a. regler om mærkningens udformning, angivelse af ingredienser, nettoindhold og holdbarhedsangivelser. Virksomheder, der producerer eller forhandler ovennævnte produkter vil være omfattede af bekendtgørelsen.

Administrative konsekvenser

Bekendtgørelsen vurderes at medføre store omstillingsbyrder og små løbende byrder. Byrderne skyldes, at producenter og forhandlere som følge af de ændrede mærkningskrav fremover skal trykke nye etiketter, og detailed der sælger fødevarer, hvor der ikke kræves ingrediensangivelse, skal fremover kunne oplyse om produkternes ingredienser. Virksomhederne skal således indhente en række oplysninger og i en vis udstrækning uddanne relevant personale. Det er ikke muligt at opgøre det nøjagtige omfang af byrderne.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Danmarks Grundforskningsfond (L 141)

Det er ikke med det nuværende renteniveau og de gældende begrænsninger på anvendelsen af grundkapitalen muligt at opretholde grundforskningsfondens uddelingsniveau efter 2006. For at sikre uddelingsniveauet vil loven styrke fondens mulighed for at indgå samarbejde med private fonde og virksomheder. Samtidig giver loven fonden adgang til at investere den resterende del af grundkapitalen med et årligt uddelingsniveau på 250 mio. kr. samt mulighed for større fleksibilitet i uddeling fra år til år.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven har en positiv strukturel virkning, da loven skal styrke forskningsmiljøernes samarbejde med private fonde og virksomheder.

Den bedre forskning vil således på sigt styrke de danske virksomheders konkurrenceevne.

Administrative konsekvenser

Loven medfører ingen administrative konsekvenser.

Skatteministeriet

Fremme af privat udlejningsbyggeri (L 68)

Lovens formål er at fremme opførelse af privat udlejningsbyggeri ved at gøre det mere attraktivt for pensionsinstitutter og selskaber at opføre private udlejningsboliger. Loven skal ses i sammenhæng med L 57 fra Økonomi- og Erhvervsministeriet om fremme af privat udlejningsbyggeri.

Loven giver pensionsinstitutter og selskabspligtige investorer ret til at foretage fradrag for et beløb, der svarer til hele anskaffelsessummen for nybyggede udlejningsboliger. Fradraget kan foretages ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget og den skattepligtige indkomst. Afkastet af byggeinvesteringer bliver dermed konkurrencedygtigt i forhold til kapitalanbringelse i obligationer.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven ventes at medføre store positive afledte virkninger, idet der ventes øget byggeaktivitet, hvilket vil skabe en forøgelse af efterspørgslen efter ydelser fra udførende, rådgivende og finansielle virksomheder.

Administrative konsekvenser

I forbindelse med håndteringen af fradraget for anskaffelsessummen vurderes det, at der vil være tale om meget små løbende administrative byrder for de virksomheder, der vælger at benytte sig af ordningen.

Fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes sundhedsbehandlinger (L 77)

Hidtil har virksomheder haft ret til at trække udgifter fra til ansattes sundhedsbehandling. Denne ret omfattede imidlertid ikke arbejdsgiveren, hvis denne var selvstændigt erhvervsdrivende. Med loven bliver selvstændigt erhvervsdrivende ligestillet med lønmodtagere i forhold til sundhedsbehandlinger. Loven indfører en fradragsret i den personlige indkomst for selvstændigt erhvervsdrivendes udgifter til egne og eventuel medarbejdende ægtefælles sundhedsbehandlinger. Der er tale om en frivillig ordning.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven ventes at medføre en stor direkte lettelse for de erhvervsdrivende, der tidligere har købt sundhedsforsikringer eller behandlinger på privathospitaler. Den direkte lettelse skønnes at være i størrelsesordenen 10 mio. kr. årligt efter skat, svarende til 20 mio. kr. årligt før skat.

På længere sigt kan loven få positive strukturelle konsekvenser for de private hospitaler, idet der må forventes at blive en tilgang af patienter hertil.

Administrative konsekvenser

Loven medfører en lille løbende administrativ lettelse, idet administrationen lettes, fordi medarbejder og ejer går under samme forsikring.

Nedsættelse af afgiften af cigaretter, spiritus og mineralvand (L 79)

Formålet med lovændringen er at forebygge stigende grænsehandel, når det fra den 31. december 2003 bliver tilladt at medtage ubegrænsede mængder af tobak og spiritus ved indrejse til Danmark fra andre EU-lande (afskaffelse af 24-timers reglen). Loven nedsætter afgiften på cigaretter, spiritus og mineralvand.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Afgiftsnedsettelserne forventes at medføre en stigende omsætning i

detailhandlen samt en værditilvækst i dansk produktion. Skatteministeriet skønner, at den øgede omsætning vil medføre en stigning i bruttoavancen på ca. 550 mio. kr. Den værditilvækst der skabes i dansk produktion vurderes at være ca. 800 mio. kr. Loven vurderes således at medføre væsentlige afledte konsekvenser på ca. 1.350 mio. kr.

Det vurderes dog, at fabrikkerne af røgtobak samt flere bus- og færageselskaber, vil opleve mindre salg hhv. på grund af mindre hjemmerulning og mindre grænsehandel. For disse erhverv vurderes loven at have store afledte byrder. Omfanget af disse er ikke opgjort. Samlet set vurderes de positive afledte konsekvenser dog langt at overstige de negative.

Loven har desuden positive strukturelle virkninger, idet de lempede afgifter forbedrer konkurrencevilkårene for den danske detailhandel.

Administrative konsekvenser

Forslagets administrative konsekvenser er blevet vurderet af et fokuspanel bestående af 121 virksomheder, der producerer, importerer og forhandler spiritus, cigaretter og mineralvand. Virksomhederne forventede, at loven vil medføre store omstillingsbyrder for dem, fordi de skal lave optællinger, udarbejde samt indberette lageropgørelser pr. 1. oktober 2003.

Tabellen nedenfor viser de væsentligste administrative konsekvenser af lovforslaget.

Forventede administrative konsekvenser af L 79

	Andel af omfattende virksomheder (n=121), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Omstillingsbyrder	76 pct.	3 timer	36.000 – 73.000 timer

Note: 159 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede 121 at være omfattede af de nye regler og 101 at blive administrativt berørt af dem.

Modernisering af administrationen af udbytteskatten og andre justeringer (L 80)

Loven har til formål at modernisere administrationen af udbytteskatten for virksomheder, der modtager eller udbetaler udbytte af danske aktier, andele og investeringsforeningsbeviser. Moderniseringen af administrationen af udbytteskatten omfatter tre elementer, som kan påvirke virksomhedernes administrative arbejde, nemlig ændringer vedrørende:

- Afskaffelse af attester til ToldSkat, der anvendes i forbindelse med virksomheders godskrivning og tilbagesøgning af udbytteskat
- Virksomhedernes selvangivelse af modtagelse af udbytteskat
- Virksomhedernes indberetning om modtagere af udbytte

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Udbytteskatten skal indgå i en acontoskatteordning, således at den modregnes i den indkomstskat, der betales for det indkomstår, i hvilket udbyttet er erhvervet. Forslaget medfører således en væsentlig direkte lettelse for selskaber, foreninger og fonde m.v., der modtager udbytte af aktier m.v. Samlet skønnes rentefordelen at udgøre ca. 10 mio. kr. årligt efter skat fra og med 2004. Omregnet til før skat svarer dette til 14 mio. kr.

Administrative konsekvenser

Lovens administrative konsekvenser er vurderet af et fokuspanel bestående af 202 virksomheder. Afskaffelsen af attester til ToldSkat forventes at medføre løbende lettelser for 27 virksomheder (31 pct. af de omfattede) og 19 virksomheder (22 pct. af de omfattede) forventer at få et mindsket behov for ekstern assistance på løbende basis. På samfundsniveau svarer det til, at 27.000 virksomheder vil opleve store lettelser som følge af afskaffelsen af indsendelse af attester til ToldSkat.

Den del af loven, der omhandler virksomhedernes selvangivelse af modtagelse af udbytteskat ventes at medføre et øget behov for ekstern assistance på løbende basis for tre virksomheder. Udgiften ventes i gennemsnit at udgøre 720 kr. årligt pr. virksomhed. På samfundsniveau svarer det til, at 6.500 virksomheder får en lille løbende

byrde. Fire virksomheder vurderer, at de nye regler om virksomheders indberetning om modtagelse af udbytte vil medføre omstillingsbyrder på i gennemsnit en time pr. virksomhed. 11 virksomheder venter at få løbende byrder på gennemsnitligt 2 timer årligt som følge af reglerne. På samfundsniveau svarer det til, at 12.000 virksomheder bliver berørt af indberetningsreglerne.

Samlet set vurderes loven at medføre små omstillingsbyrder og store løbende lettelser. Tabellerne nedenfor sammenfatter de væsentligste administrative konsekvenser af lovforslaget på de tre områder, lovforslaget berører.

Forventede administrative konsekvenser af L 80 (afskaffelse af attester til ToldSkat)

	Andel af omfattende virksomheder (n=86), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Løbende lettelser	31 pct.	4 timer	25.000 – 110.000 timer
Ekstern assistance, løbende lettelser	22 pct.	3.000 kr. årligt	20 mio. – 50 mio. kr. årligt

Note: 202 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede 86 at være omfattede af de nye regler og 44 at blive administrativt berørt af dem.

Forventede administrative konsekvenser af L 80 (selvangivelse af udbytteskat)

	Andel af omfattende virksomheder (n=45), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Ekstern assistance, løbende byrder	7 pct.	720 kr. årligt	*

Note: 202 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede 45 at være omfattede af de nye regler og 11 at blive berørt af dem.

* På grund af for få angivelser, kan der ikke laves beregninger på samfundsniveau.

Forventede administrative konsekvenser af L 80 (indberetning om modtagere af udbytte)

	Andel af omfattende virksomheder (n=45), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Omstillingsbyrder	9pct.	1 time	*
Løbende byrder	24pct.	2 timer årligt	5.200 – 20.000 timer årligt

Note: 202 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede 45 at være omfattede af de nye regler og 20 at blive berørt af dem.

* Det er ikke muligt at opregne til samfundsniveau pga. for få besvarelser.

Beskatning af medlemmer af kontoførende investeringsforeninger (L 112)

L 112 gør reglerne om beskatning af medlemmer af kontoførende investeringsforeninger tydeligere. Loven medfører desuden, at medlemmerne af investeringsforeningerne fremover kan behandles som selvstændige skattesubjekter. Det betyder, at et medlem beskattes af sin andel af foreningens indtægter og udgifter, som om medlemmet ejede foreningens aktiver direkte uden en mellemkommende investeringsforening. Loven skal ses i sammenhæng med L 113.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven gør det lettere for såvel pensionsbranchen som almindelige aktieselskaber at oprette investeringsforeninger med få medlemmer og dermed udnytte ekspertise hos investeringsforeningerne, som kan oparbejdes på specielle investeringsområder. Der er således tale om en væsentlig positiv strukturel virkning.

Administrative konsekvenser

Loven medfører små løbende administrative lettelser. Lettelserne består i, at fåmandsforeninger ved opgørelsen af det bidrag til det enkelte medlems skattepligtige indkomst, der stammer fra foreningen, kan undlade at tage det enkelte medlems øvrige indkomst i betragtning.

Investeringsforeninger med få medlemmer (L 113)

Loven giver pensionsbranchen mulighed for at forvalte sine investeringer i små og mellemstore virksomheder gennem særlige investe-

ringsforeninger med få medlemmer. Hensigten er at gøre det mere attraktivt for investeringsforeningerne at investere i iværksættervirksomheder.

Allerede inden lovens vedtagelse har investeringsforeninger med få medlemmer opfyldt investeringsforeningslovgivningens betingelser for at være en forening. De samme foreninger har dog ikke opfyldt skatterettens betingelser for at være en forening, og er derfor ikke blevet beskattet som en sådan. Med lovændringen opfattes foreninger med under otte medlemmer også som selvstændigt skattesubjekt, og det medfører, at medlemmerne ikke beskattes som interessenter i et interessentskab, men derimod efter reglerne om investeringsforeninger.

For de udloddende investeringsforeninger betyder det, at de udloddede gevinster bliver beskattet hos medlemmerne med den samme skat, som ville gælde, hvis medlemmerne havde ejet papirerne selv. Dog tidsforskydes beskatningen hos medlemmet i et år fra optjeningen i foreningen. For så vidt angår de kontoførende investeringsforeninger gælder det, at medlemmet beskattes med det samme, når for tjenesten oppebæres i foreningen.

Loven skal ses i sammenhæng med L 112.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Ligesom L 112 gør loven det lettere for såvel pensionsbranchen som almindelige aktieselskaber at oprette investeringsforeninger med få medlemmer og dermed udnytte ekspertise hos investeringsforeningerne, som kan oparbejdes på specielle investeringsområder. Der er således tale om en mindre strukturel virkning.

L 113 gør det desuden muligt for investeringsforeninger med under otte medlemmer at blive betragtet om selvstændige skattesubjekter. Hensigten er at skabe flere iværksættervirksomheder ved at gøre det mere attraktivt for investeringsforeningerne at investere i iværksættervirksomheder. Derfor må det forventes, at loven har positive strukturelle virkninger for erhvervslivet, fordi der forventes at komme flere iværksættere.

Administrative konsekvenser

Loven medfører små løbende administrative lettelser. Lettelserne består i, at fåmandsforeninger ved opgørelsen af det bidrag til den enkelte medlems skattepligtige indkomst, der stammer fra foreningen, kan undlade at tage den enkelte medlems øvrige indkomst i betragtning.

Lavere skat på arbejdsindkomst (L 219)

Formålet med loven er at øge incitamenterne til at arbejde for personer med lave og mellemstore indkomster. Loven nedsætter således skatten på arbejdsindkomst ved at indføre et generelt beskæftigelsesfradrag på 2,5 procent op til mellemskattegrænsen og ved en trinvis forhøjelse af mellemskattegrænsen.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven ventes at medføre en forøgelse af arbejdsudbuddet på mellem 10 – 12.000 fuldtidsbeskæftigede. Heraf skyldes omkring 1/3 øget erhvervsdeltagelse eller lavere ledighed, mens resten skyldes, at de, der allerede er i arbejde, får en tilskyndelse til at arbejde mere. På den baggrund vurderes det, at loven har betydelige positive strukturelle virkninger for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser

Loven har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Nedsættelse af registreringsafgiften ved ekstraordinære prisstigninger på personbiler (L 220)

Lovens formål er at sikre, at registreringsafgiften på personbiler – i modsætning til nu – ikke i sig selv forstærker særligt kraftige stigninger i bilpriserne. Der indføres derfor en ordning, der modvirker moms og registreringsafgift som følger af ekstraordinære prisstigninger på personbiler.

Konkret medfører loven, at registreringsafgiftens satser på henholdsvis 105 og 180 pct. nedsættes, såfremt prisstigningstakten i gennemsnitsnettopriserne for personbiler har udviklet sig hurtigere end nettopriserne i almindelighed. Sker det, bliver registreringsafgiftens

satser nedsat, så priserne for personbiler forbliver uændret. Loven betyder, at der hver måned bliver fastsat en korrektion af satserne for registreringsafgifterne af personbiler.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det skønnes, at cirka 35 pct. af salget af personbiler sker til erhvervsbrug. Korrektionen af registreringsafgiften ved ekstraordinære prisstigninger reducerer derfor erhvervsdrivendes omkostninger ved anskaffelse af personbiler. Loven medfører således en lille direkte lettelse for erhvervet, som dog ikke kan kvantificeres nærmere. Yderligere kan man forvente et øget salg af biler, som følge af de billigere priser. Der er her tale om en mindre afledt fordel for bilbranchen.

Administrative konsekvenser

Lovens administrative konsekvenser for bilbranchen er blevet vurderet i en testgruppe, dvs. et møde mellem et antal virksomheder fra den berørte branche, ressortministeriet samt Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Loven berører 26 importører og omkring 1.200 forhandlere af biler. Konklusionen fra testgruppen var, at loven medfører store løbende byrder, både for importører og forhandlere. Byrderne skyldes, at virksomhederne hver måned skal bruge tid på at ændre priserne som en konsekvens af den månedlige ændring i registreringsafgiften.

Registreringsafgift af motorkøretøjer mv. (L 228)

Lovens formål er at styrke trafikikkerheden. Der indføres derfor et midlertidigt fradrag i den beskattede værdi for ESP-systemer (elektroniske stabiliseringsprogrammer) og et midlertidigt fradrag i registreringsafgiften for selealarmer i perioden 2003 – 2008. Fradragene har til hensigt at fremme udbredelsen af ESP-systemer og selealarmer.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Frdragene vil gøre erhvervslivets omkostninger til biler med selealarmer og/eller ESP-systemer billigere. Det skønnes, at ca. 35 pct. af salget af personbiler sker til erhvervene. Dette forventes at medføre direkte økonomiske lettelser for erhvervslivet på ca. 60 mio. kr. i

2004 (svarende til ca. 86 mio. kr. før skat), ca. 80 mio. kr. i 2005 (svarende til 114 mio. kr. før skat) for herefter at falde til ca. 45 mio. kr. (64 mio. kr. før skat) i 2008. Tallene svarer til 35 pct. af de samlede provenukonsekvenser udspecificeret i lovforslaget som fremsat. Samlet forventes de direkte økonomiske lettelser for erhvervslivet at beløbe sig til ca. 500 mio. kr. før skat i perioden 2003 – 2008.

Administrative konsekvenser

Frdraget ydes efter samme retningslinier som de kendte fradrag for airbags og blokeringsfri bremses. Det betyder, at der bruges kendte og gennemprøvede administrative rutiner. Loven forventes derfor ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Udenrigsministeriet

Den Europæiske Unions udvidelse (L 222)

Formålet med loven er at gøre det muligt for Danmark at ratificere tiltrædelseskomplekset vedrørende optagelsen af Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet i EU.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det ventes, at EU's udvidelse vil have både positive og negative strukturelle virkninger for erhvervslivet på grund af øget vækst og konkurrence i nuværende og kommende medlemslande. Der ventes øget vækst i de nye medlemslande, som følge af deres fulde deltagelse i det indre marked. På den baggrund forventes der nye markedsmuligheder og øget eksport for danske virksomheder. Samtidig kan det forventes, at konkurrencen vil blive øget i det udvidede indre marked, og at dette vil stille krav om større effektiviseringer i visse erhvervssektorer. Det er ikke muligt at opgøre omfanget af de strukturelle konsekvenser. Samlet set vurderes de positive konsekvenser dog at veje tungest.

Administrative konsekvenser

Loven medfører ingen administrative konsekvenser.

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Vedvarende energi mv. (L 58)

Lovens formål er at gennemføre en reduktion og omlægning af støtten til vindmøller. Loven fastsætter som hovedregel, at aftagepligten og den tilhørende høje faste afregning for elproduktion fra vindmøller ophører, når møllerne er 10 år gamle, og at produktionen i stedet skal afsættes på markedsvilkår plus et pristillæg på 10 øre pr. kWh, indtil møllerne er 20 år. Desuden bliver det muligt for producenterne at få dokumentation for, at elektriciteten fra vedvarende energikilder er produceret på sådanne energikilder – såkaldte oprindelsesgarantier. Disse garantier kan i givet fald anvendes til at fremme afsætningen af VE-elektricitet.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Da der er lave elproduktionsomkostninger på vindmøller, vil produktionen under normale forhold med fordel kunne afsættes på markedsvilkår. Loven medfører derfor, at prisen på elektricitet reduceres til gavn for elforbrugerne herunder de elforbrugende virksomheder. Prisreduktionen forventes at give en samlet besparelse for elforbrugerne på ca. 2 mia. kr. over fem år og har derved en stor positiv afledt effekt for de elforbrugende virksomheder.

Besparselsen overstiges dog af vindmølleejernes indtægtstab som følge af, at forbrugernes aftagepligt ophører, når møllerne er 10 år gamle.

Samlet set medfører loven således væsentlige afledte omkostningsforøgelser, om end disse ikke er opgjort. Loven tilpasser desuden markedet for vedvarende energi til markedspriser og har derfor store positive strukturelle virkninger.

Administrative konsekvenser

Loven har små løbende administrative byrder for de to systemansvarlige virksomheder, der får til opgave at udstede oprindelsesgarantierne.

Ændring af patentloven, designloven, varemærkeloven og brugsmodelloven (L 127)

For at lette den administrative byrde for patentansøgere afskaffes kravet om skriftlig dokumentation for overdragelse af en opfindelse fra opfinder til patentansøger. Ved indførelse af London Protokollen lempes desuden kravene til oversættelse af et europæisk patent. Danmark har valgt engelsk som det sprog, patenter skal oversættes til. Patentkravene, der angiver, hvad der søges beskyttet ved patentet, kan dog fortsat kræves oversat til dansk.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven har store positive afledte konsekvenser, da ændringerne vedrørende oversættelse af patenter reducerer oversættelsesomkostninger for patentansøgerne. Samtidig har loven små negative afledte konsekvenser for patentagentbranchen, som tjener penge på oversættelse af europæiske patenter. De afledte konsekvenser er ikke kvantificeret.

Yderligere har loven positive strukturelle konsekvenser, idet de nye regler for oversættelse af patenter er en fordel for danske virksomheder, når de skal ud på det internationale marked.

Administrative konsekvenser

Loven har små løbende administrative lettelser for patentansøgere, idet kravet om skriftlig dokumentation for overdragelser afskaffes.

Statsautoriserede og registrerede revisorer (L 144)

Loven samler lov om statsautoriserede revisorer og lov om registrerede revisorer i én lov. Loven ophæver tidligere begrænsninger for revisorers arbejde og indfører regler, der skal sikre revisorers uafhængighed. Kravene i den danske revisorlovgivning, som begrænsede revisorernes muligheder for at yde bred rådgivning, er derfor ophævet. Danske revisorer kan nu udføre f.eks. rådgivnings- og konsulentopgaver på lige fod med deres europæiske kolleger. Samtidig indføres en obligatorisk kvalitetskontrol af samtlige statsautoriserede og registrerede revisorer samt revisionsvirksomheder.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven medfører små afledte omkostningsforøgelser for revisorerne, idet de pålægges et årligt gebyr på 300 kr., som skal dække driften af Revisortilsynet. Gebyret svarer til et samlet årligt gebyr på ca. 1,5 mio. kr. Etableringsudgiften til oprettelse af Revisortilsynet forventes at blive ca. kr. 0,5 mio., som vil blive tillagt det årlige gebyr det første år. Derudover skal de enkelte revisorvirksomheder afholde de udgifter, der er forbundet med de enkelte kontrolbesøg.

Da loven forbedrer rammevilkårene for revisorer, har den dog også positive strukturelle virkninger.

Administrative konsekvenser

Loven er vurderet af et fokuspanel bestående af 55 virksomheder. Blandt disse virksomheder forventer 41 at få store administrative byrder i både omstillingsfasen og på løbende basis samt små byrder i forbindelse med udgifter til ekstern assistance. Byrderne er særligt forbundet med etablering af et kvalitetskontrolsystem.

Yderligere forventer en række virksomheder at få udgifter i forbindelse med uddannelse i de nye regler. På samfundsniveau medfører loven, at ca. 1.230 virksomheder får store administrative byrder både løbende og i omstillingsfasen.

Tabellen nedenfor viser de væsentligste administrative konsekvenser af loven på baggrund af virksomhedernes besvarelser.

Forventede administrative konsekvenser af L 144

	Andel af omfattende virksomheder (n=55), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Omstillingsbyrder	27 pct.	57 timer	11.000 – 40.000 timer
Løbende byrder	36 pct.	83 timer årligt	25.000 – 74.000 timer årligt
Ekstern assistance, løbende byrder	9 pct.	22.000 kr. årligt	1,4 mio. – 5,2 mio. kr. årligt
Uddannelse, omstillingsbyrder	16 pct.	28.000 kr.	4,3 mio. – 11 mio. kr.

Note: 55 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede alle at være omfattede af de nye regler og 41 at blive administrativt berørt af dem.

Elforsyning, elproduktion, varmforsyning mv. (L 162)

Loven har tre hovedformål:

- Loven fastlægger regler for kommuner og amtskommuners opgørelse af værdier i forbindelse med afståelse af energivirksomheder. Loven indeholder samtidig bestemmelser, som skal sikre, at el- og varmepriserne ikke stiger, som følge af at virksomheder overdrages til andre.
- Loven forenkler reglerne for forbrænding af kød- og benmel på kraftværker, så det fremover bliver muligt at brænde affald, uden at der er krav om selskabsmæssig adskillelse. Eventuelle ekstraomkostninger ved bortskaffelse af kød- og benmel skal bæres af landbruget og ikke af elforbrugerne eller statskassen.
- Loven indeholder en hjemmel for økonomi- og erhvervsministeren til at kunne pålægge en systemansvarlig energivirksomhed at anlægge og drive søledningsanlæg, der er nødvendige for at sikre, at en mindre ø forsynes med el.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

- Den første del af loven har ingen direkte eller afledte konsekvenser, men forventes at have en positiv strukturel effekt, da loven skaber bedre muligheder for privatisering og derved effektivisering og strukturudvikling af energisektoren.
- Lovens anden del har store positive afledte konsekvenser, idet forenklingen af afbrænding af kød- og benmel modvirker, at

landbruget skal bruge penge på meget omkostningskrævende opbygning af lagre. Samtidig findes der dog også små negative afledte konsekvenser, idet eventuelle ekstraomkostninger ved bortskaffelse skal bæres af landbruget.

- Den sidste del af loven har små negative afledte konsekvenser for de to systemansvarlige virksomheder, Elkraft System og Eltra, da disse kan pålægges yderligere forpligtelser og omkostninger. Disse omkostninger kan dog overvælttes i priserne.

Samlet set vurderes loven derfor at medføre store afledte omkostningslettelser og små positive strukturelle virkninger for de ovennævnte erhverv.

Administrative konsekvenser

- Den første del af loven har små administrative lettelse for erhvervslivet, idet opgørelsesmetoden i forbindelse med modregning forenkles, og det derved bliver nemmere at overskue priser, salgsprovenu m.v. ved køb af energivirksomheder.
- Lovens anden del medfører små administrative lettelse for afbrændingsvirksomheder, da det ikke længere vil være nødvendigt at foretage en særlig selskabsmæssig adskillelse for at foretage afbrænding.

Midlertidig, kontraktbetinget driftsstøtte til bygning af visse skibstyper (L 165)

Lovens formål er at sikre de danske virksomheders konkurrenceevne inden for skibsbygning. EU har ikke kunnet opnå en frivillig aftale med Korea om fair og gennemsigtige konkurrencevilkår på det globale skibsbygningsmarked. Derfor har man som modtræk åbnet mulighed for at give statsstøtte til nybygning af skibe, hvor kontrakten er indgået senest 31. marts 2004. Da det forventes, at flere af de europæiske lande vil benytte sig af muligheden for statsstøtte, vil de danske virksomheder i branchen komme under pres konkurrencemæssigt. Loven giver derfor mulighed for at yde statsstøtte til danske virksomheder i skibsbygningsbranchen.

Ordningen bortfalder, når en aftale med Korea er indgået, eller når en sag mod Korea i World Trade Organization er afgjort.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Loven giver mulighed for, at danske virksomheder, der bygger skibe, kan modtage direkte statsstøtte på op til 6 pct. af kontraktprisen for et skib. Staten har afsat et beløb på 325 mio. kr. til støtteordningen i 2003 – 2004.

Administrative konsekvenser

Loven har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Garantifond for skadesforsikringsselskaber (L 181)

Med loven bliver der oprettet en garantifond, der skal yde dækning til kunderne, hvis et direkte tegnende skadesforsikringsselskab bliver erklæret konkurs. Baggrund for loven er forsikringsselskabet Plus Forsikrings konkurs. Forsikringsselskaberne har pligt til at være medlem af og yde bidrag til fonden. Loven omfatter alle direkte tegnende skadesforsikringsselskaber, der er etableret i Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forsikringsselskabernes bidrag beregnes med udgangspunkt i forsikringsselskabernes direkte bruttopræmieindtægt i Danmark inden for forbrugerforsikringer. Fondens formue skal udgøre mindst 300 mio. kr. – opbygget over nogle år - hvilket vil betyde, at selskabernes bidrag til fonden udgør en afledt økonomisk omkostningsbyrde. Forsikringsselskaberne har dog ret til at overvælte udgiften til forbrugerne.

Administrative konsekvenser

Lovens administrative konsekvenser er vurderet i et fokuspanel bestående af 60 virksomheder. Heraf forventer 58 virksomheder, at loven vil medføre ekstra administrativt arbejde. På samfundsniveau svarer det til, at ca. 125 virksomheder bliver administrativt berørt af loven. 85 pct. af de omfattede forventer at få små administrative byrder i omstillingsfasen og 52 pct. forventer løbende at få små administrative byrder som følge af loven. 25 pct. forventer udgifter til ekstern assistance. Byrderne opstår i forbindelse med virksomhedernes administrative omstillinger samt i forbindelse med det administrative arbejde, der følger af den løbende indbetaling til fonden.

Tabellen nedenfor viser de væsentligste administrative konsekvenser af loven. Både i omstillingsfasen og løbende har loven små administrative byrder på samfundsniveau.

Forventede administrative konsekvenser af L 181

	Andel af omfattende virksomheder (n=60), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Omstillingsbyrder	85pct.	38 timer	2.700 – 5.400 timer
Løbende byrder	52pct.	80 timer årligt	2.800 – 7.700 timer årligt
Ekstern assistance, omstillingsbyrder	25pct.	18.000 kr. årligt	370.000 – 770.000 kr.

Note: 60 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede alle at være omfattede af loven og 58 at blive administrativt berørte.

Mulighed for at opkræve gebyr i den fysiske handel, når der betales med betalingskort (L 221)

Formålet med loven er at sørge for, at Dankortet følger den teknologiske udvikling, så det fastholdes som et effektivt og sikkert betalingsmiddel. Det magnetstribebaseerde Dankort vil blive afløst af et chipbaseeret Dankort. Det er meningen, at alle parter, der har fordel af Dankortsystemet, skal være med til at finansiere det chipbaseerde betalingskort. Derfor bliver det fra 1. januar 2005 muligt for pengeinstitutterne at pålægge virksomhederne et gebyr på op til 50 øre ved hver betaling med betalingskort forsynet med chip. Der kan dog ikke pålægges den forretningsdrivende et gebyr for de første 5000 betalingstransaktioner, der årligt foretages med Dankort forsynet med chip.

Det vil derudover blive tilladt at opkræve et gebyr på op til 75 øre ved betaling med et betalingskort med saldokontrol udbudt til personer under 18 år.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Gebyrerne forventes at medføre meromkostninger for forretningerne og andre modtagere af Dankort på ca. 180 mio. kr. årligt, mens pengeinstitutterne får en tilsvarende årlig merindtægt. Pengeinstitutternes meromkostninger til udviklingen af et chipbaseeret Dankort forventes at være ca. 120 mio. kr.

Administrative konsekvenser

Lovens administrative konsekvenser er ikke ens for pengeinstitutter og detailhandel. Derfor er lovens administrative konsekvenser blevet vurderet af to fokuspaneler. Et fokuspanel har vurderet konsekvenserne for pengeinstitutterne, og et andet har vurderet konsekvenserne for detailhandlen.

Panelundersøgelsen viser, at 71 pct. af pengeinstitutterne (svarende til ca. 163 virksomheder på samfundsniveau) forventer små omstillingsbyrder i forbindelse med lovændringen, mens 8 pct. (svarende til ca. 18 virksomheder) forventer små løbende byrder. Omstillingsbyrderne består primært i ændring af IT-systemer. Herudover forventer virksomhederne små udgifter til ekstern assistance i omstillingsfasen.

Forventede administrative konsekvenser af L 221 (Pengeinstitutter)

	Andel af omfattende virksomheder (n=95), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Omstillingsbyrder	71 pct.	9 timer	1.000 – 1.600 timer
Løbende byrder	8 pct.	47 timer årligt	460 – 1.100 timer årligt
Ekstern assistance i omstillingsfasen	52 pct.	19.000 kr.	1.5 mio. – 2.4 mio. kr. årligt
Ekstern assistance på løbende basis	9 pct.	15.000 kr. årligt	200.000 – 380.000 kr. årligt
Uddannelse, omstillingsbyrder	18 pct.	3.500 kr.	86.000 – 160.000 kr.

Note: 112 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede 95 at være omfattede af de nye regler og 76 at blive administrativt berørt af dem.

Panelundersøgelsen af detailhandlen viser derimod store omstillings- og løbende byrder. I omstillingsfasen forventer 32 pct. af detailhandlen (svarende til ca. 7.600 virksomheder på samfundsniveau) store administrative byrder på grund af ændringer af IT- og kassesystemer og beregning af prisændringer som følge af gebyret. 29 pct. af detailhandlen (svarende til ca. 6.900 virksomheder på samfundsniveau) forventer store løbende administrative byrder på grund af ekstra arbejde forbundet med intern bogføring.

Forventede administrative konsekvenser af L 221 (Detailhandel)

	Andel af omfattende virksomheder (n=127), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Omstillingsbyrder	32pct.	3 timer	14.000 – 25.000 timer
Løbende byrder	29pct.	21 timer årligt	92.000 – 190.000 timer årligt
Ekstern assistance på løbende basis	13pct.	2.900 kr.	5.2 mio. – 14 mio. kr. årligt

Note: 146 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede 127 at være omfattede af de nye regler og 63 at blive administrativt berørt af dem.

Samlet set medfører loven store administrative byrder i både omstillingsfasen og på løbende basis for de berørte virksomheder.

Insideres meddelelsespligt og udstederes indberetningspligt af visse aktiebesiddelser (B 774 af 13/09/2002)

Bekendtgørelsen har til formål at skabe gennemsigtighed på værdipapirmarkedet. Insider, dvs. personer der har adgang til intern viden i selskabet, pålægges at anmelde til det selskab, der udsteder aktierne (udstederen), når der sker ændringer i vedkommendes besiddelse af aktier i selskabet. Samtidig pålægges udstederen at foretage nettoopgørelser over de ændringer, der sker i insideres aktiebesiddelser. Disse nettoopgørelser skal indberettes til den fondsbørs, hvor aktierne er noteret. Udstederen pålægges ligeledes hvert kvartal at indberette den samlede bestyrelses, den samlede direktionens

samt insideres aktiebesiddelser i selskabet samt kursværdierne heraf til den pågældende fondsbørs.

Administrative konsekvenser

Loven omfatter ca. 300 børsnoterede selskaber. Bekendtgørelsen ventes derfor på samfundsniveau at medføre store omstillingsbyrder for selskaberne som følge af tilpasning af edb-systemer samt store løbende byrder i forbindelse med opgørelser og indberetninger.

Erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab (B 841 af 11/10/2002)

Formålet med bekendtgørelsen er at lette de regnskabsmæssige byrder for virksomheder, der skal følge den nye årsregnskabslov, særligt de der befinder sig i regnskabsklasse B. Virksomhederne får med bekendtgørelsen mulighed for at undlade visse beregninger i forbindelse med aflæggelse af årsrapport.

Administrative konsekvenser

Bekendtgørelsen medfører store løbende lettelser for de omfattede virksomheder. Fra 1. januar 2003 skulle de anvende den nye årsregnskabslovs regler ved aflæggelsen af årsrapport. Ved bekendtgørelsen kan disse virksomheder gøre brug af en række overgangsbestemmelser, som reducerer deres byrder i forbindelse med den nye årsregnskabslov.

Kapitalgrundlag og teknisk grundlag for firmapensionskasser (B 1106 af 12/12/2002)

Bekendtgørelsens formål er at skabe grundlag for at øge pensions-hensættelserne i firmapensionskasser. Baggrunden herfor er de senere års dalende renteniveau, som har gjort, at man ikke har fået et tilstrækkeligt afkast til dækning af pensionsbidrag. Med de nye regler tilpasses beregningsgrundlaget for hensættelserne det lavere renteniveau, så virksomhederne hensætter flere penge. Bekendtgørelsen omfatter ca. 50 firmapensionskasser.

Administrative konsekvenser

Bekendtgørelsen ventes at medføre store omstillingsbyrder for firmapensionskasserne. Byrderne skyldes nødvendige ændringer i de eksisterende edb-systemer, så de fremover kan håndtere, at der kan være flere beregningsgrundlag knyttet til et medlemskab af firmapensionskassen. Bekendtgørelsen ventes ikke at medføre løbende byrder.

Administration af stærkstrømsloven (B 17 af 09/01/2003)

Bekendtgørelsen har til formål at ensarte reglerne, så der fremover gælder samme regler for til- og framelding af elinstallationer over hele landet. Efter de nye regler skal alle indberetninger af til- og frameldinger ske elektronisk til områdets elselskab. Som noget nyt skal industrivirksomheder til- og framelde nye elinstallationer samt udvidelser og ændringer. Bekendtgørelsen omfatter alle autoriserede elinstallatører samt større industrivirksomheder, der har egen transformerstation og egen driftleder.

Administrative konsekvenser

Bekendtgørelsens forventede administrative konsekvenser er blevet testet i et fokuspanel bestående af 101 virksomheder, der er omfattet af lovgivningen. 53 virksomheder forventer at blive administrativt berørt, svarende til 3.100 virksomheder på samfundsplan. Resultaterne af undersøgelsen kan ses af nedenstående tabel.

Forventede administrative konsekvenser af B 17

	Andel af omfattende virksomheder (n=101), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Omstillingsbyrder	8 pct.	3 timer	*
Løbende byrder	23 pct.	46 timer	24.000 – 71.000 timer årligt
Løbende lettelser	8 pct.	8 timer pr. år	*

Note: 101 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse var alle omfattede af de nye regler og 53 forventede at blive administrativt berørt af dem.

* Det er ikke muligt at opregne til samfundsniveau pga. for få tidsestimater.

Otte virksomheder (otte pct. af de omfattede) forventer at få omstillingsbyrder. Byrderne består primært i at sætte sig ind i IT-programmer for at kunne udfylde den elektroniske tilmeldingsblanket. 23 virksomheder (23 pct. af de omfattede) vurderer, at de vil få løbende byrder på i gennemsnit 46 timer årligt. Det forventes dog, at de reelle byrder vil have et mindre omfang end undersøgelsen viser. Det skyldes, at bekendtgørelsen i vidt omfang blot tydeliggør allerede eksisterende krav i forbindelse med hvilke forpligtelser, virksomhederne har i forhold til til- og framelding af elinstallationer. Otte elinstallatører forventer løbende lettelser, fordi de fremover kan foretage til- og frameldinger elektronisk. Lettelsen vurderes i gennemsnit at være otte timer årligt. I gennemsnit forventer industrivirksomheder at bruge mere tid på administrative aktiviteter som følge af bekendtgørelsen end el-installatørerne.

God skik for finansielle virksomheder (B 604 af 26/06/2003)

Bekendtgørelsens formål er at sikre, at finansielle virksomheder handler redeligt og loyalt over for sine kunder. Bekendtgørelsen fastsætter derfor regler om god skik på det finansielle område.

Administrative konsekvenser

Bekendtgørelsen er blevet vurderet af et fokuspanel. I undersøgelsen blev der gennemført interview med 91 virksomheder, der alle er omfattede af bekendtgørelsen. Af de 91 virksomheder forventer 52 (57 pct.) at blive administrativt berørt af de nye regler. På samfunds-niveau svarer det til ca. 290 virksomheder.

40 virksomheder, svarende til 77 pct. af de berørte, forventer at få omstillingsbyrder. De gennemsnitlige byrder pr. virksomhed er på 29 timer, svarende til mellem 4.300 – 8.600 timer på samfunds-niveau. Virksomhederne forventer primært at skulle bruge tid på ændringer af interne arbejdsgange, herunder informering af medarbejdere om regelændringer, samt på mere administrativt arbejde i form af tilpasninger af de eksisterende edb-systemer.

38 virksomheder forventer at få løbende byrder på i gennemsnit 40 timer årligt som følge af bekendtgørelsen. På samfundsniveau svarer det til mellem 5.800 – 11.000 timer årligt. De løbende byrder opstår i forbindelse med sagsbehandling og kunderådgivning.

20 virksomheder forventer at få et øget behov for uddannelse i omstillingsfasen. De gennemsnitlige omstillingsbyrder pr. virksomhed er 21.000 kr., hvilket svarer til omkostninger i størrelsen 1,3 – 3,2 mio. kr. på samfundsniveau. Samtidig vurderer 13 virksomheder, at de vil få et øget løbende behov for uddannelse på i gennemsnit 43.000 kr. årligt. På samfundsniveau svarer det til 1,8 – 4,4 mio. kr. pr. år. Undersøgelsen viser i øvrigt, at større virksomheder får flest byrder som følge af bekendtgørelsen.

Forventede administrative konsekvenser af B 604

	Andel af omfattende virksomheder (n=91), der bliver berørt	Konsekvenser pr. virksomhed	Konsekvenser på samfundsniveau
Omstillingsbyrder	44 pct.	29 timer	4.300 – 8.600 timer
Løbende byrder	42 pct.	40 timer årligt	5.800 – 11.000 timer årligt
Uddannelse i omstillingsfasen	22 pct.	21.000 kr.	1,3 mio. – 3,2 mio. kr. årligt
Løbende uddannelse	14 pct.	43.000 kr. årligt	1,8 mio. – 4,4 mio. kr. årligt

Note: 91 virksomheder indgik i fokuspanelet. Af disse forventede 91 at være omfattede af de nye regler og 52 at blive administrativt berørt af dem.

Metode appendiks

Som led i regeringens arbejde for at lette virksomhedernes administrative byrder med 25 pct. har Økonomi- og Erhvervsministeriet lavet en foreløbig udregning af størrelsen af de samlede administrative byrder og størrelsen af byrderne for de enkelte ressortministerier. I dette appendiks redegøres der for, hvordan denne måling er gennemført.

Datagrundlag for udregningen af byrdetallet

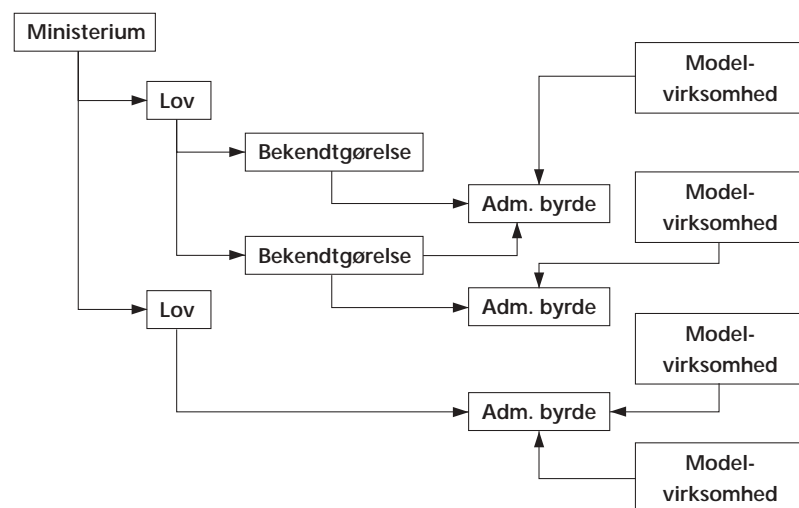
Udgangspunktet for opskrivningen af byrderne til nationalt niveau er målingerne fra Modelvirksomhederne fra 2002 og 2003. Ved at opskrive de samlede administrative byrder på baggrund af disse to målinger opnås en større stikprøve, end man tidligere har arbejdet med. I opregningen indgår derfor svar fra 990 virksomheder fra 2002 og 1.059 virksomheder fra 2003.

Målingen er blevet anvendt som udgangspunkt for en foreløbig fastsættelse af, hvad de administrative byrder var ved regeringens tiltræden. Som det fremgår af kapitel 3 har målingerne i Modelvirksomhederne ikke vist en udvikling i niveauet for de administrative byrder fra 2002 til 2003. Derfor vurderes det ikke at være et problem, at det foreløbige niveau for de administrative byrder tager udgangspunkt i data fra Modelvirksomhederne fra 2002 og 2003.

Når den forbedrede metode til opgørelse af de administrative byrder (jf. kapitel 2.2) er blevet anvendt til at måle de administrative konsekvenser af alle erhvervsrelevante regler, vil det for det være muligt endeligt at fastsætte niveauet for de administrative byrder ved regeringens tiltræden og fordelingen af disse blandt de enkelte ministerier. Herudover vil det være muligt at fastsætte effekten af de regelfor- enklingsinitiativer og nyttilkommende regler, som de enkelte ministerier har gennemført siden 2002.

Analysedesign

Nedenstående figur illustrerer det analysedesign, der er anvendt for at udregne størrelsen af byrderne.

Udregning af det samlede byrdeantal er gennemført i fire faser, hvoraf de to første faser er vist i den ovenstående figur. I første fase er alle erhvervsrettede love og dertil hørende bekendtgørelser blevet identificeret. Anden fase er kobling af lovene med data fra Modelvirksomhederne. I tredje fase opskrives byrderne til nationalt niveau, og der opstilles et tal for størrelsen af de samlede administrative byrder. Fjerde og sidste fase er fordeling af byrderne på ministerier. I de efterfølgende afsnit redegøres for disse fire faser.

Opgørelse af de erhvervsrettede love og bekendtgørelser

Alle 1.364 love på Retsinformation er blevet gennemgået for at vurdere hvorvidt de indeholder mulige administrative byrder. Af de 1.364 love er 345 blevet udvalgt, da de har været erhvervsrettede og har indeholdt administrative konsekvenser eller har indeholdt en bemyndigelse til udarbejdelse af administrative regler.

EU-forordninger indgår ikke i analysen. Ligesom erhvervsrettede love og regler, der vedrører forhold på Færøerne og Grønland, heller ikke er medtaget.

Kobling af love med data fra Modelvirksomhederne

Ud fra de 345 udvalgte love kunne der yderligere identificeres 2.516 bekendtgørelser med administrative konsekvenser for erhvervslivet. De identificerede love og bekendtgørelser blev derefter koblet til omkostningerne af de administrative aktiviteter, der måles på i Modelvirksomhederne.

Denne proces har krævet et vist tilpasningsarbejde. For at Modelvirksomhederne kan svare på det spørgeskema, der sendes ud til dem, er spørgsmålene tilpasset virksomhedernes arbejdsprocesser og ikke lovene, der ligger bag. Virksomhederne spørges fx til hvor meget tid, de bruger på at føre kørebog og ikke, hvad de bruger af tid på at leve op til krav i ligningsloven.

Derfor har analysefirmaet bag undersøgelsen måtte koble de identificerede love og regler med de administrative byrder, som Modelvirksomhederne oplever og spørges til. Denne kobling bygger på analysefirmaet Epinions viden om arbejdsprocesserne i virksomhederne og deres forståelse af hvad virksomhederne lægger i deres besvarelser. Ud fra denne metode er det kortlagt 2.321 koblinger mellem bebyrdende love og regler og spørgeskemaets byrder.

Til nogle af de administrative byrder er der koblet flere love og regler. I disse tilfælde har analysefirmaet i samarbejde med en advokat vurderet, hvor stor en andel af byrderne, som de enkelte love udgør.

Opregning af de administrative byrder og fordeling af byrderne på ministerier

Modelvirksomhedernes besvarelser på størrelsen af de administrative byrder er blevet opregnet af analysefirmaet Epinion ud fra data fra Danmarks Statistiks firmastatistik. For at sikre en høj grad af præcision i resultaterne er der til opregningen brugt mikrodata, hvilket vil

sige data på enkeltvirksomhedsniveau. Dette har gjort opregningen meget mere nøjagtig end ved at anvende almindelige datatræk fra firmastatistikken.

Omkring udregningen af byrderne kan det siges, at størrelsen af de interne byrder er beregnet ud fra de adspurgte virksomheders timeforbrug ganget med timelønnen¹ for den administrative medarbejder. Dertil er lagt et overhead på 25 pct².

Udover deres eget timeforbrug bruger virksomhederne ressourcer i forbindelse med betaling af eksterne leverandører såsom revisorer eller Dataløn, der hjælper dem med deres administrative opgaver. Virksomhedernes eksterne byrder kan dog ikke kobles direkte til de enkelte administrative aktiviteter, da virksomhederne blot spørges til fx deres samlede revisor- eller advokatregningen. De eksterne byrder er derfor fordelt på enkeltaktiviteter ud fra fordelingen af de interne byrder og analysefirmaets kendskab til virksomhedernes arbejdsprocesser.

Spørgeskemaet for modelvirksomhederne omfatter ikke alle administrative aktiviteter. Derfor har flere virksomheder angivet nogle byrder i spørgeskemaets "andet"-kategori. Det har ikke været muligt at koble disse byrder direkte til enkelte love eller bekendtgørelser. Byrden er alligevel reel for virksomhederne, og derfor er disse "andet"-byrder fordelt på de lovområder, som de hører under ud fra størrelsen af enkelt byrderne på lovområdet.

Nogle af de største byrder for virksomhederne er den tid de bruger på at sætte sig ind i nye og ændrede regler og tilpasse deres it-systemer til lovændringer. Disse byrder kan ikke kobles specifikt til nogen enkelt lov. Derfor er de fordelt på samtlige administrative aktiviteter efter deres størrelse.

¹ Timelønnen der regnes med er timeløn inkl. feriepenge, ATP og SP.

² Overhead dækker over udgifter til fx personlig uddannelse og udvikling, afskrivninger, husleje, forsikring, lys, el og vand, reparationer, vedligeholdelse, telefon og kommunikationsfaciliteter, it-infrastruktur, hardware og software, repræsentation, kontorartikler, abonnementer og medlemskaber.

En af de største administrative aktiviteter er bogføring. Modelvirksomhederne spørges, hvor mange timer de bruger på bogføring, og hvor stor en andel af deres bogføringsarbejde der skyldes offentlig regulering. De fleste mener, at den del af deres bogføringsarbejde, som de kun gennemfører pga. offentlige krav, er mellem 20 og 30 pct³.

Ud fra denne model er det nationale byrdetal på de 29,3 mia. kr. udregnet.

Til at fordele byrderne på de enkelte ressortministerier anvendes koblingen mellem modelvirksomhedernes administrative byrder og de identificerede love og regler.

Byrderne er fordelt på de ministerier, der har fremsat loven. Fx administrerer toldmyndighederne indberetningerne til Intrastat (Statistisk for handel med andre EU-lande), men loven hører under Danmarks Statistisk. Derfor er byrderne henført til Økonomi- og Erhvervsministeriet.

På denne måde har det været muligt at opstille et foreløbigt byrdetal for hvert ministerium.

³ Bogføringsprocenten er opgjort på grupper af virksomheder afhængigt af størrelsen af deres omsætning. Denne parameter er valgt, fordi det er den mest betydningsfulde forklaringsvariabel for hvor stor en byrdeprocent, som virksomhederne har afgivet. Virksomheder med en omsætning under 2,5 mio. kr. har en byrdeprocent på 30, men de virksomheder med en omsætning over 2,5 mio. kr. har angivet en byrdeprocent på 20.